

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

دانشکده و گروه آموزشی	نوع و شماره سوال (سوال)	شرکت مطالعات عالی
مهندسی عمران		
$E = 200 \text{ GPa}$ $A = 200 \text{ cm}^2$ $B = 100 \text{ cm}^2$ $C = 100 \text{ cm}^2$ $D = 100 \text{ cm}^2$	یک عضو تحت تنش کششی در یک مقطع مستطیلی با ابعاد $20 \text{ cm} \times 10 \text{ cm}$ و طول 1 m قرار دارد. این عضو در دو انتها تحت تنش کششی 100 MPa قرار می‌گیرد. با فرض توزیع یکنواخت تنش در طول عضو، تغییر طول آن را محاسبه کنید.	

نمونه سوالات امتحانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دروس حوزه

نویسنده:

واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۱۰	نمونه سوالات امتحانی
۱۰	مشخصات کتاب
۱۰	اخلاق نظری ۱، پایه اول، متفرقه
۱۰	قرآن ۱
۱۴	تاریخ ۱
۱۶	تاریخ ۲
۱۸	شرح سیوطی، از اول کتاب تا اول باب فاعل
۲۰	المنطق للمظفر والمنطق التعليمی
۲۲	منطق ۱، منطق، ش.مطهری، پایه دوم، مدارس قم
۲۵	قرآن ۲، پایه دوم
۲۷	عقاید ۲، شیعه در اسلام، تمام کتاب، پایه دوم
۲۷	جواهر البلاغه، کل کتاب
۲۹	الموجز، کل کتاب
۳۱	تفسیر نمونه، جزء سی ام قرآن کریم، نیمه دوم
۳۳	تجزیه و ترکیب نیمه دوم جزء سی قرآن کریم
۳۵	سیره پیشوایان
۳۷	ادبیات عرب نیمه دوم جزء ۳۰
۳۹	مغنی الادیب، از اول حرف "لو" تا پایان جلد اول و با
۴۳	مغنی، از اول کتاب تا اول حرف "لو"
۴۵	المنطق المظفر، جزء سوم
۴۷	برگزیده تفسیر نمونه، جلد دوم
۴۹	آموزش عقاید، کل کتاب
۴۹	تفسیر نمونه، جزء سی ام قرآن کریم، نیمه اول

۵۱	قرآن کریم، تجزیه و ترکیب نیمه اول جزء ۲۹
۵۴	سیره پیشوایان، ص ۱۴۰۳۰۲
۵۵	سیره پیشوایان، ص ۱ تا ۱۴۰
۵۷	سیره ی پیشوایان از اول کتاب تا اول زندگی امام باقر
۵۹	مختصرالمعانی، تمام کتاب
۶۲	اخلاق ۳، پایه سوم
۶۴	تفسیر جوامع الجامع، سوره مبارکه توبه
۶۵	امتحان رسائل - قطع و ظن / شهرپور ماه
۶۷	امتحان رسائل - قطع و ظن / خردادماه
۷۰	نهج البلاغه کلمات قصار ۱ الی ۳۲
۷۰	مختصر التمهید
۷۱	آموزش فلسفه، تألیف استاد مطهری
۷۳	شرح لمعه، طلاق تا لقطه
۷۶	شرح لمعه، کتاب نکاح
۷۹	شرح لمعه، از "کتاب الارث" تا آخر جلد دوم
۸۱	شرح لمعه، از ابتدای کتاب الطلاق تا اول کتاب الارث
۸۶	شرح لمعه ج ۲، حدّ شرب المسکر تا آخر کتاب
۸۸	متن کتاب لمعه جلد اول
۸۹	آشنایی با علوم حدیث
۹۱	حکومت اسلامی
۹۱	نخبه التفاسیر، جلد اول
۹۳	تجزیه و ترکیب جلد اول متن لمعه
۹۵	دادگستر جهان، همه کتاب
۹۷	بر بال قلم
۱۰۰	اصول فقه، از حجیت ظواهر تا پایان جلد ۲
۱۰۳	اصول الفقه، از اول اجتماع امر و نهی تا پایان ج ۲

- ۱۰۵ ..... آشنایی با علوم اسلامی (فلسفه)
- ۱۰۶ ..... ادبیات عرب / از کتاب اللمعه ج ۱
- ۱۰۸ ..... نهج البلاغه، خطبه همام
- ۱۰۹ ..... برگزیده تفسیر نمونه، جلد چهارم
- ۱۱۰ ..... شرح لمعه، از اول اجاره تا آخر کتاب نکاح
- ۱۱۲ ..... شرح لمعه، از کتاب المتاجر تا کتاب الاجاره
- ۱۱۴ ..... علوم قرآنی، نوشته آیت الله معرفت
- ۱۱۶ ..... بدایه المعارف الالهیه، نبوت امامت و معاد
- ۱۱۸ ..... جزوات تفسیر (از شماره ۱ تا پایان جزوه ۱۵)
- ۱۱۹ ..... تجزیه و ترکیب اشعار سیوطی
- ۱۲۰ ..... سیره پیشوایان، از زندگی امام هادی (ع) تا آخر کتاب
- ۱۲۲ ..... اصول الفقه، جلد ۱، از اول کتاب تا اول "اجتماع امرونهی"
- ۱۲۶ ..... ادبیات عرب / اشعار الفیه ابن مالک
- ۱۲۸ ..... نهج البلاغه، نامه ۳۱
- ۱۳۰ ..... برگزیده تفسیر نمونه، جلد سوم
- ۱۳۰ ..... شرح لمعه، از اول کتاب الصوم تا اول کتاب المتاجر
- ۱۳۳ ..... شرح لمعه، از اول کتاب تا اول صوم
- ۱۳۴ ..... بدایه المعارف الالهیه، تا اول نبوت
- ۱۳۷ ..... بدایه الحکمه، کل کتاب
- ۱۳۹ ..... بدایه الحکمه، کل کتاب
- ۱۴۱ ..... بدایه الحکمه، همه کتاب
- ۱۴۳ ..... مکاسب محرمة تا القول فی ماهیه العیب
- ۱۴۵ ..... مکاسب، تا القول فی ماهیه العیب
- ۱۴۸ ..... مکاسب، از ابتدای النوع الخامس مقاماً یحرم التکسب به
- ۱۵۱ ..... تلخیص الالهیات، از ابتدای کتاب تا اول بحث نبوت
- ۱۵۱ ..... تلخیص الالهیات، از ابتدای کتاب تا اول بحث نبوت

- ۱۵۳ ----- تفسیر جوامع الجامع، سوره مبارکه توبه -----
- ۱۵۵ ----- نهایه الحکمه، از ابتدای مرحله هشتم تا پایان کتاب -----
- ۱۵۷ ----- مکاسب، خیارات، از القول ماهیه العیب تا پایان کتاب -----
- ۱۵۹ ----- اصول الحدیث و احکامه -----
- ۱۶۰ ----- اصول الحدیث و احکامه -----
- ۱۶۱ ----- تفسیر المیزان، جلد سیزدهم، سوره مبارکه کهف -----
- ۱۶۲ ----- کفایه الاصول، از ابتدای نواهی تا اول براءت -----
- ۱۶۵ ----- نهایه الحکمه، از ابتدای کتاب تا پایان مرحله هفتم -----
- ۱۶۷ ----- نهایه الحکمه، تا اول مرحله هشتم -----
- ۱۶۹ ----- مکاسب، از اول خیارات تا القول فی ماهیه العیب -----
- ۱۷۱ ----- کلیات فی علم الرجال، از ابتدای مشایخ الثقات تا آخر -----
- ۱۷۲ ----- کلیات فی علم الرجال، از اول مشایخ الثقات تا آخر ک -----
- ۱۷۲ ----- تفسیر المیزان، سوره مبارکه اسراء -----
- ۱۷۵ ----- تفسیر المیزان، سوره مبارکه اسراء -----
- ۱۷۶ ----- کفایه الاصول، از ابتدای کتاب تا اول نواهی -----
- ۱۸۰ ----- کفایه الاصول، از ابتدای کتاب تا اول نواهی -----
- ۱۸۲ ----- مکاسب، از شروط متعاقدين تا شرایط عوضین -----
- ۱۸۴ ----- مکاسب، از شروط متعاقدين تا شرایط عوضین -----
- ۱۸۷ ----- مکاسب، از شروط متعاقدين تا شرایط عوضین -----
- ۱۸۹ ----- تلخیص الالهیات، از اول نبوت تا آخر کتاب -----
- ۱۹۰ ----- تلخیص الالهیات، از اول نبوت تا آخر کتاب -----
- ۱۹۱ ----- کلیات فی علم الرجال، از ابتدای کتاب تا اول مشایخ ا -----
- ۱۹۲ ----- کلیات فی علم الرجال، از اول کتاب تا مشایخ الثقات -----
- ۱۹۲ ----- تفسیر جوامع الجامع، سوره های یوسف و رعد -----
- ۱۹۵ ----- تفسیر جوامع الجامع، سوره های مبارکه یوسف و رعد -----
- ۱۹۷ ----- رسائل، استصحاب، تعادل و تراجیح -----

۱۹۹ ----- رسائل، برائت و اشتغال

۲۰۱ ----- بدایه الحکمہ، کل کتاب

۲۰۲ ----- اخلاق ۱، پایہ اول، متفرقہ

۲۰۵ ----- دربارہ مرکز

مشخصات کتاب

سرشناسه: مرادی پینوندی، نادر گردآورنده عنوان و نام پدیدآور: تلخیص کفایه (اصول پایه ۱۰) بحث نواحی: همراه با نمونه سوالات حوزه/نادر مرادی پینوندی. مشخصات نشر: [قم]: نیلوفرانه، ۱۳۸۴. مشخصات ظاهری: ۱۴۳ص. شابک: ۹۰۰۰ریال ۹۶۴-۷۷۶۰-۴۴-۲ یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس. موضوع: آخوندخراسانی، محمدکاظم بن حسین، ۱۲۵۵-۱۳۱۹ق. کفایهالاصول. موضوع: اصول فقه شیعه. شناسه افزوده: آخوندخراسانی، محمدکاظم بن حسین، ۱۲۵۵-۱۳۱۹ق. کفایهالاصول. رده بندی کنگره: BP۱۵۹/۸ آ ۳ک ۷۰۱۶ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۱۲ شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۴۸۶۷۱

اخلاق نظری ۱، پایه اول، متفرقه

اخلاق نظری ۱، پایه اول، متفرقه

۱ فایده علم اخلاق چیست؟

۲ کسانی که طالب پاکی نفس از اوصاف رذیله و آرایش آن به صفات جمیله هستند چه کارهایی باید بکنند؟ دو مورد نام ببرید.

۳ دو مورد از آداب تعلیم را بنویسید.

۴ در مورد فضیلت علم، حدیثی بنویسید.

۵ "حسد" چیست؟ دو عامل از عوامل حسد را نام ببرید.

۶ به نظر شما، چگونه انسان می تواند معرفت خداوند را به دست آورد؟

۷ "توکل" یعنی چه؟

۸ از آداب و شرایط "ذکر گفتن و دعا کردن" پنج مورد نام ببرید.

۹ به نظر شما از چه راه هایی انسان می تواند بفهمد که صفت مذموم کبر را ندارد و متواضع است؟

قرآن ۱

قرآن ۱

الف- چهار گزینه ای:

۱ آیه مبارکه "والذین كفروا... اصحاب المشئمه" در سوره بلد است.

أ) هُم ب) بَايَاتِنَا هُم ج) أَوْلَئِكَ د) بَايَاتِنَا

۲ سوره مبارکه "علق" دارای... آیه می باشد.

أ) ۱۹ ب) ۱۸ ج) ۱۷ د) ۲۰

۳ آیه های شریفه "أفلا يعلم... بعثر ما فی القبور؟ و حُصِّلَ ما فی الصدور؟ انّ ربّهم... لخبیر" در سوره... هستند.

أ) اذا بهم یومئذ قارعه ب) اذ بهم یومئذ عادیات ج) اذا بهم یومئذ عادیات د) اذا یومئذ بهم عادیات

۴ سوره مبارکه "فیل" دارای... آیه و سوره مبارکه "معاون" دارای... ایه است.

أ) پنج هفت ب) شش هفت ج) پنج شش د) شش شش

۵ آیه شریفه دوازدهم از سوره مبارکه "الشمس"، با لفظ... شروع می شود.

أ) ف ب) و قد ج) إذا د) إذ

۶ آیه های شریفه "ولسوف یرضی"، "نارٌ حامیه"، "فی جنّه عالیه" و "قد افلح من ذکّیها"، به ترتیب در سوره های مبارکه....

هستند.

أ) الضحى، الليل، الغاشيه، الفجر ب) الليل، القارعه، الفجر، الشمس

ج) الليل، القارعه، الغاشيه، الشمس د) الشمس، الغاشيه، الليل، الاعلى

۷ آیه شریفه "یتیمًا ذا مقربه"، در سوره مبارکه... است.

أ) الفجر ب) الضحى ج) البلد د) الليل

۸ آیه های شریفه "ولا یخاف عقباها"، "و أمیا بنعمه ربیک فحدّث" و "وادخلی جنّتی"، به ترتیب، آیه آخر سوره های مبارکه..... هستند.

أ) الشرح، الضحى، الفجر ب) الليل، الشمس، الفجر

ج) الشمس، الماعون، الضحى د) الشمس، الضحى، الفجر

۹ آیه شریفه بعد از "ارم ذات العماد"، با کدام عبارت آغاز می شود؟

أ) الذین ب) فأکثروا ج) فصّب د) التی

۱۰ در سوره مبارکه "الفجر"، پس از آیه شریفه "و جاء ربک والملك صفًا صفًا"، چند آیه دیگر وجود دارد؟

أ) هشت ب) هفت ج) پنج د) شش

۱۱ آیه سوم بعد از آیه "لسعیها راضیه" کدام است؟

أ) فیها عین جاریه ب) فیها سرر مرفوعه ج) و نمارق مصفوفه د) و زرابی مبثوثة

۱۲ سوره "اللیل" با لفظ.... و سوره "الشرح" با لفظ... تمام می شود.

أ) یرضی فآرغب ب) عقباها فانصب ج) فحدّث تُجزی د) ربّه فحدّث

۱۳ لفظ "بالحسنی" در سوره "اللیل" ... مرتبه آمده است؟

أ) یک ب) دو ج) سه د) چهار

۱۴ آیه ششم سوره "الهمزه" کدام است؟

أ) نارالله الموقده ب) لترونّ الجحيم ج) إنّ الانسان لربه لکنود د) الذین هم یراؤون

۱۵ آیه آخر سوره "العادیات" کدام است؟

أ) "ثم لتسئلنّ یومئذٍ عن النعیم" ب) "نارٌ حامیه" ج) "و یمنعون الماعون" د) "إنّ ربّهم بهم یومئذٍ لخبیر"

۱۶ چند آیه از سوره "الشمس" با "واو" شروع می شود؟

أ) ۸ آیه ب) ۶ آیه ج) ۹ آیه د) ۱۰ آیه

۱۷ آیه شریفه "والذی قدر.... والذی اخرج المرعی.....غثاء...." با کدام گزینه کامل می شود؟

أ) فهدی فجعله اهوی ب) فهدی فجعله احوی ج) فهدی و جعله احوی د) و هدی فجعله اهوی

۱۸ آیه شریفه "فیها کتب قیمه" آیه.... از سوره.... است.

أ) چهار بینه ب) پنج شمس ج) سه بینه د) پنج لیل

۱۹ در سوره "القارعه" کلمه "ما"..... بار و کلمه "اما" .... بار آمده است.

أ) ۴۲ ب) ۵۳ ج) ۴۱ د) ۵۲

۲۰ آیه مبارکه "ولا انتم عابدون ما عبد" آیه..... از سوره "کافرون" می باشد.

أ) دوم ب) سوم ج) پنجم د) ب و ج

تاریخ ۱

تاریخ ۱

الف- چهار گزینه ای:

۱ وظیفه پیامبر(ص) در "حرب فجار" چه بود؟

أ) نبرد با مهاجمین ب) آب دادن به لشکریان

ج) فرماندهی سپاه د) رساندن تیر به عموهای خود

۲ سر سلسله منافقان مدینه چه کسی بود؟

أ) عبدالله بن ابی ب) اسید بن حضیر ج) حباب بن منذر د) خالد بن ولید

۳ "عَریش" ....

أ) نام مکانی در کنار چاه بدر است ب) نام شهری در عربستان است

ج) به معنای برج فرماندهی است د) نام یکی از طوایف قریش است

۴ عباس عموی پیامبر در جنگ بدر.....

أ) شرکت نداشت ب) به اسارت کفار درآمد

ج) به اسارت مسلمانان درآمد د) کشته شد

ب- تشریحی:

۱ کدام طایفه برای نخستین بار اقدام به کشتن دختران کردن و دلیل این کارشان چه بود؟

۲ نتایج هجرت حضرت ابراهیم(ع) از فلسطین به مکه را بنویسید.

۳ چهار نمونه از امور شگفت آوری که در هنگام میلاد پیامبر(ص) رخ داد را بنویسید.

۴ پیامبر(ص)

پیش از بعثت، درباره دو موضوع بیشتر فکر می کرد؛ آن دو را نام ببرید.

۵ یکی از علل سرپیچی قریش از پذیرش اسلام، حسادت آن ها بود؛ یک شاهد تاریخی در تأیید این امر بنویسید.

۶ مشرکان قریش بعد از کارگر نبودن تهمت های ناروا برای مقابله با قرآن چه تدبیری اندیشیدند؟

۷ پیامبر اسلام(ص)، برای اثبات "سفر معراج" خویش، چه دلایلی را برای اهل مکه بیان نمودند؟

۸ در سال های دوازده و سیزدهم بعثت، مشرکان مکه با چه خطر بزرگی مواجه بودند و برای رفع آن چه تدبیری اندیشیدند؟

۹ چرا پیامبر گرامی اسلام قبل از شروع جنگ بدر، شورای نظامی تشکیل داده و از سربازانش نظرخواهی نمود؟

تاریخ ۲

تاریخ ۲

الف - چهار گزینه ای:

۱ به حقایق غزوه احد در کدام یک از سوره های قرآن اشاره شده است؟

أ) بقره ب) آل عمران ج) نساء د) اعراف

۲ جرم یهودیان خیبر چه بود؟

أ) تشویق قبایل عرب جهت کوبیدن حکومت اسلام ب) حمله ی شبانه به مدینه

ج) کشتن نماینده ی پیامبر د) توهین به پیامبر

۳ قریش به وسیله .... پیمان حدیبیه را زیر پا نهادند.

أ) شرکت در جنگ بر ضد خزاعه ب) شرکت در جنگ بر ضد بنی کنانه

ج) همراهی در کشتن مبلغان سپاه اسلام د) دستگیر نمودن و تحت فشار قرار دادن برخی از مسلمانان

۴ دورترین نقطه ای که پیامبر در طی غزوات خود به آنجا مسافرت نمود.... بود.

أ) تبوک ب) یمن ج) حبشه د) قسطنطنیه

ب - تشریحی:

۱ مشرکین در جنگ احد چه محلی را برای استقرار خود انتخاب کردند؟ چرا؟

۲ پس از شکست سپاه اسلام در جنگ اُحد، چه شعارهایی بین قریش و مسلمانان ردّ و بدل شد؟

۳ پیامبر(ص) برای مبارزه با کدام رسم

ناپسند از دختر عمه خود زینب برای زید بن حارثه خواستگاری کرد؟

۴ پیامبر(ص) درباره ارزش ضربت علی(ع) بر عمرو بن عبدود در جنگ خندق چه فرمود؟

۵ نخستین اختلاف میان انصار و مهاجرین، در کدام غزوه رخ داد و ریشه این اختلاف چه بود؟

۶ نظریه خاورشناسانی را که پیشرفت اسلام را زاییده شمشیر دانسته اند، نقد و بررسی کنید.

۷ حضرت زهرا(ع) درباره وراثت فرزندان پیامبر از آن ها به چه آیاتی استشهاد کردند؟

۸ چگونگی بیعت گرفتن پیامبر(ص) از زنان مکه بعد از فتح مکه را بنویسید.

۹ آخرین غزوه ای که پیامبر(ص) اسلام در آن شرکت داشت چه نام داشت و سرانجام این غزوه چه شد؟

شرح سیوطی، از اول کتاب تا اول باب فاعل

شرح سیوطی، از اول کتاب تا اول باب فاعل

الف- چهار گزینه ای:

۱ وصف در کدام یک از مثال های زیر فقط خبر مقدم می باشد؟

أ) أ قائمٌ زید ب) أ قائمان الزیدان ج) أ جالسٌ زید د) أ قائمٌ الزیدان

۲ از بین افعال ناقصه..... دارای ماضی و مضارع و امر مصدرند.

أ) فتی زال لیس ب) لیس دام زال ج) کان اصبح ظلّ د) کان زال ظن

۳ همزه "انّ" در "اجلس حیث انّ زیداً جالس" ... می باشد.

أ) واجب الکسر ب) واجب الفتح ج) جائز الوجهین د) جائز الفتح

۴ فعل..... در صورتی که به معنای..... باشد دو مفعولی است.

أ) علم عرف ب) خال تعهد ج) وجد اصاب د) رأى الرؤیا فی النوم

ب- تشریحی:

وقدّم الاخصّ فی حال اتّصال الضمائر، وقدّ منّ ما شئت فی حال الانفصال عند أمن اللبس".

۱ منظور از "أخصّ" را بیان کرده، عبارت را توضیح دهید.

بالجرّ والتنوين والنداء و

أل و مسند للاسم تمييز حصل".

۲ منظور از "نداء" و "مسند" را با مثال توضیح دهید.

مثل (ما) الموصوله (ذا) بعد (ما) الاستفهام أو (من) اختها إذا لم تُلغ في الكلام و لم تكن للاشارة".

۳ "ذا"، با چه شرایطی، اسم موصول است؟

۴ چرا "القمران" و "ثلاثون" ملحق به تثنیه و جمع هستند نه خود تثنیه و جمع؟

و رفع معطوف بلکن أو بیل من بعد منصوب بما الزم حيث حلّ

۵ بیت فوق را به همراه مثال توضیح دهید.

۶ دلیل نصب "خله" در مثال "لا نسب اليوم و لا خله" و رفع آن را در "لا بیع فيه و لا خله" بنویسید.

۷ مثال "انّ المحبّ علمت مصطبر" مربوط به الغاء افعال قلوب است یا تعلیق؟ توضیح دهید.

۸ وزن صرفی کلمه های "یزکی"، "لما یقض"، "صاّخه" و "استغنی" چیست؟

۹ آیه شریفه زیر را ترکیب کنید.

و ما أدریک ما علیون".

المنطق للمظفر والمنطق التعليمی

المنطق للمظفر والمنطق التعليمی، جزء سوم (صناعات خمس)

الف- چهار گزینه ای:

۱ "النقیضان لا یجتمعان"، "هذه الثمره حلوه"، "إنّ الجسم یتمدّد بالحراره" و "نزل القرآن علی النبی محمد(ص)" به ترتیب از

کدام یک از قضایای بدیهیات می باشند؟

أ) اولیات مشاهدات فطریات حدسیات

ب) فطریات حدسیات تجربیات متواترات

ج) اولیات مشاهدات تجربیات متواترات

د) فطریات حدسیات اولیات مشاهدات

۲ در مسائل جدل، اجتناب از پرسش چه نوع قضایایی برای سائل شایسته است؟

أ) مسائل فلسفی و مسائل اجتماعی و دینی

ب) مشهورات مسائل فلسفی، اجتماعی و دینی

ج) مسائل فلسفی ماهیت و علیت اشیاء

د) مشهورات ماهیت و علیت اشیاء

۳ اشخاص مستمع اکثراً در صناعت خطابه چه کسانی هستند؟

أ) مخاطب

حاکم ب) حاکم نظاره

ج) مخاطب حاکم نظاره د) مخاطب نظاره

۴ اشتراک اسم ایهام انعکاس سوء اعتبار حمل ممارات، به ترتیب کدام یک از مغالطات لفظی و معنوی می باشد؟

أ) لفظی معنوی لفظی معنوی ب) لفظی معنوی معنوی لفظی

ج) معنوی لفظی معنوی لفظی د) معنوی لفظی لفظی معنوی

ب - تشریحی:

۱ "موضع" در صناعت خطابه و صناعت جدل را تعریف نمایید.

۲ خطابه را تعریف نموده و اجزای اساسی خطابه را نام ببرید.

۳ عقل نظری و عقل عملی را تعریف نموده برای هر کدام مثال بنویسید.

۴ چهار مورد از فوائد شعر را بنویسید.

۵ برهان لمی و انی را تعریف نموده برای هر کدام یک مثال بنویسید.

۶ وجوه حاجت به فراگیری جدل را بنویسید.

۷ از فواید جدل چهار مورد بنویسید.

و هناک وراء أجزاء الخطابه أمور خارجه عنها مزینه لها و تابعه متممه لها باعتبار ما لها من تأثير في تهيئة المستمعين لقبول قول الخطيب، و هي على الاجمال ترتبط كلها بنفس القول والخطابه، فلذلك تسمى بالتوابع، و هي ثلاثة أنواع."

۸ با توجه به عبارت "توابع" را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرید.

المغالطه بمعنی تعمّد تغلیط الغير قد تقع عن قصد صحيح لمصلحه محموده، و قد تقع عن غرض فاسد."

۹ دو مورد از اغراض صحيح مغالطه را نام برده بیان کنید هر موردی اصطلاحاً چه نامیده می شود؟

منطق ۱، منطق، ش. مطهری، پایه دوم، مدارس قم

منطق ۱، منطق، ش. مطهری، پایه دوم، مدارس قم

الف- چهار گزینه ای:

۱ گزینه ی درست کدام است؟

أ) تصوّر به دو قسم بدیهی و نظری منقسم می شود ب) تصور به دو قسم

ضروری و اکتسابی منقسم می شود

ج) تصدیق به دو قسم ضروری و بدیهی منقسم می شود د) الف و ب

۲ واضح علم منطق،.... و مدوّن آن،... است.

أ) ارسطاطاليس سقراط ب) افلاطون سقراط

ج) ارسطاطاليس ارسطاطاليس د) افلاطون ارسطاطاليس

۳ در کدام گزینه، دو قضیه ی متناقض وجود دارد؟

أ) انسان خندان است انسان چهارپا نیست

ب) علم انسان متغیر است علم خدا متغیر نیست

ج) هر نوزاد انسان بالقوه مجتهد است بعضی نوزادهای انسان بالفعل مجتهد نیستند

د) انسان در شب می ترسد انسان در شب نمی ترسد

۴ عبارت های "مغ کاین"، "خین کاین"، "مغ کب" و "خین کب"، به ترتیب بیانگر شرایط "قیاس اقترانی" شکل.. است.

أ) سوم چهارم دوم اول ب) سوم چهارم اول دوم

ج) دوم سوم چهارم سوم د) اول دوم سوم چهارم

ب- تشریحی:

۱ "نسبت اربعه" را نام برده و برای هر يك مثالی بزنید.

۲ "عکس مستوی" و "يك نحوه ی عکس نقیض موجهه ی کلیه" را با ذکر مثال بیان کنید.

۳ اقسام "تعریف" را نام ببرید و برای آن مثال بزنید.

۴ شکل دوم "قیاس اقترانی حملی" را توضیح دهید و شرایط آن را بنویسید.

۵ "کلیات خمس" را نام ببرید و دو مورد از آن ها را تعریف کنید.

۶ شباهت و تفاوت "قضیه حملیه" و "قضیه ی شرطیه" را بنویسید.

۷ مراد از "تجرید" و "تعمیم" از اعمال ذهن انسان را توضیح دهید.

۸ اشکال ابوسعید ابوالخیر (اشکال دور شکل اول)، بر ابوعلی سینا را نقل کرده و نقد کنید.

۹ منشأهای خطای "ذهن" را بنویسید.

قرآن ۲، پایه دوم

قرآن ۲، پایه دوم

با اینکه آدم برای زندگی در روی همین زمین معمولی آفریده شده بود چرا قبل از سکونت در آن ساکن بهشت که یکی از باغ‌های سرسبز این جهان بود شد؟

۲ در آیه شریفه "و قالوا لن يدخل الجنه إلا من كان هوداً أو نصارى تلك أمانيهم قل هاتوا برهانكم إن كنتم صادقين" به کدام ادعای پوچ یهودیان و مسیحیان اشاره شده و چگونه از این ادعا پاسخ داده شده است؟

۳ در آیه شریفه "الله لا اله إلا هو الحي القيوم لا تأخذه سنه ولا نوم" مراد از "سنه" و "نوم" چیست و جمله "لا تأخذه سنه و لا نوم" اشاره به چه مطلبی دارد؟

۴ آیه شریفه "و ما كنت لديهم إذ يلقون أقلامهم أيهم يكفلُ مريم و ما كنت لديهم إذ يختصمون" را تفسیر کنید.

۵ آیه شریفه "و لقد كنتم تمنون الموت من قبل أن تلقوه فقد رأيتموه و أنتم تنظرون" را تفسیر کنید.

۶ در آیه شریفه "يا أيها الذين آمنوا لا يحلّ لكم أن ترثوا النساء كرهاً و لا تعضوهنّ لتذهبوا ببعض ما اتيتموهنّ إلا أن يأتين بفاحشه مبينه" به دو عادت ناپسند دوران جاهلیت اشاره دارد آن‌ها را بنویسید.

۷ از آیه شریفه "فلا و ربك لا يؤمنون حتى يحكموك فيما شجر بينهم ثم لا يجدوا في أنفسهم حرجاً مما قضيت و يسلموا تسليماً" درباره پیامبر گرامی اسلام چه مطلبی استفاده می‌شود؟

۸ با توجه به آیه شریفه "إنّما جزاء الذين يحاربون الله و رسوله و يسعون في الارض فساداً أن يقتلوا أو يصلبوا... ذلك لهم خزی فی الدنيا و لهم فی الاخره عذاب عظیم" توضیح دهید که آیا اجرای حدود

اسلامی در دنیا مانع از کیفرهای آخرت است یا نه؟

۹ از آیه شریفه "و عنده مفاتيح الغيب لا يعلمها الا هو و يعلم ما في البر والبحر و ما تسقط من ورقه الا يعلمها و لا حبه في ظلمات الارض" کدام نکته فلسفی و کدام اثر تربیتی استفاده می شود؟

عقاید ۲، شیعه در اسلام، تمام کتاب، پایه دوم

عقاید ۲، شیعه در اسلام، تمام کتاب، پایه دوم

۱ فرق میان "نبی" و "امام" را بیان کرده و آیه ای در مورد وجود امام در جامعه بشری بنویسید؟

۲ مراد از "صفت فعل" چیست؟ نظر شیعه و معظم اهل سنت را درباره دو صفت "اراده" و "کلام" بنویسید.

۳ یکی از عوامل مهم پویایی فقه شیعه و غیر پویا بودن فقه اهل سنت را بیان نمایید.

۴ عقیده زیدیه درباره "امام" چیست؟ مذاق این گروه را در "اصول و فروع اسلام" بیان کنید.

۵ حضرت علی(ع)، طی خلافت پنج ساله ی خود، به چه موفقیت های عمده ای دست یافتند؟

۶ چرا بشر خود را محتاج به قانون می بیند؟ چرا این قانون باید الهی باشد؟

۷ آیا این جهان مشهود، عمر بی پایان دارد؟ در این باره، آیه ای از قرآن کریم، ذکر کنید.

۸ دلیل عقلی بر ضرورت وجود "منجی جهانی" را توضیح دهید.

۹ بیان عقلی بر تجرد روح را توضیح دهید.

جواهر البلاغه، کل کتاب

جواهر البلاغه، کل کتاب

"الخبر: كلام يحتمل الصدق والكذب لذاته".

۱ "خبر صادق" و "خبر کاذب" را تعریف کنید، قید "لذاته" برای چه منظوری آمده است؟

"لتقديم المسند اليه دواع شتى: ۱. تعجيل المسره نحو: العفو عنك صدر به الامر.. ۸. مراعاة الترتيب الوجودي نحو (لا تأخذه سنه و لا نوم)".

۲ با توجه به عبارت فوق هدف از تقدیم مسند الیه در دو مثال ذکر شده را بیان کنید.

۳ کدام یک از ادوات استفهام هم برای طلب تصور و هم برای طلب تصدیق به کار می رود؟ با مثال بیان کنید.

۴ "التفات" را تعریف کرده و بر آیه شریفه (یا عِبَادِیَ الَّذِیْنَ اَسْرَفُوا عَلٰی اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ) تطبیق کنید.

۵ در هر یک از مثال های زیر "مقصود" و

"مقصود علیه" را مشخص کنید.

الف) إِيَّاكَ نَعْبُد:

ب) مَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ:

ج) إِنَّمَا الدُّنْيَا غُرُور:

د) الْفَخْرُ بِالْعِلْمِ لَا بِالْمَالِ:

"والقصر من ضروب الایجاز؛ إذ إنَّ جملة القصر في مقام جملتين، فقولك: ما كامل إلا الله تعادل، قولك: الكمال لله، و ليس كاملاً غيره".

۶ چگونه "قصر" از اقسام "ایجاز" می باشد، در مثال "ما كامل إلا الله" توضیح دهید.

"و قد يستعمل لفظ الماضي موضع المضارع بناءً على تشبيه المستقبل المحقق بالماضي الواقع بجامع تحقق الوقوع في كلِّ، نحو قوله تعالى: (و قالوا ليجلودهم لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا)".

۷ در آیه شریفه، شاهد کدام فعل است، توضیح دهید.

"والمرشحة: هي التي قرنت بملائم المستعار منه، نحو (أولئك الذين اشتروا الضلالة بالهدى فما ربحت تجارتهم)".

۸ "ترشیح" را در آیه فوق تطبیق دهید.

۹ علاقه مجاز را در مثال های زیر بیان کنید.

أ) "يجعلون أصابعهم في اذانهم":

ب) "فتحير رقبه مؤمنه":

ج) و اتوا اليتامى أموالهم":

د) "إني أراني أعصر خمراً":

۱۰ "مشاكله" را تعریف کنید و بر آیه شریفه "تَعَلَّمْ مَا فِي نَفْسِي وَلَا، أَعْلَمْ مَا فِي نَفْسِكَ" تطبیق کنید.

۱۱ "عكس" را تعریف کنید و بر آیه شریفه "لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ" تطبیق نمایید.

الموجز، كل كتاب

الف - چهار گزینه ای:

۱ القاعدة الاولى عند تعارض الخبرين تعارضاً مستقراً هي..... .

أ) الترجيح ب) التخيير ج) التسايط د) الجمع العرفي

۲ کدامیک از امور زیر، منشأ احتمال عقاب در ارتکاب شبهه بدویه نمی باشد؟

أ) صدور البيان عن المولى و عدم وصوله الى العبد ب) التمسك بالبرائه قبل الفحص

ج) كون المولى شخصاً غير حكيم د) كون العقاب بلا بيان أمراً غير قبيح

۳ من خصائص القطع..... .

أ) منجزيته عند عدم اصابه الواقع ب) كاشفيتها عن الواقع

ج) معذريته عند

الاصابه للحكم الواقعي د) كونه حجّه اصوليه

٤ إذا شك في حرمه شيء لاجل عدم النصل عليها في الشريعة فقد ذهب الاصوليون الى..... والخباريون الى..... .

أ) البراءة الاحتياط ب) الاحتياط البراءة ج) البراءة التخيير د) التخيير الاشتغال

ب- تشریحی:

١ دلالت تصدیقیه را تعریف نموده و بیان کنید تحقق آن بر چه اموری مترتب است؟

٢ مقدمه وجوب و مقدمه صحت را با ذکر مثال تعریف کنید.

٣ ثمره نزاع قول به جواز و امتناع در مسأله اجتماعی امر و نهی را بیان نمایید.

تفسیر نمونه، جزء سی ام قرآن کریم، نیمه دوم

تفسیر نمونه، جزء سی ام قرآن کریم، نیمه دوم

الف- چهار گزینه ای:

١ در آیه شریفه "والشفع والوتر" مراد از واژه های "شفع" و "وتر" بنا بر این که "ال" برای عهد باشد به ترتیب چیست؟

أ) اعداد زوج اعداد فرد ب) کل مخلوقات که از یک نظر بعضی زوجند و بعضی فرد

ج) روز ترویبه روز عرفه د) مخلوقات خدا

٢ "نجد" در لغت به معنای ..... است و در آیه شریفه "وهدیناه النجدین".....

أ) مکان مرتفع اشاره دارد به این که پیمودن راه خیر خالی از مشکلات نیست

ب) سرزمین های پست اشاره دارد به یکی از نعمت های مهم مادی

ج) مکان مرتفع اشاره دارد به یکی از نعمت های مهم مادی

د) مکان پست کنایه از خیر و شر و مسیر سعادت و شقاوت است

٣ بنا بر نظر مؤلف، از آیه شریفه "و ما أمروا إلا ليعبدوا الله مخلصين له الدين"..... استفاده می شود.

أ) لزوم قصد قربت در عبادات ب) اصل در اوامر، تعبّدی بودن است نه توصلی

ج) اثبات توحید در مقابل شرک (د)

۴ بنا بر قول مشهور، نخستین سوره نازل شده، کدام است؟

أ) حمد ب) علق ج) مدثر د) قدر

ب- تشریحی:

۱ منظور مفسران از تعبیر "ارهاص" چیست؟

۲ چرا سوره مبارکه کافرون با فرمان "قل" شروع شده است و با تعبیر مثل "یا ایها الکافرون" آغاز نشده است؟ (دو جهت بیان کنید)

۳ به چهار معنا از معانی "صمد" اشاره کنید.

۴ مهمترین منابع شرّ و فساد را طبق سوره فلق بیان کنید.

۵ تعبیر به "یتزکّی" در آیه شریفه "الذی یؤتی ماله یتزکّی" اشاره به چه مطلبی و معنایی دارد؟ و در قرآن، "تزکیه" به چه معنایی آمده است؟

۶ در آیه شریفه "و وجدک ضالاً فهدی" منظور از "ضالالت" چیست؟

۷ تعبیر به "انّا أنزلناه" در آیه شریفه "انّا أنزلناه فی لیلہ القدر" اشاره به چه مطلبی دارد؟

۸ در آیه شریفه "یوم یکون الناس کالفرش المبتوث" بنا بر اینکه "فرش" به معنای "پروانه" باشد نکته تشبیه انسان به آن چیست؟ (دو نکته)

۹ در آیه شریفه "سنقرئک فلا تنسی إلا ما شاء الله"، بعضی احتمال داده اند که استثنا از مسأله قرائت باشد، منظور این گروه را توضیح داده و بر اساس این احتمال آیه را معنا کنید.

تجزیه و ترکیب نیمه دوم جزء سی قرآن کریم

تجزیه و ترکیب نیمه دوم جزء سی قرآن کریم

"یا أیتها النفس المطمئنّه ارجعی إلى ربّک راضیه مرضیه".

۱ وجه رفع "النفس" و نصب "مرضیه" را بنویسید. "ارجعی" چه صیغه ای است؟

"إنّ علینا للهدی".

۲ آیه شریفه فوق را ترکیب کنید.

۳ تجزیه کنید. (حروف اصلی، وزن، شماره صیغه، تغییرات اعلالی)

أ) زُرْتُمْ:

ب) اسْتَغْفِرُوا:

"والعادیات ضیحاً".

۴ نوع "واو" و متعلق آن را بنویسید. وجه نصب "ضیحاً" چیست؟

"و ما أمرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مخلصين له الدين حنفاء و يُقيموا

الصلوه و يؤتوا الزكوه".

۵ هر کدام از فعل های مضارع "لعبدوا" و "يقيموا" چه اعرابی دارند؟ چرا؟ "مخلصين" چرا منصوب است؟

"الم تر كيف فعل ربك بعاد ارم ذات العماد".

۶ "لم تر" را تجزیه کرده، علت غیر منصرف بودن "ارم" را بیان کنید.

"فيها سرر مرفوعه".

۷ متعلق "فيها" چیست؟ آیه شریفه فوق را ترکیب کنید.

"ويل لكل همزه لمزه الذي جمع مالا وعدده".

۸ مسوغ ابتدا به نکره در آیه شریفه فوق چیست؟ "لمزه" را تجزیه کنید.

"و أما إذا ما ابتليه فقدر عليه رزقه فيقول ربى أهانن".

۹ دو جمله که در آیه شریفه فوق دارای محلی از اعراب هستند با ذکر نوع اعراب و دلیل آن مشخص کنید.

۱۰ "إذا" و "أما" را تجزیه کنید.

"يؤمنن يصدر الناس اشتاتاً ليروا أعمالهم".

۱۱ "يروا" در آیه شریفه فوق یک مفعولی است یا دو مفعولی؟ چرا؟ فاعل "يصدر" را مشخص کنید.

سیره پیشوایان

سیره پیشوایان، از زندگی امام باقر(ع) تا زندگی امام هادی(ع)

الف- چهار گزینه ای:

۱ امام رضا(ع) در سال ..... هجری به شهادت رسید.

أ) ۱۹۸ ب) ۲۰۰ ج) ۲۰۳ د) ۱۹۹

۲ نخستین خلیفه عباسی که بود؟

أ) منصور دوانیقی ب) هادی ج) مهدی د) عبدالله بن محمد

۳ مأمون..... با مذهب اعتزال و اعتقاد به ..... قرآن داشت.

أ) موافق مخلوق ب) موافق قدیم بودن ج) مخالف مخلوق د) مخالف قدیم بودن

۴ کدام خلیفه عباسی بیش از دیگران در پی نفوذ معنوی در دل مردم بود؟

أ) منصور ب) مهدی ج) هادی د) هارون

الف- تشریحی:

۱ "عبدالله بن عطاء"، که بود و درباره امام باقر(ع) چه می گوید؟

۲ انگیزه سیاسی خلفا در منع از کتابت حدیث چه بود؟

۳ نام دو فرقه از فرقه های

را که در دوران امامت حضرت باقر(ع) فعالیت داشتند بنویسید؛ برخورد حضرت با این فرقه ها چگونه بود؟

۴ عنوان "خلیفه" برای حاکم اسلامی نشان دهنده چه مطلبی بوده است؟

۵ چرا پیروان ابو مسلم رنگ سیاه را برای پرچم خود انتخاب کردند و قصدشان از این انتخاب چه بود؟

۶ یاران زید بن علی، او را کجا دفن کردند و دلیل این کارشان چه بود؟

۷ وجوه اشتراک و اختلاف زمامداران اموی و عباسی را بیان کنید.

۸ علی بن یقطین از اعزام نواب حج چه اهدافی داشت؟

ادبیات عرب نیمه دوم جزء ۳۰

ادبیات عرب نیمه دوم جزء ۳۰

"لَمْ يَلِدْ و لم يُؤَلَدْ و لم یکن له کُفُوًّا أَحَدٌ".

۱ وزن کلمه "یَلِدُ" و متعلق "له" و نقش ترکیبی "کُفُوًّا" و "أَحَدٌ" را معین نمایید.

"سِیْصَلِی نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ و امْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ فِی جِبَدِهَا جَبَلٌ مِّنْ مَّسَدٍ".

۲ نقش ترکیبی "ذَاتَ"، "حَمَّالَةَ"، "امْرَأَتُهُ" و "جِبَلِ" را بیان کنید.

۳ متعلق حرف جرّ در "فی جیدها" و "من مسد" و وزن کلمه های "امرأه" و "جید" چیست؟

"و یلٌ لکل هُمزهِ لُمزهِ الذی جَمَع مَالًا و عَدَدَهُ یَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ".

۴ نقش ترکیبی "ویل"، "لمزه"، "الذی" و جمله "أَخْلَدَهُ" را بیان نمایید.

"أَلْهَکُمُ التَّکَاثُرُ حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ کَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ".

۵ کلمه های "أَلْهَکُمُ"، "سوف" و "کَلَّا" را تجزیه کنید.

"رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ یَتْلُوا صُحُفًا مَّطْهَرَةً فِیْهَا کُتُبٌ قَدِیمَةٌ".

۶ جمله هایی را که محل اعرابی دارند با بیان نقش ترکیبی و نوع اعرابشان، مشخص نمایید.

"فَأَمَّا الْیَتِیمَ فَلَا تَفْهَرْ و أمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ و أمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّکَ فَحَدِّثْ".

۷ نقش ترکیبی "الیتیم" و نوع "لا" در "لَاتَقَهَّر" و متعلق و وزن "نعمه" را مشخص کنید.

"وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ".

۸ کلمه های "آیات" و "مُؤَصَّدَةٌ" را

تجزیه کنید.

"يا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمَطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً".

۹ نقش ترکیبی "آیه"، "النفس"، "راضیه" و "المطمئنه" را بیان کنید.

۱۰ وزن کلمه های "المطمئنه"، "ارجعی"، "راضیه" و "مرضیه" چیست؟

"أفلا ينظرون إلى الأبل كيف خلقت و إلى السماء كيف رفعت".

۱۱ نقش ترکیبی و اعراب کلمه "کیف" و جمله "کیف خلقت" را بیان نماید.

معنی الادیب، از اول حرف "لو" تا پایان جلد اول و با

معنی الادیب، از اول حرف "لو" تا پایان جلد اول و باب رابع

الف - چهار گزینه ای:

۱ "ما"، در عبارت "إِنَّ زَيْدًا مِّمَّا أَنْ يَكْتَبَ"، "ما أحسن تواضع الاغنياء للفقراء" و "إن تبدوا الصدقات فنعما هي"، به ترتیب،... است.

أ) معرفه ناقصه، نکره تامه، نکره تامه ب) معرفه تامه، نکره ناقصه، معرفه تامه

ج) نکره تامه، معرفه تامه، نکره تامه د) نکره تامه، نکره تامه، معرفه تامه

۲ در سه مثال "ما جائتی من امرأه و لا زید"، "وَدَّوَالْوَتْدَهْنَ فَيَدُهِنُوا" و "ليس زيد بقائم و لا قاعداً" به ترتیب، عطف بر... هستند.

أ) محلّ، توهم، محلّ ب) لفظ، معنا، محلّ ج) توهم، معنا، توهم د) لفظ، توهم، توهم

۳ اثبات "قیام"، در مثال های "ألم يقيم زيد" و "لم يقيم زيد" و "تکذیب" "ما قام زيد"، به ترتیب به... است.

أ) لا، لا، بلی ب) لا، نعم، بلی ج) نعم، بلی، لا د) بلی، بلی، بلی

۴ "لولا"، در آیه های شریفه "لو لا تستغفرون الله"، "لو لا جاؤوا علیه بأربعة شهداء" و "لو لا إذ سمعتموه قلتم ما يكون لنا أن نتكلّم بهذا"، به ترتیب، برای... است.

أ) تحضيض، توبيخ، تنديم ب) عرض، تحضيض، تنديم

ج) تحضيض، توبيخ، عرض د) توبيخ، تنديم، عرض

ب- تشریحی:

الفیل: تفید (لو) امتناع الشرط و امتناع الجواب جميعاً، و هو باطل، بمواضع كثيره، منها قوله

تعالی: (و لو أننا نزلنا إليهم الملائكة و كلمهم الموتى و حشرنا عليهم كل شيء قبلاً ما كانوا ليؤمنوا) "

۱ چگونگی استدلال به آیه شریفه فوق را بر بطلان کلام "قیل"، بیان کنید.

"حکموال" "أن" المقدرتين بمصدر معرّف بحکم الضمیر، فلهدا قرأت السبعه: (ما كان حجّتهم إلا أن قالوا)، والرفع ضعيف كضعف الاخبار بالمضير عمّا دونه في التعريف."

۲ اسم و خبر "ناسخ"، در آیه شریفه فوق را بنا بر هر دو قرائت، جداگانه بیان کنید. عبارت "كضعف الاخبار... را با مثال، توضیح دهید.

۳ معنای "من" در مثال های زیر، چیست؟

"و يوم نحشر من كل أمه فوجاً ممن يكذب:"

"يغضى حياءً و يُغضى من مهابته، فلا يكلم إلا حين يتسم:"

"ما جاءني من رجل:"

۴ سه مورد از وجوه افتراق "هل" و "همزه" را بنویسید؛ و برای یک مورد از آن مثال مناسب ذکر کنید.

۵ دو احتمال از سه احتمال در "ما" در آیه شریفه "فقليلاً ما يؤمنون" را بیان کرده و طبق آن، آیه را ترجمه کنید.

"من الامور التي يكتسبها الاسم بالاضافه ازاله القبح أو التجوز كمررت بالرجل الحسن الوجه."

۶ با توجه به عبارت فوق، وجه "قبح" و "تجوز" را در صورت "عدم اضافه" بنویسید.

۷ در مثال های زیر، موارد "عود ضمير به متأخر لفظی و رتبه ای" را مشخص نموده و وجه جواز آن را توضیح دهید.

"إن هي إلا حياتنا الدنيا:"

"جفوني و لم اجف الاخلاء:"

"نعم رجلاً كان زيد:"

"كسا حلمه ذا الحلم أثواب سُودد:"

"مما افترق فيه اسم الفاعل والصفه المشبهه... أنه لا يقبح حذف موصوف اسم الفاعل و اضافته إلى مضاف إلى ضميره نحو
"مررت بقاتل أبيه" و يقبح "مررت بحسن وجهه" "

۸ مرجع ضمیرهای بارز را در عبارت فوق، مشخص

کنید. شاهد مثال در دو مثال فوق را جداگانه بنویسید.

"مما تنفرد الواو عن سائر أحرف العطف، عطف المفرد السببي على الاجنبي عند الاحتياج إلى الرابط كمررت برجل قائم زيد و اخوه".

۹ منظور از "سببی" و "اجنبی" چیست؟ وجه احتیاج به رابط را در مثال فوق، بیان کنید.

مغنی، از اول کتاب تا اول حرف "لو"

مغنی، از اول کتاب تا اول حرف "لو"

الف- چهار گزینه ای:

۱ "أل" در "من لا يزال شاكراً على المعه" ..... است.

أ) حرف تعریف ب) حرف زائد ج) موصول اسمی د) موصولی حرفی

۲ محل مجرور "رب" در عبارت "رب رجل صالح لقيت" ..... است.

أ) رفع ب) نصب ج) جر د) رفع یا نصب

۳ کلمه "بله" در "بله الهندات" ..... است.

أ) مصدر ب) اسم فعل

ج) دارای هر دو احتمال (مصدر، اسم فعل) د) به معنای "کیف"

۴ کلمه "كُلَّمَا" در "كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْ ثَمَرِهِ قَالُوا" .....، و عامل آن ..... می باشد.

أ) مبتدا معنوی ب) ظرف قالوا ج) مفعول مطلق رزقوا د) مفعول به فعل محذوف

ب- تشریحی:

۱ فرق "انکار ابطالی" و "انکار توییخی" چیست؟

۲ در آیه شریفه "فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ" چرا "فأما" جواب "أما" حذف شده است؟ توضیح دهید.

۳ کیفیت تأویل به مصدر را در باب "أن" همراه با مثال بنویسید.

۴ در "عسی أن يقوم زيدٌ" چند ترکیب محتمل است؟ توضیح دهید.

۵ نوع فاء را در مثال "الذی یأتینی فله درهم" مشخص کرده و توضیح دهید در چه صورت بر سر خبر مبتدا، فاء داخل می شود؟

۶ برای عبارت "کن کما أنت" دو ترکیب بنویسید.

۷ عامل جزم "أکرْمک" در "أنتنی أکرْمک" چیست؟ اقوال، مختار مصنّف و دلیل ایشان را بیان کنید.

۸ "السابع عشر (من معانی اللام):

الصيروره، نحو قوله تعالى: "فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا"، و أنكرها البصريون، قال الزمخشري: (والتحقيق أنها لام العله، و أنّ التعليل فيها واردٌ على طريق المجاز دون الحقيقه) ".

أ) لام صيرورت را با توجه به مثال فوق، توضیح دهید.

ب) عبارت "انّ التعليل.... على طريق المجاز" را به طور کامل توضیح دهید.

"الثاني من أوجه (لما): أن تختصّ بالماضي... و زعم ابن السراج أنّها ظرف بمعنى (حين)، و قال ابن مالك: "بمعنى (إذ)". و ردّ ابن خروف على مدّعى الاسميه بجواز أن يقال: "لما أكرمتني أمس أكرمتك اليوم"؛ لأنّها إذا قدّرت ظرفاً كان عاملها الجواب والواقع في اليوم لا يكون في الامس. والجواب: أنّ هذا مثل (إن كنت قلته فقد علمته)...".

۹ با توجه به متن فوق، دليل ابن خروف و جواب ابن هشام را به طور کامل توضیح دهید.

المنطق المظفر، جزء سوم

المنطق المظفر، جزء سوم

الف - چهار گزینه ای:

۱ قضایای "الوجود موجود"، "كلّ نار حارّه" و "الشمس مضيئه"، به ترتیب مثال برای... است.

أ) اولیات، مشاهدات و تجربیات ب) فطريات، تجربیات و اولیات

ج) فطريات، اولیات و مشاهدات د) اولیات، تجربیات و مشاهدات

۲ "ما يفيد تصديقاً جازماً و لكن لم يعتبر فيه أن يكون المطلوب حقاً هو...."

أ) المغالطه ب) الجدل ج) الخطابه د) الشعر

۳ مراد از "ما به الوجود" و "ما له الوجود"، به ترتیب کدام گزینه است؟

أ) علت صوری غایی ب) علت مادی غایی ج) علت صوری مادی د) علت غایی صوری

۴ عبارت "هي القضايا التي قياساتها معها"، تعريف چیست؟

أ) حدسيات ب) فطريات ج) قسم من اليقينيّات د) ب و ج

ب - تشریحی:

"فإنَّ الخطابه أنجح من غيرها فى الاقتناع كما أنَّ

الجدل فی الالزام أنفع".

۱ تفاوت "إقناع" با "إلزام" چیست؟ چرا "خطابه" در اقناع و "جدل" در الزام بهتر است؟

۲ چرا "اسقتراء" یا "تمثیل"ی که مفید یقین است، برهان نامیده نمی شود؟

"من ینکر المشهورات لاتنفع معه حجّه جدلیه".

۳ چرا "حجّت جدلی" درباره ی کسی که منکر مشهورات است، نافع نیست؟ با چنین کسی، چگونه رفتار می شود؟

"ثمّ لا یخفی أنّه لیس کلّ ما یسمی مشهوراً هو من مبادی الجدل، فإنّ الشهره تختلف بحسب اختلاف الاسباب فی کیفیته تأثیرها فی الشهره".

۴ با توجه به عبارت فوق، اقسام سه گانه ی "مشهورات" را نام ببرید. کدام یک از این سه قسم، در جدل به کار می رود؟

۵ "خلقیات"، چه نوع قضایایی هستند؟ چرا جزو "مشهورات" می باشند؟

۶ از فواید جدل، چهار نمونه بیان کنید.

۷ اشتراک و تفاوت های "خطابه" و "جدل" را بیان کنید.

"النوع بما هو نوع لایقع محمولاً فی القضیه بل إنّما یقع موضوعاً فقط" (صناعه الجدل)

۸ چرا در باب جدل، "نوع بما هو نوع"، محمول قضیه واقع نمی شود؟

"إنّ العارض علی المحمول عارض علی موضوعه، فیمکن أن تثبت عروض شیء للموضوع بعروضه لمحموله، و تبطل عروضه للموضوع بعدم عروضه لمحموله" (صناعت جدل)

۹ عبارت فوق را در قالب مثال، توضیح دهید.

برگزیده تفسیر نمونه، جلد دوم

برگزیده تفسیر نمونه، جلد دوم

"و نادیهما ربّهما ألم أنّهما عن تلکما الشجره و أقلّ لکما إنّ الشیطان لکما عدوّ مبین".

۱ طبق منابع اسلامی، مراد از "شجره ممنوعه" چه درختی بوده است؟

۲ از جمله شریفه "ما کان لنبی أن یکون له أسری حتّی یشخن فی الارض" چه مطلبی استفاده می شود؟

۳ جزیه چیست و هدف شرع مقدس را از قرار دادن آن چه می باشد؟

۴ شأن نزول آیه شریفه "یحلفون بالله ما قالوا و لقد قالوا کلمه

الكفر و كفروا بعد اسلامهم و همّوا بما لم ينالوا... " را بنویسید.

۵ محتوای کلی سوره ابراهیم را به اختصار بنویسید.

" و قال موسى يا قوم ان كنتم آمنتم بالله فعليه توكلوا ان كنتم مسلمين "

۶ " توكل " به چه معنی درست و به چه معنی نادرست است؟

۷ جمله شریفه " و ما نريك اتبعك إلا الذين هم أراذلنا بادي الرأي " که یکی از اشکالات طاغوتیان به حضرت نوح بود را توضیح دهید.

۸ در جمله شریفه " الذين يوفون بعهد الله و لا ينقضون الميثاق " مراد از " عهدالله " چیست؟ توضیح دهید.

۹ در آیه شریفه " قل ادعوا الذين زعمتم من دونه فلا يملكون كشف الضر عنكم و لا تحويلاً " تعبیر به " الذين " بیانگر چیست؟

آموزش عقاید، کل کتاب

آموزش عقاید، کل کتاب

۱ آیا امامت یک اصل اعتقادی است یا یک حکم فقهی؟ دیدگاه شیعه را در این باره بنویسید.

۲ برهان عدالت بر ضرورت معاد را بنویسید.

۳ این که گفته می شود " عالم آخرت نسبت به دنیا اصالت دارد " به چه معناست؟ توضیح دهید.

۴ " شفاعت " چیست و شفاعت کننده باید دارای چه شرایطی باشد؟

۵ ضرورت پژوهش در دین حق را اثبات کنید.

۶ " صفات ذاتیه " و " صفات فعلیه " را تعریف کنید و ساده ترین راه اثبات " صفات ذاتیه " را بنویسید.

۷ توحید به معنای " یگانگی در تأثیر استقلالی " را شرح دهید.

۸ برهان " ضرورت بعثت انبیا " را تقریر نمایید.

۹ چگونه " معجزه " یک دلیل عقلی قاطع بر صحت ادعای نبوت است؟ توضیح دهید.

تفسیر نمونه، جزء سی ام قرآن کریم، نیمه اول

تفسیر نمونه، جزء سی ام قرآن کریم، نیمه اول

الف- چهار گزینه ای:

۱ در آیه ی شریفه ی "إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ"، "فتنه" به چه معنا آمده است؟

أ) گمراهی ب) آزمایش

ج) عذاب، آزار و شکنجه د) جنگ

۲ در معنای آیه ی شریفه ی "وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا"، گزینه ی درست کدام است؟

أ) و سوگند به آن ها که به سختی می کشند و برمی کنند

ب) و سوگند به آن ها که در اجرای فرمان الهی با سرعت حرکت می کنند

ج) و سوگند به آن ها که به راحتی جدا می سازند

د) و سوگند به آن ها که به سرعت می کشند و برمی کنند

۳ سوره ی مبارکه ی "عبس"، بر روی کدام مسأله تأکید خاصی دارد؟

أ) ارزش و اهمیت قرآن مجید ب) معاد

ج) کفران انسان در برابر نعمت های خداوند د) بیان گوشه ای از نعمت های خداوند

۴ گزینه ی درست، کدام است؟

أ) "ابرار"، جمع "بار"، به معنای شخص نیکوکار است

ب) "ابرار" جمع "بِرّ"، به معنای هر نوع نیکوکاری است

ج) "بِرّ"، به

معنای شخص نیکوکار است

د) "باز"، به معنای هر نوع نیکوکاری است

ب- تشریحی:

۱ در آیه ی شریفه ی "اولئک هم الکفره الفجره"، تفاوت دو واژه ی "کفره" و "فجره" را بیان کنید.

۲ در آیه های شریفه ی "کَلَّا سِیَعْلَمُونَ ثُمَّ کَلَّا سِیَعْلَمُونَ"، تکرار، برای تأکید یک واقعیت است یا بیان دو مطلب جداگانه؟ نظر مفسران را بیان کنید.

۳ در آیه های شریفه ی "و عنباً و قصباً و زیتوناً و نخلاً و حدائق غلباً و فاکهه و ابّاً"، واژه های "قصباً"، "حدائق"، "غلباً" و "ابّاً" به چه معنا آمده اند؟

۴ در آیه های شریفه ی "و أمّیا من خاف مقام ربّه"، درباره ی "مقام ربّه" سه تفسیر بنویسید. بنابر کدام تفسیر، به تقدیر مضاف، نیاز است؟

۵ در آیه ی شریفه ی "و ما صاحبکم بمجنون"، چرا به "صاحب" تعبیر شده است؟ به دو نکته اشاره کنید.

۶ یکی از دو قول در شأن نزول سوره ی مبارکه ی "مطفّین" را بیان کنید.

"إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا... وَكَأَسَاءَ دَهَاقًا لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَ لَا كَذَابًا".

۷ دو احتمال در مرجع ضمیر "فیها" را نوشته و بنابر هر دو احتمال، مفهوم آیه ی شریفه ی "لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَ لَا كَذَابًا" را بیان کنید.

"كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْإِبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ وَ مَا أَدْرِيكُمْ مَا عِلِّيُّونَ".

۸ چرا "علیون" به صیغه ی جمع آمده است؟ معنای آن چیست؟ منظور از "کتاب الابرار" چیست؟

۹ درباره ی آیه ی شریفه ی "لترکبن طبّقاً عن طبق"، دو تفسیر بنویسید.

قرآن کریم، تجزیه و ترکیب نیمه اول جزء ۲۹

قرآن کریم، تجزیه و ترکیب نیمه اول جزء ۲۹

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَوَةَ لِيَلْوَكُمُ أَتِيكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ".

۱ نوع "لام" و "أَيّ" را بیان نموده، ذکر کنید عامل نصب "يلو" و "عملًا" چیست؟

"أولم يروا الى الطير فوقهم صافاتٍ و يقبضن ما

يَمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ".

۲ نقش اعرابی "فوقهم" و "يقبضن" و "الرحمن" و وزن صرفی "صافّات" را بنویسید.

"إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ".

۳ کدام یک از جمله های آیه شریفه فوق محلی از اعراب دارند؟ چرا؟

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ".

۴ آیه شریفه فوق را ترکیب کنید.

۵ نوع مشتق را در کلمات زیر به همراه وزن آن ها بنویسید.

(أ) عَادُونَ:

(ب) جَزُوع:

(ج) مَأْمُون:

(د) مُصَلِّين:

"قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ".

۶ اعلال صورت گرفته در "مبین" را بیان کرده، ذکر کنید "قوم" کدام قسم از اقسام منادی است و چه اعرابی دارد؟

"قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَ مَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ".

۷ نوع "مَنْ" در "مَنْ مَعِيَ" و "مَنْ يُجِيرُ" و نقش اعرابی آن را در هر مورد بنویسید.

۸ نقش اعرابی کلمات مشخص شده را ذکر کنید.

(أ) "كَذَلِكَ الْعَذَابُ":

(ب) "مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ":

(ج) "إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ":

"سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَ ثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى".

۹ "آیام" در اصل چه بوده و چه اعلالی در آن جاری شده است؟ مفرد "حُسوماً" و "صَرعی" را بنویسید.

"سأل سائلٌ بعذابٍ واقعٍ للكافرين ليس له دافع من الله ذي المعارج".

۱۰ توابع و نوع آن ها را در آیه های فوق مشخص کنید. (ذکر دو مورد کافی است)

"و يُمِدِّكُمْ بِأَمْوَالٍ وَ بَنِينَ وَ يَجْعَلُ لَكُمْ جَنَاتٍ وَ يَجْعَلُ لَكُمْ أَنْهَاراً".

۱۱ علامت اعراب و نوع آن (اصلی و نیابتی) را در کلمات مشخص شده بیان کنید.

سیره پیشوایان، ص ۱۴۰۳۰۲

سیره پیشوایان، ص ۱۴۰۳۰۲

الف - چهار گزینه ای:

۱ تعداد حقوقی که در مجموعه ی "رساله الحقوق" از امام سجاد(ع) نقل شده،... است.

(أ) ۵۲ مورد ب) ۴۸ مورد ج)

۲ بیشترین دوران امامت حضرت سجاد(ع) مصادف با دوران خلافت ... بود.

أ) عمر بن عبدالعزیز ب) عبدالملک بن مروان ج) مروان د) عبدالله بن زبیر

۳ امیر لشکر.... در فاجعه ی "حَرّه"، ..... بود.

أ) معاویه مسلم بن عقبه ب) یزید حجاج ج) حجاج مغیره بن شعبه د) یزید مسلم بن عقبه

۴ کتاب "بلاغات النساء" تألیف کیست؟

أ) ابن طیفور ب) خدیم اسدی ج) سید بن طاووس د) شیخ راضی آل یاسین

ب - تشریحی:

۱ مراحل زندگی امام حسین(ع) را بیان کنید.

۲ در وصیت نامه ای که "امام حسین(ع)" به "محمد حنفیه" نوشت، چه چیزهایی را به عنوان انگیزه ی قیام خود معرفی کرد؟

۳ دو شاهد بر گرایش یزید به "مسیحیت تحریف شده" ذکر کنید.

۴ قیام عاشورا چه نتایجی در بر داشت؟ آن ها را نام ببرید.

۵ عبدالملک در چه سالی و به چه علت حکومت عراق را به حجاج سپرد؟

۶ چرا امام سجاد(ع) با شورشیان مدینه همکاری نکرد؟

۷ نخستین عامل پیدایش قیام امام حسین(ع) از نظر زمان چه بود؟

۸ یک شاهد بر وجود مباحث سیاسی در "صحیفه ی سجادیه" ذکر کنید.

۹ شناخت مختصری از زندگانی امام زین العابدین(ع) ارائه کنید.

سیره پیشوایان، ص ۱ تا ۱۴۰

سیره پیشوایان، ص ۱ تا ۱۴۰

الف - چهار گزینه ای:

۱ امام حسن (ع) روز.... متولد و سال ..... هجری، در ..... سالگی به درجه ی شهادت نایل آمد.

أ) پانزدهم رمضان ۵۰۴۸ ب) پانزدهم رمضان ۴۰۴۹

ج) چهاردهم شوال ۵۱۴۷ د) هفدهم رمضان ۵۲۴۸

۲ پیامبر اکرم (ص) پس از هجرت به مدینه.. غزوه داشت که علی (ع) در... غزوه از این غزوات شرکت داشت.

أ) ۲۷۲۵ ب) ۲۴۲۲ ج) ۲۷۲۶ د) ۳۲۳۱

۳ نبرد حضرت

علی(ع) با "ناکثین"، "مارقین" و "قاسطین" به ترتیب در سال های ... اتفاق افتاد

ا) ۳۶۳۹۳۷ ب) ۳۶۳۷۳۸ ج) ۳۵۳۹۳۶ د) ۳۷۳۹۳۶

۴ "لا- سیف إلا- ذوالفقار و لا فتی إلا علی" در جنگ... و "برز الاسلام کله الی الشرک کله" در جنگ... در شأن علی(ع) وارد شد.

ا) بدر احد ب) احزاب خندق ج) احد بدر د) احد احزاب

ب - تشریحی:

۱ گروه های تشکیل دهنده ی سپاه امام حسن(ع) را نام ببرید.

۲ دو نمونه از خطرهای داخلی را که سبب انصراف حضرت علی(ع) از قیام مسلحانه، برای به دست آوردن خلافت شد، نام ببرید.

۳ چهار نمونه از فعالیت های امیر مؤمنان(ع) در دوران خلفا را ذکر کنید.

۴ انگیزه ی صلح امام مجتبی(ع) را از زبان آن حضرت، بیان کنید.

۵ چه انگیزه هایی باعث تصمیم پیامبر(ص) بر خلع سلاح یهودیان خیبر در سال هفتم هجری شد.

۶ نقش صلح امام حسن(ع) در قیام عاشورا را به طور اختصار تبیین کنید.

۷ چرا پیامبر اکرم(ص) خودشان اقدام به ابلاغ آیات سوره ی "برائت" بر مشرکین نکردند؟ پیامبر(ص) بنا بر این آیات، چه مأموریتی از جانب خداوند یافته بود؟

۸ دو دلیل بر پیشگامی علی(ع) در اسلام ذکر کنید.

۹ عملکرد معاویه را بعد از نقض آشکار پیمان صلح با امام حسن(ع) به طور مختصر بیان کنید.

سیره ی پیشوایان از اول کتاب تا اول زندگی امام باقر

سیره ی پیشوایان از اول کتاب تا اول زندگی امام باقر(ع)

الف - چهار گزینه ای:

۱ حضرت علی(ع) در چند غزوه شرکت نمودند؟

أ) بیست و شش ب) بیست و هفت ج) بیست و پنج د) بیست

۲ خلیفه دوم در رابطه با کدام جنگ، از نظریه حضرت علی (ع)، پیروی کرد؟

أ) جنگ با ایران ب) جنگ با مصر ج) جنگ با شام

د) جنگ با ارامنه

۳ گروه.....، حضرت علی(ع) را به پذیرش حکمیت، وادار کردند.

أ) ناکثین ب) مارقین ج) خوارج د) ب و ج

۴ اسیران کربلا، به مدت هفت روز در.... شام، به عزاداری پرداختند.

أ) دارالخلافة ب) دارالاماره ج) دارالحجاره د) بیت الاحزان

ب - تشریحی:

۱ چرا سرپرستی حضرت علی(ع)، در دوران کودکی، به پیامبر(ص) واگذار شد؟

۲ جریان امامت به طور کلی چند دوره را پشت سر گذاشته است؟ نام ببرید.

۳ چرا این ادعا که "امام حسن(ع) آهنگ جنگ و مخالفت با معاویه نداشت بلکه در صدد گرفتن امتیازهای مادی بود"، نادرست است؟

۴ از عبارت "شهادت عاشورا در مرتبه اول، حسنی بود و در مرتبه دوم، حسینی"، مقصود چیست، توضیح دهید.

۵ چرا امام حسین(ع)، پیمان و معاهده خود با معاویه را لازم الوفاء نمی دانست؟

۶ امام حسین(ع)، ضمن پاسخ به دعوت نامه های کوفیان، برای زمامدار مسلمانان چه ویژگی هایی را بیان می کنند؟

۷ "عبدالله بن عقیف ازدی" که بود و سرانجامش چه شد؟ توضیح دهید.

۸ فاجعه "حرّه"، در چه سالی رخ داد؟ چرا امام چهارم(ع)، با شورشیان همکاری نکردند؟

۹ از احادیث مجعول زهری، دو نمونه به اختصار بنویسید.

مختصرالمعانی، تمام کتاب

مختصرالمعانی، تمام کتاب

الف - چهار گزینه ای:

۱ در "أنا کفیت مهمتک" و "إنما زید کاتب"، افاده قصر، به ترتیب، به..... و..... است.

أ) وضع واضح وضع واضح ب) وضع واضح فحوای کلام

ج) فحوای کلام وضع واضح د) فحوای کلام فحوای کلام

۲ در "أزید قائم" و "أعمراً عرفت"، همزه، به ترتیب، برای طلب، .... و .... است.

أ) تصدیق تصور ب) تصدیق تصدیق ج) تصوّر تصدیق د) تصوّر تصوّر

۳ گزینه درست

کدام است؟

أ) التشبيه بالوجه الحسى أعم من التشبيه بالوجه العقلى ب) التشبيه بالوجه العقلى أعم من التشبيه بالوجه الحسى

ج) الحسى من وجه التشبيه طرفاه عقليان د) ب و ج

۴ مثال های "إِنَّ السَّمَاةَ وَالْمَرْوَةَ وَالنُّدَى فِي قَبِّهِ ضَرَبَتْ عَلَى إِبْنِ الْحَشْرَجِ"، "طَوِيلُ نَجَادِهِ" و "عَرِيضُ الْقَفَاءِ"، به ترتیب، کدام قسم از اقسام کنایه هستند؟

أ) المطلوب بها نسبة المطلوب بها صفة المطلوب بها صفة

ب) المطلوب بها غير صفة و لا نسبة المطلوب بها صفة المطلوب بها نسبة

ج) المطلوب بها نسبة المطلوب بها نسبة المطلوب بها صفة

د) المطلوب بها صفة المطلوب بها نسبة المطلوب بها نسبة

ب- تشریحی:

۱ اقسام جمله "استینافیه" را نام برده و برای یک قسم از آن، مثال مناسب بنویسید.

? " (و التعقيد) أى كون الكلام معقداً (أن لا يكون الكلام ظاهر الدلالة على المراد؛ لخلل إما فى النظم، كقول الفرزدق فى خال هشام: و ما مثله فى الناس إلا مملكاً / أبو أمه حتى أبوه يقاربه) ."

۲ جهاتی را که موجب به هم خوردن نظم شعر فرزدق شده است، بنویسید.

۳ تفاوت "مجاز" و "کنایه" را با ذکر یک مثال برای هر کدام، بیان کنید.

? " و أمّا ذكر المسند إليه فلكونه الاصل أو للاحتياط؛ لضعف التعويل على القرينه، أو للتنبيه على غباوه السامع، أو زياده الايضاح والتقرير. و عليه قوله تعالى: (اولئك على هدى من ربهم واولئك هم المفلحون) ."

۴ مقصود از "الاصل"، "الاحتياط" و "التقرير" و شاهد مثال در آیه شریفه مذکور را بیان کنید.

۵ در مثال های زیر، نوع التفات را مشخص کنید.

أ) " و ما لى لا أعبد الذى فطرنى و

إليه ترجعون":

ب) "إنا أعطيناك الكوثر فصلّ لربك وانحر":

ج) "حتى إذا كنتم في الفلك وجرين بهم":

د) الله الذي أرسل الرياح فتثير سحاباً فسقناه":

دخول "لو" على المضارع في نحو قوله تعالى: "و لو ترى إذ وقفوا على النار" لتتزيه منزله الماضي؛ لصدوره عمّن لا خلاف في إخباره، كما في (ربّما يوّدّ الذين كفروا)".

۶ شاهد مثال را در آیه شریفه "ربّما يوّدّ الذين كفروا"، توضیح دهید.

۷ در مثال های زیر، کدام یک از محسنات معنویه به کار رفته است؟

أ) "الشمس والقمر بحسبان":

ب) "يخرج الحيّ من الميت و يخرج الميت من الحيّ":

ج) "الرحمن على العرش استوى":

د) "إذا نزل السماء بأرض قوم / رعيناه و إن كانوا غضاباً":

الاستعاره باعتبار الجامع قسمان؛ لأنه إمّا داخل في مفهوم الطرفين، نحو "خير الناس رجل ممسك بعنان فرسه كلّما سمع هيعه طار إليها"... و إمّا غير داخل، كما مرّ من استعاره الاسد للرجل الشجاع".

۸ شاهد مثال را در دو مثال مذکور در عبارت فوق، توضیح دهید.

۹ "استعاره بالکنایه" و "استعاره تخیلیه" را بنا بر نظر سکاکی، با ذکر مثال، توضیح دهید.

اخلاق ۳، پایه سوم

اخلاق ۳، پایه سوم

۱ آثار اعتماد و توکل به خدا را بیان نماید.

۲ نقش خودشناسی در سازندگی انسان چیست؟

۳ آثار توبه را بیان نماید.

۴ پنج مورد از حق هایی که برادران مؤمن بر یکدیگر دارند بنویسید.

۵ مراتب "یقین" را به ترتیب نام ببرید.

۶ از آدابی که معلم باید مراعات کند دو نمونه بنویسید.

۷ حدیث شریف "إِنَّ الْعَالَمَ إِذَا لَمْ يَعْمَلْ بَعْلَمَهُ زَلَّتْ مَوْعِظَتُهُ عَنِ الْقُلُوبِ كَمَا يَزَلُّ الْمَطَرُ عَنِ الصِّفَا" را ترجمه و توضیح دهید.

۸ منظور از "کبر" و "عجب" چیست؟ به نظر شما راه درمان صفت رذیله عجب چیست؟

۹ دو مورد از تأثیرات گناه

را بیان نمایید.

تفسیر جوامع الجامع، سوره مبارکه توبه

تفسیر جوامع الجامع، سوره مبارکه توبه

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

"يحلِفون بالله ما قالوا ولقد قالوا كلمه الكفر وكفروا بعد إسلامهم وهموا بما لم ينالوا وما نقموا إلا أن أغناهم الله ورسوله من فضله".

۱ شأن نزول آیه شریفه و مراد از "هموا بما لم ينالوا" و "وما نقموا إلا أن أغناهم الله" را بیان کنید.

"كيف وإن يظهروا عليكم لا يرقبوا فيكم إلا ولا ذمّة يرضونكم بأفواههم و تأبى قلوبهم و أكثرهم فاسقون".

۲ جمله "لا يرقبوا فيكم إلا ولا ذمّة" و "يرضونكم بأفواههم و تأبى قلوبهم" را معنی کنید.

"ما كان للمشركين أن يعمرؤا مساجد الله شاهدين على أنفسهم بالكفر".

۳ اعراب "شاهدين" را بیان کرده و مراد از آن را توضیح دهید.

"ألم يعلموا أنه من يحادد الله ورسوله فأن له نار جهنم خالداً فيها ذلك الخزي العظيم".

۴ "يحادد الله" به چه معناست؟ یکی از دو احتمال مذکور در کتاب برای بیان اعراب "فأن له نار جهنم" را بنویسید.

"ما كان لاهل المدينته و من حولهم من الاعراب أن يتخلفوا عن رسول الله ولا يرغبوا بأنفسهم عن نفسه ذلك بأنهم لا يصيبهم ظمأ ولا نصب ولا مخمصة في سبيل الله ولا يطئون موطئاً يعيظ الكفار ولا ينالون من عدو نيلاً إلا كتب لهم به عمل صالح".

۵ عبارت "لا يصيبهم ظمأ ولا نصب ولا مخمصة في سبيل الله ولا يطئون موطئاً" را ترجمه کنید. "موطئ" چه صیغه ای است؟

"يوم يحمى عليها في نار جهنم فتكوى بها جباههم و جنوبهم و ظهورهم"

هذا ما كنزتم لانفسكم فذوقوا ما كنتم تكتزون".

۶ مراد از "یحیی علیها" و "تکوی" چیست و چرا عذاب آتش جهنم به سه موضع از بدن نسبت داده شده است؟

"... حتّی یعطوا الجزیه عن ید و هم صاغرون".

۷ وجه تسمیه "جزیه" و تفسیر "و هم صاغرون" را بیان کنید.

"لقد تاب الله على النبي والمهاجرين والانصار الذين اتبعوه في ساعه العسره...".

۸ با آن که می دانیم پیامبر اکرم (ص) معصوم است و کاری که موجب توبه شود انجام نمی دهد توبه خدا بر پیامبر اکرم (ص) به چه معناست؟

"(و من الاعراب من يتخذ ما ينفق مغرمًا و يتربص بكم الدوائر عليهم دائره السوء) دعاء معترض، و قرء "السوء" بالضمّ و بالفتح".

۹ جمله "يتخذ ما ينفق مغرمًا" را ترجمه نموده و "دعاء معترض" را توضیح دهید. تفاوت معنوی "سوء" و "سوء" را بیان نمایید.

امتحان رسائل - قطع و ظن / شهریور ماه

امتحان رسائل - قطع و ظن / شهریور ماه

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ امارات شرعیه و اصول عملیه به جای کدامیک از انواع قطع، می توانند جانشین شوند؟

أ) قطع موضوعی مطلقاً ب) قطع موضوعی وصفی

ج) قطع طریقی و قطع موضوعی طریقی د) قطع طریقی و قطع موضوعی وصفی

۲ یک دلیل مشهور بر قبح و استحقاق عقاب بر تجزی، اجماع است، دو اشکال مصنف بر این اجماع را بیان کنید.

"ثم إن منشأ توهم كون الشهره من الظنون الخاصه أمران: أحدهما: أن أدله حجیه خبر الواحد تدلّ علی حجّيتها بمفهوم الموافقه. و هذا خیالٌ ضعيف و وجه الضعف: أن الاولويه الظئیه أوهن بمراتب من الشهره مع

أَنَّ الْاُولَوِيَّه مَمْنُوعَه رَأْسًا".

۳ وجه ممنوع بودن اولویت ظنیه و اوهن بودن آن را از شهرت بنویسید.

"لا- يخفى أن حمل التبيين في آية النبأ حيث قال: "إن جاءكم فاسق بنبأ فتبينوا" على تحصيل مطلق الظن أو الاطمینان، يوجب خروج مورد الايه".

۴ مراد از مورد آیه نبأ چیست و چرا بنا بر فرض بالا، خروج مورد لازم می آید؟

۵ مخالفت التزامی با حکم معلوم بالاجمال، به نظر شیخ اعظم چه حکمی دارد؟

أ) در شبهه ی موضوعیه جایز است نه در شبهه ی حکمیه ب) در شبهه ی حکمیه جایز است نه در شبهه ی موضوعیه

ج) هم در شبهه ی موضوعیه و هم حکمیه جایز است د) در شبهه ی حکمیه و موضوعیه جایز نیست

۶ سه قسم تفسیر به رأی را توضیح دهید.

۷ "إذا تولّد من العلم الاجمالي، العلم التفصيلي بالحكم الشرعي في موردٍ....".

أ) لا يجب أتباعه ولا تحرم مخالفته في الشبهه الموضوعيه ب) لا يجب أتباعه ولا يحرم مخالفته

ج) يجب أتباعه و حرم مخالفته د) يجب أتباعه و حرمت مخالفته في الشبهه الحكميه فقط

۸ مرحوم سید و طبرسی ادعای اجماع بر عدم حجیت خبر واحد کرده اند، دو جواب مصنف از این اجماع را بیان کنید.

"و أمّا العدالة، فأكثر الاخبار المتقدمه خاليه عنها،... نعم في غير واحد منها حصر المعتمد في أخذ معالم الدين في الشيعة لكنّه محمول على غير الثقه... مع أنّ التعليل للنهي في ذيل الروايه بأنهم ممن خانوا الله و رسوله يدلّ على انتفاء النهي عند انتفاء الخيانه المشكوف عنه بالوثاقه فإنّ الغير الامامى الثقه ليسوا خائنين في نقل الروايه".

۹ مقصود از عبارت "مع أنّ التعليل للنهي... را توضیح دهید.

"قال الصادق(ع): "يا أبا محمّد! كذب سمعك و

بصرک عن أخیک، فإن شهد عندک خمسون قسامه أنه قال قولاً وقال: لم أقله فصدقه و کذبهم "فإن تکذیب القسامه مع کونهم أيضاً مؤمنین لا- یراد منه إلا- عدم ترتیب آثار الواقع علی کلامهم، لا ما یقابل تصدیق المشهود علیه؛ فإنه ترجیح بلا مرجح، بل ترجیح المرجوح".

۱۰ با توجه به عبارت، مراد امام(ع) از "تکذیب قسامه" و "تصدیق أخیک" به نظر مصنف چیست؟

۱۱ به نظر میرزای قمی ظواهر برای "من قصد افهامه" از باب..... و برای "غیر من قصد افهامه" از باب..... حجت است.

(أ) ظنّ خاص ظن مطلق ب) ظن مطلق ظن خاص ج) ظن مطلق ظن مطلق د) ظن خاص ظن خاص

۱۲ دو مورد از اقسام سه گانه اجماع حدسی را بیان کنید، از نظر شیخ کدام قسم، معتبر است؟

"الثالث قد اشتهر فی ألسنه المعاصرین: انّ قطع القطاع لا اعتبار به. و لعلّ الاصل فی ذلك ما صرح به کاشف الغطاء بعد الحکم بأنّ کثیر الشکّ لا اعتبار بشکّه قال: و کذا من خرج عن العاده فی قطعه و ظنّه، فیلغو اعتبارهما فی حقّه، انتهى. اقول: أمّا عدم اعتبار ظنّ من خرج عن العاده فی ظنّه فلانّ أدلّه اعتبار الظنّ فی مقام یعتبر فیهِ مختصّه بالظنّ الحاصل من الاسباب التي یتعارف حصول الظنّ منها".

۱۳ آیا ظنّ کثیر الظنّ اعتبار دارد؟ چرا؟

امتحان رسائل - قطع و ظن / خردادماه

امتحان رسائل - قطع و ظن / خردادماه

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ در مسأله "قصد معصیت" برخی روایات بر عقاب و برخی بر

عفو دلالت می کنند، دو وجه جمع بین آنها را بیان نماید.

۲ إنّ الاجماع المنقول بخبر الواحد عندالشيخ....

أ) من أفراد خبر الواحد فيشملة أدلّه حجّيته ب) كخبر صحيح عالي السند؛ لأنّه يروى عن الامام بلاواسطه

ج) كخبر صحيح عالي السند لأنّه يروى عن الامام مع الواسطه د) غير مشمول لادلّه حجّيه خبر الواحد؛ لأنّه خبر حدسىّ

۳ در صورت اختلاف قرائت به گونه ای که موجب اختلاف مدلول دو آیه شود، حکم مسأله بنا بر تواتر قراءات چیست؟

"الثانى من وجهى المنع عن العمل بظواهر الكتاب إنّنا نعلم بطروّ التقييد والتخصيص والتجوّز فى أكثر ظواهر الكتاب و ذلك ممّا يسقطها عن الظهور، و فيه: أوّلاً النقص بظواهر السنّه فانّنا نقطع بطروّ مخالفه الظاهر فى أكثرها، و ثانياً إنّ هذا لا يوجب السقوط و إنّما يوجب الفحص عمّا يوجب مخالفه الظاهر".

۴ با توجه به عبارت فوق، استدلال "مانعین از عمل به ظواهر قرآن" را همراه با دو جواب آن توضیح دهید.

۵ استیجار واجدى المنى فى الثوب المشترك لكنس المسجد.....

أ) لا يجوز؛ لحرمة إدخال الجنب فى المسجد ولو بالاجازة ب) يجوز؛ لأنّ صحّحه الاستیجار تابع لباحه الدخول لهما ولو ظاهراً

ج) لا يجوز؛ للعلم الاجمالیّ بجنبه أحدهما فهو منجّزٌ د) لا يجوز؛ لأنّ الطهاره الواقعيه شرط فى جواز دخول المسجد

۶ استدلال اخباريين به مثل روايت "من فسّر القرآن برأيه" بر عدم حجّيت ظواهر قرآن و جواب شيخ را توضیح دهید؟

"فلا- فرق بين العلم التفصيلى المتولّد من العلم الاجمالیّ و بين غيره من العلوم التفصيلىّ إلاّ أنّه قد وقع فى الشرع موارد توهم خلاف ذلك... و منها: حکم بعض بجواز ارتكاب كلا المشتبهين فى الشبهه المحصوره دفعهً أو تدريجاً؛

فإنه قد يؤدي الى العلم التفصيلي بالحرمة أو النجاسة كما لو اشترى بالمشتهين بالميتة جاريه".

٧ عبارت "ارتكاب كلا المشتهين را دفعه و تدريجاً" در ضمن مثال بيان كنيد، چگونه در مثال مذکور، منجر به علم تفصيلي به حرمت می شود؟

٨ فالظاهر أن العقل يحكم بتساوي المتجرى والعاصي.....

(أ) في استحقاق المذمه على الفعل المقطوع بكونه معصيه ب) في استحقاق المذمه من حيث شقاوه الفاعل

(ج) في ثبوت العقاب على القصد د) في استحقاق المذمه من حيث الفعل والفاعل

"ثم إن منشأ توهم كون الشهره [الفتوائيه] من الظنون الخاصه أمران: أحدهما: ما يظهر من بعض من أن أدله حجه خبر الواحد يدل على حجيتها بمفهوم الموافقه لأنه ربما يحصل منه الظن الاقوى من الحاصل من خبر العادل".

٩ استدلال بر حجيت شهرت فتوائيه با جواب مرحوم شيخ را بيان كنيد.

"الثاني [مما أورد على الاستدلال بآيه النبأ على حجه خبر الواحد] ما أورده في محكى العده والذريعه... من أنالو سلمنا دلالة المفهوم على قبول خبر العادل الغير المفيد للعلم لكن نقول إن مقتضى عموم التعليل وجوب التبين في كل خبر لا يؤمن الوقوع في الندم من العمل به و إن كان المخبر عادلاً فيعارض المفهوم والترجيح مع ظهور التعليل".

١٠ وجه تعارض بين مفهوم و عموم تعليل و نیز وجه ترجيح ظهور تعليل بر مفهوم را توضيح دهيد.

١١ مقتضى القاعده في الاكتفاء بالامثال الاجمالي مع التمکن من الامثال التفصيلي بالعلم هو.....

(أ) الجواز في التعبديات والتوصليات ب) الجواز في التوصليات فقط

(ج) الجواز في التعبديات غير المستلزمه للتكرار فقط د) عدم الجواز في التعبديات والتوصليات

١٢ نحوه استدلال بر حجيت خبر واحد را به آيه كتمان با دو ايراد بر آن

بیان کنید.

"وَأَمَّا الْمُخَالَفَةُ الْغَيْرُ الْعَمَلِيَّةُ [الالتزامية] فالظاهر جوازها في الشبهه الموضوعية والحكميه معاً، سواء كان الاشتباه والترديد بين حكمين لموضوع واحد أو بين حكمين لموضوعين... أمّا في الشبهه الموضوعية فلانّ الاصل في الشبهه الموضوعية إنّما يخرج مجراه عن موضوع التكليفين فيحكم بالاباحه لاجل الخروج عن موضوع الوجوب والحرمة لا لاجل طرحهما".

۱۳ وجه جواز مخالفت التزامیه را در شبّهات موضوعیه به همراه مثال توضیح دهید.

نهج البلاغه کلمات قصار ۱ الی ۳۲

نهج البلاغه کلمات قصار ۱ الی ۳۲

۱ "أزرى بنفسه من استشعر الطمع، ورضى بالذل من كشف ضرّه، و هانت عليه نفسه من أمر عليها لسانه"

الف) عبارت را ترجمه کنید. (۱ نمره)

ب) وجه ملازمه در سه جمله فوق را توضیح دهید. (۳ نمره)

۲ امام(ع) در چگونگی معاشرت با مردم چه فرموده اند؟

۳ قال(ع) في الذين اعتزلوا القتال معه "خذلوا الحقّ و لم ينصروا الباطل".

الف) آیا این جمله امام(ع) در مقام انتقاد است؟ چرا؟ (۲ نمره)

ب) مقصود از "خذلان حقّ" چیست؟ (۲ نمره)

۴ حدیث "ما كلّ مفتون يُعائب" را توضیح دهید.

۵ حدیث "لنا حقّ فان اعطيناه و الاّ- ركبنا اعجاز الابل و ان طال السرى" را ترجمه کنید و عبارت "اعجاز الابل" اشاره به چیست؟

۶ واژه های "تأوّل الحكمه و سنّه الاولين" از پایه های یقین و "الهول والاستسلام" از شعبه های شک را توضیح دهید.

مختصر التمهيد

مختصر التمهيد

۱ تفاوت وحی رسالی با دیگر وحی ها در چیست؟ اقسام وحی رسالی را بنویسید.

۲ اولین سوره کامل و اولین آیاتی که بر پیامبر(ص) نازل شد کدام بود؟

۳ فرق بین سبب نزول و شأن نزول را توضیح دهید.

۴ اولین کسی که بعد از وفات پیامبر اقدام به جمع آوری قرآن نمود که بود و این قرآن چه خصوصیتی داشت؟

۵ عوامل اختلاف قراءات را نام ببرید. (۵ مورد)

۶ کلام مرحوم محقق خوئی در عدم جواز تبدیل کلمات قرآن به مترادفشان را به اختصار توضیح دهید.

۷ گونه های متصوّر در نسخ آیات قرآن را نام برده و توضیح دهید. (دو مورد)

۸ چرا در قرآن متشابه وجود دارد؟

۹ استدلال کسانی را که می گویند: "لا منافاه بین أخبار العرض علی کتاب الله و وقوع التحریف فی القرآن" نقل و نقد کنید.

آموزش فلسفه، تألیف استاد مطهری

آموزش فلسفه، تألیف استاد مطهری

الف- چهار گزینه ای:

۱ در فلسفه اگزیستانسیالیسم آنچه که به نام "اصالت وجود" خوانده می شود به ..... مربوط می شود.

أ) عینیت ب) ذهنیت یا اعتباریت ج) انسان د) همه جهان

۲ بحث "وجود ذهنی" اولین بار توسط ..... وارد کتب فلسفی و کلامی شد.

أ) فارابی ب) بوعلی ج) صدالمثلّهین د) خواجه نصیرالدین طوسی

۳ به عقیده ارسطوئیان حرکت تنها در مقوله های ..... واقع می شود.

أ) کم، کیف و این ب) جوهر ج) این، متی و اضافه د) جده، وضع و فعل

۴ حرکت جوهری به وسیله ..... ثابت شد و منشأ تحولات اساسی در فلسفه اسلامی شد.

أ) بوعلی سینا ب) میرداماد ج) ملاصدرا د) فارابی

ب- تشریحی:

۱ اقسام فلسفه نظری را بنویسید.

۲ مسایل اساسی مورد اختلاف افلاطون و ارسطو را به نظر شهید مطهری نام ببرید.

۳ به نظر عرفا

"سالك الى الله" با به كار بستن روش عارفانه، چهار سفر را انجام می دهد، تنها دو سفر را توضیح دهید.

۴ دو عیب حکمت تجربی را بنویسید.

۵ حکمای اسلامی به چهار عالم کلی یا به چهار نشأه معتقدند، آنها را نام ببرید و تنها دو عامل را توضیح دهید.

۶ چرا سوفیست ها نمی توانند به "حقیقت" و "خطا" معتقد باشند؟

۷ حادث و قدیم را تعریف کنید.

۸ در فلسفه ارسطو تغییرات تدریجی چه نام دارد و نام تغییرات دفعی چیست؟

۹ فلسفه و حکمت از لحاظ "متد و روش" بر چند نوع است؟ دو نوع آن را توضیح دهید.

شرح لمعه، طلاق تا لقطه

شرح لمعه، طلاق تا لقطه

الف- چهار گزینه ای:

۱ عبارت "لا تجب النفقه للبائن طلاقها إذا لم تكن حاملاً..." با کدام گزینه کامل می شود؟

أ) لقوله تعالى: (وإن كنَّ أولات حمل فأنفقوا عليهنَّ حتى يضعن حملهنَّ) ب) لاصاله البراءه عن الوجوب

ج) لاستصحاب عدم الوجوب د) ب و ج

۲ کدام یک از عبارات ذیل، در رابطه با "طلاق المباره"، صحیح نیست؟

أ) تترتب المباره علی كراهیه كلَّ من الزوجین ب) لا بدَّ فیها من الاتباع باطلاق

ج) صیغتها تنحصر فی لفظها د) لا تجوز الزیاده فی الفدیة علی ما أعطها من المهر

۳ (به نظر شهید اول) "لو أقرَّ بزوجه للمیت... إن كان المقرَّ غیر الود او... إن كان المقرَّ الولد".

أ) فالثمن، الربع ب) فالثلث، الرابع ج) فالثمن، الثلث د) فالربع، الثمن

۴ (به نظر شهید اول) عبارت "ولو قال: لی علیك الف، فقال: أنا مقرّ..." با کدام گزینه کامل می شود؟

أ) لم یکن شیئاً لانه یحتمل كون المقرَّ به، المدعی و غیره ب) عدَّ إقراراً بالالف لأنَّ صدوره عقب الدعوی قرینه صرفها اليها

يكن شيئاً لاصاله البراءه د) الف و ج

ب- تشریحی:

۱ اگر مریضی همسر خود را طلاق دهد، از جهت ارث، حکم آن چیست؟

۲ به نظر شهید اول(ره)، آیا در ثبوت لعان به قذف، عدم بینة بر زنا شرط است؟ چرا؟

"لا يقع الاطلاق بالكتب حاضراً أو غائباً لحسنه محمد بن مسلم عن الباقر(ع): (إنما الطلاق أن يقول: انتِ طالق) و للشيخ قول بوقوعه به للغائب دون الحاضر لصحيحه ابي حمزه الثمالي عن الصادق(ع): (في الغائب لا يكون طلاق حتى يطق به لسانه أو يخطه بيده و هو يريد به الطلاق)"

۳ وجه استدلال به روایت محمد بن مسلم و نیز وجه استدلال شیخ به روایت ابي حمزه را توضیح دهید.

"نضمن المختلعه مثل العوض المعين المبذول أو قيمته لو ظهر استحقاؤه لغيرها، و لا يبطل الخلع لاصاله الصّحه. و المعاوضه هنا ليست حقيقه كما في البيع فلا- يؤثر بطلان العوض المعين في بطلانه بل ينجر بضماتها المثل أو القيمه. و يشكل مع علمه باستحقاقه حاله الخلع لقدمه على معاوضه فاسده إن لم يتبعه باطلاق".

۴ عبارت "والمعاوضه هنا ليست حقيقه... أو القيمه" را توضیح دهید. وجه اشكال در عبارت "و يشكل مع علمه..."، چیست؟

"(في كتاب الظهار) "تجب الكفّاره بالعود و هي اراده الوطء لا- بمعنى وجوبها مستقراً بارادته بل بمعنى تحريم وطئها حتى يكفر. و رجح في التحرير استقرارها به محتجاً بدلاله الایه و هي قوله تعالى: "ثم يعودون لما قالوا فتحرير رقبه" عليه. و في الدلاله نظر".

۵ مرجع ضمير در "هي اراده الوطء" چیست؟ چرا به صورت مؤنث است؟ وجه نظر در دلالت آیه چیست؟

"مدّه الايلاء من حين الترافع في المشهور؛ لاصاله عدم

التسلط على الزوج بحبس و غيره قبل تحقق السبب، و قيل: من حين الايلاء؛ عملاً بظاهر الايه (للذين يؤلون من نساءهم تربص أربعة أشهر) .

۶ مقصود از "اصاله عدم التسلط"، کدام اصل است؟ و چگونه بر مدعا دلالت می کند؟ وجه ظهور آیه در قول "قيل" چیست؟
"يثبت اللعان بين الحرّ و زوجته المملوكه لنفى الولد او نفي التعزير بقذفها للعموم. و قيل: لا لعان بينهما مطلقاً".

۷ با توجه به آیه ی شریفه ی "والذین یرمون أزواجهم..."، مقصود از "عام" و وجه عمومیت آن را بیان کنید. مراد از "مطلقاً" چیست؟

(شہید ثانی(ره)، در بحث صیغہ ی إقرار) می فرماید: "فَرَّقَ المصنّف بين قوله: (ملکی لفلان) و (دارای لفلان) فحكم بالطلاق في الأوّل و توقّف في الثاني. والاقوى عدم الفرق".

۸ وجه تفریق مصنّف بین دو صیغہ ی مذکور چیست؟ چرا اقوی، عدم فرق است؟

"لو اجتمع المباشر والسبب، ضمن المباشر إلا مع الغرور فيستقرّ الضمان على الغارّ".

۹ "مباشر" و "سبب" را با ذکر مثال تعریف کنید. چرا در صورت غرور، استقرار ضمان بر ذمه ی غارّ است؟ نکته ی تعبیر به "استقرار" چیست؟

شرح لمعه، کتاب نکاح

شرح لمعه، کتاب نکاح

الف - چهار گزینه ای:

۱ "لو اختلفا في تسميه المهر فادّعاها الزوج و ادّعى الزوجه التفويض..."

أ) حلف الزوج؛ لاصاله عدم التفويض ب) حلفت الزوجه؛ لاصاله عدم التسميه

ج) تحالفا؛ لكون كلّ منهما مدّعيّاً و منكرّاً د) اقرع بين التسميه و التفويض

۲ به نظر شهید اول و ثانی(ره)، حقّ حضانت مادر در مورد دختر، تا... ادامه دارد.

أ) هفت سالگی ب) نه سالگی ج) پایان دوران شیرخوارگی د) وقتی که مادر مجدداً ازدواج کند

۳ "... تزويج المؤمنه بالمخالف..." (بنا بر قول مشهور)

أ) لا يجوز، لمفهوم قوله (ص): (المؤمنون بعضهم أكفاء بعض)

ب) لا يجوز،

لقول الصادق(ع): "إن العارفة لا توضع إلا عند عارف"

(ج) یکره، لأنّ الايمان هو الاسلام و لضعف الخبرين (د) الف و ب

۴ "نکاح شغار" یعنی...

(أ) نکاح با محارم ب) نکاح متعه ج) نکاح با مهر زیاد د) نکاح دو زن که مهر هر کدام، بعض دیگری است

ب- تشریحی:

"لا- يجوز نکاح الامه إلا بإذن مالکها و إن كان مالکها امرأه فی الدائم والمتعه؛ لقبیح التصرف فی مال الغير بغير إذنه؛ و لقوله تعالى: (فانکحوهنّ بإذن أهلهنّ) و روايه سيف قال: (سألت أبا عبد الله(ع) عن الرجل يتمّع بأمه المرأه من غير إذنها، فقال(ع) "لا بأس") منافیه للاصل".

۱ کیفیت استدلال به آیه ی شریفه، بر عدم جواز را بیان کنید. مراد از "أصل" و متعلق "فی الدائم" چیست؟

۲ فرع "ینکح اخوه المرتضع نسباً فی اخوته رضاعاً" را با ذکر مثال توضیح دهید.

"(يعتبر فی العاقد الکمال، فالکسران باطل عقده و لو اجاز بعد)، و اختصّه بالذکر؛ تنبیهاً علی ردّ ما روی من "ذنّ السکری لو زوجت نفسها ثمّ افادت فرضیت أو دخل بها فأفادت و أفرتّه کان ماضياً".

۳ مرجع ضمیر مفعولی در "اختصّه" چیست؟ عبارت "اختصّه بالذکر..." را توضیح دهید.

"يجوز أن ينظر الرجل إلى المحارم خلا العوره؛ و هی هنا القبل والدبر. و قيل: تختصّ الاباحه بالمحاسن؛ جمعاً بين قوله تعالى: (قل للمؤمنين يغضوا من أبصارهم) و قوله تعالى: (و لا يبدين زينتهنّ إلا لبعولتهنّ) إلى آخره".

۴ وجه تعارض و چگونگی جمع بين دو آیه ی مذکور در متن را توضیح دهید.

"لو عقد الذمّيان علی ما لا يملك فی شرعنا كالخمر، صحّ؛ لأنّهما يملكانه. فإن أسلما أو أسلم أحدهما قبل التقابض انتقل إلى القيمه عند مستحليّه؛

لخروجه عن ملك المسلم سواء كان عيناً أو مضموناً؛ لأنَّ المسمّى لم يفسد".

۵ عبارت "عند مستحليّه" قيد چیست؟ توضیح دهید. مقصود از "مضموناً" چیست؟

۶ عبارت "لأنَّ المسمّى لم يفسد"، تعلیل برای چیست؟ توضیح دهید.

۷ با توجه به عبارت "و خيار العيب على الفور عندنا؛ اقتصاراً فيما خالف الاصل على موضع الضروره"، خلاف اصل بودن "خيار عيب" را توضیح دهید.

"إذا طلق ذوالنصاب رجعيّاً، لم يجز له التزويج دائماً حتّى تخرج المطلّقه من العده؛ لأنَّ المطلّقه رجعيّاً بمنزله الزوجه".

۸ منظور از "ذوالنصاب" چیست؟ فرع فوق و دلیل آن را توضیح دهید.

"لو اعتاضت عن المهر بدونه أو أزيد منه ثمّ طلقها رجع بنصف المسمّى لا العوض".

۹ مراد از "المسمّى" چیست؟ در فرع فوق، چرا به "نصف مسمّى" رجوع می شود؟

شرح لمعه، از "كتاب الارث" تا آخر جلد دوم

شرح لمعه، از "كتاب الارث" تا آخر جلد دوم

الف - چهار گزینه ای

۱ "و توبته الاقرار بما أنكره و لا تكفى الصلاه فى اسلام الكافر مطلقاً....".

(أ) إذا صلّى فى خلوه منفرداً (ب) إلا إذا استمرّ على الصلاه سنّه كامله

(ج) إلا إذا سُمِعَ تشهده فيها (د) لأنّ فعلها أعمّ من اعتقاد وجوبها

۲ "إذا لم يقصد القتل بالنادر....".

(أ) فالاقوى القود لآئه قصد الضرب (ب) فالقود مشروط بطلب الورثه لآئه حقّ لهم

(ج) فلا قود لانتفاء القصد الى القتل (د) فالاقوى القود للاجماع والشهره

۳ "و من شرائط القصاص التساوى فى الدين فلا يقتل مسلم بكافر....".

(أ) حربياً كان الكافر أم ذمياً (ب) بل يؤخذ منه الديه بلا تعزير

ج) إلا إذا كان ذمياً د) إلا إذا كان ذمياً أو معاهداً

٤ المشهور في اللوث أنه لو لم يكن لمدعى القتل قسامه..... .

أ) يحكم بنفع المدعى عليه لعدم ثبوت القتل

ب)

احلف المنكر وقومه خمسين يمينا ببراءته لأن اليمين يرد عليه

ج) فالدعوى باطله لعدم المثبت لها

د) فإن امتنع المنكر من الحلف فالدعوى باطله وإن حلف قومه

ب- تشریحی:

۱ آیا معلم شنا ضامن متعلم صغیر می باشد؟ به چه دلیل؟

۲ حمل در چه صورتی ارث می برد و بیشترین سهمی که برای آن کنار گذاشته می شود چقدر است؟

"و من موانع الارث القتل أى قتل الوارث لولاه المورث، و هو مانع إذا كان عمداً ظلماً مقابله له بنقيض مقصوده".

۳ فرع فوق و دلیل آن را توضیح دهید.

"ولو كان بنتان فصاعداً مع الابوين فلا ردّ، و مع أحد الابوين خاصه يردّ السدس الفاضل عن سهامهم عليهم أخصاً على نسبه السهام".

۴ چرا در صورت وجود ابوين ردّ وجود ندارد؟ "يردّ السدس عليهم أخصاً" را توضیح دهید.

"والتغريب نفى الزانى عن مصره بل مطلق وطنه الى آخر قريباً كان أم بعيداً بحسب ما يراه الامام مع صدق اسم الغربه عاماً هلالياً".

۵ عبارت فوق را توضیح دهید.

۶ آیا در طلاق رجعی، زوجین از همدیگر ارث می برند یا خیر؟ چرا؟

"و لا يصحّ للمرتدّ تزويج ابنته المولّی عليها بل مطلق ولده؛ لأنه محجور عليه فى نفسه فلا تثبت ولايته على غيره".

۷ دلیلی را که در متن آمده توضیح دهید. یک دلیل دیگر بر عدم ولایت ذکر کنید.

۸ اگر بعد از قتل مشهود علیه، فسق شهود آشکار شود دیه مقتول بر عهده چه کسی است؟ چرا؟

"(فى بحث العاقله) ولا تعقل المرأة والصبيّ والمجنون والفقير عند المطالبة، و يدخل فى العقل العمودان".

۹ "عند المطالبة" قید چیست؟ توضیح دهید. مراد از عمودان چه کسانی هستند؟

شرح لمعه، از ابتدای کتاب الطلاق تا اول کتاب الارث

شرح لمعه، از ابتدای کتاب الطلاق تا اول کتاب الارث

الف - چهارگزینه ای

غصب خمر مسلمان در صورتی که قصد تخلیل دارد..... .

أ) هم حرام و ضامن است به دلیل علی الید و احترام مال غیر

ب) نه حرام است و نه ضامن به دلیل عدم صدق غصب و عدم احترام خمر

ج) حرام است اما ضامن نیست به دلیل صدق غصب و عدم قیمت برای خمر در شرع اسلام

د) حرام نیست اما ضامن است به دلیل عدم صدق غصب چون مال محترم است

۲ ارض الصلح التي بأیدی أهل الذمه و قد صالحوا النبی (ص) أو الامام فهی ..... .

أ) للامام (ع) للاجماع والروایه ب) لاهل الذمه عملاً بمقتضى الشرط علی أنها لهم

ج) للمسلمین قاطبه للشهره والروایه د) للامام (ع) لكن فی زمان الغیبه للمسلمین للروایه

۳ لو ترك التسمیه علی الذبیحه ناسياً فهی ..... .

أ) حرام من حیث الاخلال بالشرط ب) حلال للنص الوارد من الامام (ع)

ج) حلال لاصاله الصحه والروایه د) حرام من جهة الروایه والاجماع

۴ "ما أبین من حی كالیات الغنم.....".

أ) لا یحل أكلها و لكن یجوز الاستصباح بها مطلقاً ب) لا یجوز الاستصباح بها الا تحت السماء

ج) یجوز استعمالها الا فی الاستصباح د) یحرم أكلها و لا یجوز الاستصباح بها تحت السماء

ب- تشریحی:

۱ اگر اکراه شود بر طلاق احدی الزوجتین و یکی را معیناً طلاق بدهد آیا طلاق محقق می شود؟ چرا؟

۲ دو سبب لعان را بیان کنید.

"لا تتكزّر كفّاره الايلاء بتكرّر اليمين سواء قصد التأكيد... أو التأسيس... الأ مع تغاير الزمان".

۳ مراد از تأکید و تأسیس و مراد از تغاير زمان را توضیح دهید.

۴ آیا بالفظ "سراح" و "فراق" طلاق واقع می شود یا خیر؟ چرا؟

"(كتاب الخلع) و في صحّه بذل

الفديه من المتبرع قولان أقربهما المنع لأنه تعالى أضاف الفديه إليها في قوله: (فلا جناح عليهما فيما افتدت به) و بذل الوكيل والضامن بإذنها كبذلها فيبقى المتبرع على اصل المنع و لاصاله بقاء النكاح الى أن يثبت المزيل، ولو قلنا بمفهوم الخطاب فالمنع أوضح".

۵ مراد شهيد از جمله " و بذل الوكيل والضامن بإذنها كبذلها فيبقى المتبرع على اصل المنع " چیست؟

۶ شرایط صحّت "ظهار" را بنویسید.

"لو اختلف الملتفظ واللقيط بعد البلوغ في الانفاق فادّعا الملتقط و أنكره اللقيط أو اتفقا على أصله و اختلفا في قدره حلف الملتقط في القدر المعروف لدلاله الظاهر عليه و إن عارضه الاصل".

۷ عبارت فوق را توضیح دهید. مراد از ظاهر و اصل چیست؟ بیان فرمایید.

"ولو اشتبه الميت من المسك بالحي في الشبكة و غيرها حرم الجميع على الاظهر؛ لوجوب اجتناب الميت المحصور الموقوف على اجتناب الجميع و لعموم قول الصادق(ع): "ما مات في الماء فلا تأكله فإنه مات فيما كان فيه حياته". و قيل: يحل الجميع إذا كان في الشبكة أو الحظيره مع عدم تمييز الميت، لصحيحه الحلبي و غيرها الدالّه على حله مطلقاً بحمله على الاشتباه جمعاً".

۸ دلیل قول به وجوب اجتناب از جميع و قول به حلت جميع را توضیح دهید.

"الخامسه: لا يملك الصيد المقصوص، أو ما عليه أثر الملك لدلاله القص، الاثر على مالك سابق، والاصل بقاؤه و يشكل بأنّ مطلق الاثر إنّما يدلّ على المؤثر. أمّا المالك فلا لجواز وقوعه من غير مالك أو ممّن لا يصلح للتملك، أو ممّن لا يحترم ماله. فكيف يحكم بمجرد الاثر لمالك محترم مع أنّه أعمّ والعام لا يدلّ على الخاصّ".

۹ دلیل بر عدم تملك صيد مقصوص و اشكال

آن را توضیح دهید.

شرح لمعه ج ۲، حدّ شرب المسکر تا آخر کتاب

شرح لمعه ج ۲، حدّ شرب المسکر تا آخر کتاب

الف - چهار گزینه ای:

۱ کدام یک از موارد زیر، "ارتداد" شمرده می شود؟

أ) التردّد فی الکفر فی وقت مترقّب ب) السجود لصنم

ج) نفی وجود رکعه من الصلوات الخمس د) همه ی موارد

۲ "لو أكرهه على القتل، فالتقصاص على... و لو أكرهه على قطع اليد، فالتقصاص على...".

أ) المباشر، المباشر ب) المباشر، المکره ج) المکره، المکره د) المکره، المباشر

۳ میزان ديه در "إذهاب الصوت مع إذهاب حركة اللسان" و "شعر الرأس أجمع، إن لم ينبت"، به ترتیب، است.

أ) ديه و دو سوم ديه، ديه ب) ديه و يك چهارم، ديه

ج) ديه و يك سوم ديه، نصف ديه د) ديه و دو سوم ديه، ارش

۴ "العاقله تحمل ديه..."

أ) شبه العمدة فقط ب) القتل مطلقاً ج) شبه العمدة والخطأ د) الخطأ و ديه عمدة الصبي

ب - تشریحی:

"النائم يضمن ما يجنيه في مال العاقلة؛ لأنه مخطئ في فعله و قصده فيكون خطأ محضاً. و قيل: (إنه يضمن في ماله؛ جعلاً له من باب الاسباب)".

۱ "شبه عمدة" و "خطأ محض" را تعریف کنید. تفاوت "اسباب" و "جنايات" را بنویسید.

"لا- يقطع من سرق المأكل في عام المجاعة و إن استوفى الشرائط؛ لقول الصادق(ع): "لا يقطع السارق في عام سنت" و عن الصادق(ع)، قال: (لا يقطع السارق في سنة المحلّ في كلّ شيء يؤكل مثل الخبز واللحم و أشباهه). والمطلق في الاول مقيد بهذا الخبر".

۲ عبارت "والمطلق في الاوّل مقيد بهذا الخبر"، را توضیح دهید.

۳ در عبارت "لا- يقطع المختلس و لا- المستلب"، مراد از "المختلس" و "المستلب" چیست؟ چرا درباره ی آنان "قطع يد" وجود ندارد؟ (باب حدّ محارب)

"في

إذهاب الصوت مع بقاء اللسان على اعتداله و تمكنه من التقطيع والترديد، الديه".

۴ مقصود از "اعتدال"، "تقطيع"، "ترديد" و همچنين اعراب "الديه" را بنويسيد.

"يقبل إقرار السفیه و المفلس بالعمد؛ لأنّ موجبہ القود، و إنّما حجر علیہما فی المال فیستوفی منهما القصاص فی الحال".

۵ عبارت "لأنّ موجبہ القود و أنّما حجر علیہما فی المال" را توضیح دهید. نکته ی قید "فی الحال" چیست؟

۶ اگر کسی آتشی را در ملک خودش روشن کند و به ملک غیر سرایت کند، در چه صورتی ضامن است؟ و در چه صورتی ضامن نیست؟ توضیح دهید.

"فی الشرب، فما أسکر جنسه یحرم القطره منه، والفقّاع، و کذا العصیر إذا غلا و اشتدّ".

۷ مراد از "ما أسکر جنسه"، "غلیان" و "اشتداد" را بیان کنید.

"لو اطلع علی عوره قوم فلهم زجره، فإن امتنع فرموه بحصاه و نحوها فجنی علیہ کان هدراً. ولو بدرّوه من غیر زجر ضمنوه".

۸ منظور از "عوره"، "امتنع" و "لو بدرّوه من غیر زجر ضمنوه" را بنويسيد.

"(تقطع اليمين باليمين لا باليسرى و لا بالعكس، فإن لم تكن له يمين فاليسرى، فإن لم تكن فالرجل علی الروایه)... إنّما أسند الحكم إليها؛ لمخالفته للاصل".

۹ مرجع ضمیر "إليها"، کدام است؟ مراد از "أصل" چیست؟ در فرع مذکور، مخالفت با اصل را توضیح دهید.

متن کتاب لمعه جلد اول

متن کتاب لمعه جلد اول

"يكره سُور الجلال، و آكل الجيف مع الخلّو عن النجاسه، والحائض المّتهمه".

۱ اعراب "مع" و "الحائض" را با ذکر دليل بيان کنید.

۲ چرا صفت و موصوف در "الحائض المّتهمه" از جهت تذکیر و تأنيث مطابقت ندارد؟ تغييرات صرفی صورت گرفته در "المّتهمه" را توضیح دهید.

۳ عبارت "و يستحبّ اتّخاذ المساجد استحباباً مؤكّداً مكشوفه والميضاه علی بابها" را

ترکیب کنید.

"قيل: تبطل الصلاة لو شك و لَمَّا يكمل السجود إذا كان قد ركع".

۴ جمله هایی را که محلی از اعراب دارند و نوع اعراب آنها را مشخص کنید.

"و يشترط في الافراد التيه، و إحرامه من الميقات أو من دويره أهله إن كانت أقرب الى عرفات".

۵ تغییرات صرفی صورت گرفته در "دويره" را بنویسید، "عرفات" منصرف است یا غیر منصرف؟ چرا؟

"نفل الامام(ع) أرض انجلى عنها أهلها، أو سلمت طوعاً، أو باد أهلها، والاجام و رؤوس الجبال و بطون الاودية و ما يكون بهما و صوافى ملوك أهل الحرب"

۶ موارد مشخص شده را حرکت و اعراب گذاری کنید.

۷ هر کدام از کلمات "الاجام"، "الجبال"، "بطون" و "الوديه" جمع قله هستند یا کثره؟ به ترتیب مشخص نمایید.

"وللابوين منع الولد من الجهاد مع عدم التعین، والمدین يمنع الموسر مع الحلول".

۸ عبارت "للابوين منع الولد من الجهاد" را ترکیب کنید. تجزیه "المدین" و "الحلول" را بنویسید.

"و كل ما صحّ وقفه صحّ إعمارها، و إطلاق السكنى يقتضى سكناه بنفسه، و من جرت عادته به".

۹ اسم های مرفوع غیر ضمیر و وجه رفع آنها را بنویسید.

۱۰ وزن صرفی "يقتضى" و "عاده" چیست؟ اعلال موجود در آن ها را بنویسید.

"الفصل الثامن: في الربا، و مورده المتجانسان إذا قدر بالكيل أو الوزن و زاد أحدهما، والدرهم منه أعظم من سبعين زنيه".

۱۱ "مورد" چه صیغه ای است؟ اعراب و عامل "إذا" و "زنيه" چیست؟

آشنایی با علوم حدیث

آشنایی با علوم حدیث

۱ تفاوت و اشتراک حدیث قدسی با قرآن به نظر مؤلف در چیست؟

۲ تفاوت جوامع اولی حدیث شیعه با جوامع اولی حدیث اهل سنت در چیست؟

۳ گفته شده است: مؤلف "روضه" (جلد هشتم کافی)، مرحوم کلینی نیست بلکه ابن ادريس حلی است،

دو دلیل در ردّ این گفته بنویسید.

۴ انگیزه شیخ طوسی در تألیف تهذیب چه بوده است؟

۵ پنج مورد از ویژگی های جامع احادیث شیعه را بنویسید.

۶ مهمترین انگیزه خلفا در منع از نوشتن احادیث چه بود؟

۷ شرایط تحقق تواتر و حصول علم از آن را توضیح دهید.

۸ نقطه اشتراک حدیث مسند و متصل و نقطه افتراق و نسبت بین آن دو را بنویسید.

۹ شیوه های طرق تحمل حدیث را نام ببرید.

حکومت اسلامی

حکومت اسلامی

۱ جهت اشتراک و افتراق دو ایدئولوژی سوسیال دموکراسی و لیبرال دموکراسی چیست؟

۲ مخالفان ترکیب دین و دولت را دسته بندی کنید.

۳ در فقه با دو گونه ولایت رو به رو هستیم ضمن توضیح آن دو بیان کنید غفلت از تفاوت اساسی میان آن دو، منشأ کدام خطای فاحشی شده است؟

۴ نظریه سیاسی شیعه در دو نکته اساسی با نظریه خلافت اهل سنت متفاوت می شود؛ آن دو را بیان نمایید.

۵ استدلال منکران تشکیل حکومت نبوی به آیاتی مثل "إنّما أنت منذر" و پاسخ از آن توضیح دهید.

۶ تفسیر سکولارها از قلمرو دین با تفسیر مقبول از دین چه تفاوتی دارد؟

۷ آیا انکار ولایت شرعی برای فقیه در امور حسبیه از جانب تعدادی از فقهای شیعه به معنی انکار اولویت تصرف فقیه عادل در این امور است؟ چرا؟

۸ اموری را که دیدگاه مدافع عدم اشتراط فقاها در زعامت سیاسی بر آنها تکیه دارد نام ببرید.

۹ مقصود از "تنفیذهای متعدد حکم شرعی" و "دخالت حاکم شرع در تنفیذ یک حکم" چیست؟ با ذکر مثال توضیح دهید.

نخبه التفاسیر، جلد اول

۱ آیاتی که در قرآن پیرامون مسأله شفاعت بحث می کند به چند دسته تقسی می شوند؟

۲ چه ارتباطی بین آیه شریفه "انّ الذین كفروا سواء علیهم أنذرتهم أم لم تنذرهم لا یؤمنون" و آیه شریفه "قلوبنا فی أکنه ممّا تدعوننا الیه و فی آذاننا و قر" وجود دارد؟ توضیح دهید.

"استعینوا بالصبر والصلوه و أنّها لکبیره إلاّ علی الخاشعین"

۳ دو احتمال در مرجع ضمیر "انها" بنویسید، کدام یک از این دو احتمال، قابل قبول است؟ چرا؟

"الله یتهمزئ بهم و یمدّمهم فی طغینهم یعمهون".

۴ مراد از "استهزاء" خداوند نسبت به

منافقین چیست؟ دو وجه از وجوهی را که در تأویل آن ذکر شده است، بنویسید.

"(الحمد لله رب العالمين) اللّام فيه للجنس أو الاستغراق و المآل ههنا واحد"

۵ چگونه جنس (حمد) و همه ی "حمدها" از آن خدا است؟ توضیح دهید.

"و إذ قلنا للملائكة اسجدوا لادم فسجدوا إلا إبليس أبى و استكبر و كان من الكافرين"

۶ در آیه شریفه فوق، چه نوع "التفات" و "ایجاز"ی، به کار رفته است؟ جداگانه بیان کنید.

"و يقول الذين كفروا لست مُرسلاً قل كفى بالله شهيداً بينى و بينكم و من عنده علم الكتاب"

۷ وجه این که پیامبر اکرم (ص) در ردّ کافران فرموده: "بأنّ الله يعلم" بلکه به "بالله شهيداً" تعبیر کرده اند، چیست؟

"و إذ قال موسى لقومه يا قوم دننكم ظلمتم أنفسكم باتخاذكم العجل فتوبوا الى بارئكم فاقتلوا أنفسكم..."

۸ در جمله "فاقتلوا أنفسكم"، چه کسانی، مکلف به قتل شدند؟ به دو تفسیر اشاره کنید.

"و منهم أميون لا يعلمون الكتاب إلا أمانى و إن هم إلا يظنون"

۹ معنای "أمانى" در آیه شریفه فوق چیست؟ دو احتمال بنویسید.

تجزیه و ترکیب جلد اول متن لمعه

تجزیه و ترکیب جلد اول متن لمعه

"يجنس (المضاف) بالجنس، و طهره إذا صار مطلقاً على الاصح."

۱ "جنس" را تجزیه کرده، ذکر کنید "صار" چه محلی از اعراب دارد و چرا؟

"و يجوز تغسيل الرجل ابنه ثلاث سنين مجرّده".

۲ فاعل و مفعول "تغسيل" چیست؟ چرا "ثلاث" به صیغه مذکر آمده است؟

"يجب الركوع منحنياً إلى أن تصل كفاه ركبته مطمئناً بقدر واجب الذكر و هو سبحان ربّي العظيم و بحمده".

۳ وجه نصب کلمات "منحنياً"، "تصل"، "ركبته" و "سبحان" را بنویسید.

"قال الشيخ فى الخلاف: "لا نصاب له"، و اعتبر ابوالصلاح التقى فيه ديناراً كالغوص".

۴ جمله "لا نصاب له" را ترکیب کرده،

وزن "دینار" را بنویسید.

"لو نذر الحجّ و أطلق كفت المرّه، و لا یجزئ عن حجّه الاسلام. و قيل: (إن نوى حجّه النذر أجزاء و إلا فلا)".

۵ کلمات "حجّ"، "كَفَتْ" و "و إلا" را تجزیه کنید.

"و لكلّ من الموقفين اختیاری و اضطراری، فاختیاری عرفه ما بین الزوال و الغروب، و اختیاری المشعر ما بین طلوع الفجر و طلوع الشمس، و اضطراری عرفه ليله النحر".

۶ موارد مشخص شده را اعراب گذاری کرده، علت آن را بیان کنید.

"و للابوين منع الولد من الجهاد مع عدم التعین، والمُدين يمنع الموسر مع الحلول".

۷ آیا "أبوین" مثنی است؟ چرا؟ "مُدين" را تجزیه کنید.

"و یدخل فی وقف الحيوان لبنه و صوفه الموجودان حال العقد ما لم یستثهما".

۸ چرا "الموجودان" به صیغه مثنی آمده است؟ حروف اصلی "حيوان" و فعل در "یستثهما" را بنویسید.

"إذا كان المبيع فی ظرف جاز بیعه و اسقط ما جرت العاده به للظرف".

۹ دو جمله که در عبارت فوق دارای محلی از اعراب هستند با ذکر نوع اعراب و علت مشخص کنید.

"لو اشتری شیئاً ظناً إمكان تسلیمه ثمّ عجز بعده، تخیر المشتري".

۱۰ وزن "المشتري" و "اشتری" را نوشته، ذکر کنید چرا "ظناً" و "امکان" منصوب هستند؟

"و یجوز له بیع غروسه و أبنته و لو علی غیر المالك".

۱۱ "یجوز" را تجزیه کرده، ذکر کنید هر کدام از "غروس" و "ابنته" جمع قلّه هستند یا خیر؟

دادگستر جهان، همه کتاب

دادگستر جهان، همه کتاب

۱ پاسخ این اشکال: "اگر مهدویت صحّت داشت، قرآن کریم به آن اشاره می کرد" چیست؟

۲ امام زمان(ع)، از چه راه هایی متوجه فرا رسیدن زمان ظهور می شوند؟

۳ ابوسهل نوبختی از این پرسش: "چطور شد که حسین بن روح به نیابت انتخاب شد در صورتی

که شما به آن مقام سزاوارتر بودید" چه پاسخی داد؟

۴ چرا نبودن حدیثی در صحیح مسلم و بخاری، دلیل بر ضعف آن نمی شود و آیا این دو کتاب روایی، از احادیث مربوط به مهدی خالی است؟ توضیح دهید.

۵ از چه راه هایی می توان ثابت کرد که امام حسن عسگری(ع) فرزند داشته است؟

۶ این ادعا را که "امام زمان(ع) دارای فرزندان بسیار است که در ممالکی که نمونه ای از بهشت برین هستند حکومت می کنند" نقد کنید.

۷ چرا حدیث "کلّ رایه ترفع قبل رایه القائم فصاحبها طاغوت" بر مردود بودن نهضت های دینی دلالت نمی کند؟ توضیح دهید.

۸ احادیثی که می گویند: "هنگامی که قائم ظهور کرد با امر جدیدی خواهد آمد" چگونه توجیه می شوند؟

۹ آیا علم طب و زیست شناسی، عمر دراز غیرعادی را همان گونه که ما درباره حضرت مهدی(ع) قائلیم محال می داند؟ توضیح دهید.

بر بال قلم

بر بال قلم

الف- چهار گزینه ای:

۱ تناسب با مقتضیات زمان ویژگی نوشته خوب از حیث ..... است.

أ) معنای عرفانی ب) معنی تمثیلی ج) پیام د) آیین

۲ جمله "تأثیرات روانی مجادله های والدین فرزندان بر آنها فراموش نشدنی است" چه اشکالی دارد؟

أ) کهنه گرایی ب) استفاده ی زیاد از جمله ی فرعی

ج) حذف قسمتی از جمله بدون قرینه د) تتابع اضافه ها و وصف ها

۳ کدام یک از موارد زیر دو مرحله اول نگارش مقاله را به ترتیب بیان کرده است؟

أ) یافتن موضوع، تعیین عنوان ب) یافتن موضوع، تفکر درباره ی موضوع

ج) تعیین عنوان، یافتن موضوع د) تفکر درباره موضوع، یافتن موضوع

۴ "بررسی ویژگی های موضوع های مورد نظر برای نشان دادن وجوه افتراق و تقابل آنها" اشاره به کدام یک از جنبه های پایان نامه است؟

أ) وصف ب) برشماری

ج) ارزشیابی د) تباین

۵ مفهوم نشان ویرایشی کدام است؟

أ) جداسازی ب) نزدیک کردن ج) دور کردن د) چسباندن

۶ شعر موزونی که قافیه ندارد ..... نامیده می شود.

أ) شعر سپید ب) شعر آزاد ج) مسمط د) ترجیع

۷ کدام یک از موارد زیر غلط می باشد؟

أ) میوه ها ب) همکلاسی ج) رئیس جمهوری د) عمامه

۸ کدام یک از کلمات زیر به شیوه صحیح نوشته شده است؟

أ) فوق العاده ب) الاهیات ج) چنان چه د) آزاده گان

۹ کدام صنعت لفظی در "دورترین کسان را می توان با محبت به خود نزدیک کرد" به کار رفته است؟

أ) جناس ب) لفّ و نشر ج) مطابقه د) مراعات نظیر

۱۰ جمله "نسیم صبا، بوسه زنان روان شد" مثال برای ..... است.

أ) استعاره ب) وصف ج) تشبیه د) کنایه

ب- تشریحی:

۱ وجه وصفی چیست؟ مهمترین شرط کاربرد درست آن را بیان کنید.

۲ "گرته برداری" را تعریف کرده، مثالی برای آن بنویسید.

۳ ارکان و اجزای جمله زیر را نشان دهید.

"بعد از مرگ پدرم، برادرم دوباره دستگاه کرباس بافی اش را به راه انداخت"

۴ دو الگوی استفاده از "صفت برترین" را با مثال بنویسید.

۵ در انتخاب عناوین زیر از چه شیوه ای استفاده شده است؟ آن ها را بیان کنید.

أ) نون والقلم (داستانی از جلال آل احمد):

ب) روشن تر از خاموشی (یک مجموعه شعر معاصر):

ج) از ماست که بر ماست (داستانی از محمد علی جمال زاده):

۶ وظیفه اصلی "دو نقطه" و "فلاّب" را ذکر کنید.

۷ عقیده پرناسین ها را نوشته، اصول فکری آن را به طور خلاصه نقد نمایید.

الف - موضوع انشاء:

با رعایت نکات نگارشی و ویرایشی، انشایی در ده سطر بنویسید.

لطفاً موضوع انشا را با * مشخص کنید.

شیعه

آواز قلم

ماه خرداد

اصول فقه، از حجیت ظواهر تا پایان جلد ۲

اصول

الف- چهار گزینه ای:

۱ به نظر مؤلف (ره)، با "أصالة الظهور"، چه امری نفی می شود؟

أ) القرینه الواقعیه ب) احتمال القرینه فقط ج) کلّ احتمال ینافی الظهور د) الف و ج

۲ گزینه ی صحیح کدام است؟

أ) السیره علی الفعل بما هی تدلّ علی مشروعیه الفعل فقط

ب) السیره فی صورہ الاستمرار علی العمل من قبلّ جمیع الناس تدلّ علی استحبابه

ج) السیره فی مثل العمل بالاماره والظواهر تدلّ علی وجوب العمل

د) الف و ج

۳ "إنّ امتناع اجتماع حکمین فی التعارض من جهة.... فیتکاذب الدلیلان، و فی التزاحم من جهة... فلا یتکاذبان".

أ) التشریح، الامتثال ب) التکوین، التشریح ج) الدلاله، التشریح د) الامتثال، الثبوت

۴ در روایات استصحاب، اسناد نقض به یقین، اسناد...؛ و مراد از کلمه ی "نقض"، ... است.

أ) حقیقی، رفع الامر الثابت ب) حقیقی، رفع الید عن الشیء ولو لعدم المقتضی له

ج) مجازی، رفع الامر الثابت د) مجازی، رفع الید عن الشیء ولو لعدم المقتضی له

ب- تشریحی:

۱ چرا استدلال بر "حجیت قول لغوی"، به سیره ی عقلا، نادرست است؟ توضیح دهید.

۲ "قیاس"، در چه صورتی از انواع "تمثیل منطقی" و در چه صورتی، از انواع قیاس منطقی برهانی" است؟ با ذکر مثال، توضیح دهید.

۳ "أصل عملی" را تعریف کنید. "أصالة البرائه" و "أصالة الاحتیاط"، در چه مواردی جاری می شوند.

"قيل: "إنّ عموم التعلیل فی آیة النبأ (أن تصیبوا قومًا بجهالہ) يدلّ علی اعتبار مثل الشهره؛ لأنّ الذی يفهم من التعلیل أنّ الاصابه من الجهالہ هی المانع من قبول خبر الفاسق بلا تبیین... والجواب: أنّ هذا ليس تمسكاً بعموم التعلیل بل هذا الاستدلال تمسك

بعموم نقيض التعليل، ولا دلالة في

الایه علی نقیض التعلیل بالضروره

۴ کدام یک از اقسام شهرت، محلّ نزاع در مسأله ی "حجیت شهرت" می باشد؟ استدلال مذکور بر حجیت شهرت را توضیح دهید.

۵ نقیض تعلیل، در آیه ی شریفه ی فوق چیست؟ چرا آیه ی شریفه بر آن دلالت نمی کند؟

"القاعده الاوّلیه فی المتعادلین هی التساقط، و لکن استفاضت الاخبار بل تواترت فی عدم التساقط، غیر أنّ آراء الاصحاب اختلفت علی ثلاثه أقوال: التخییر فی الاخذ بأحدهما، التوقّف بما یرجع إلی الاحتیاط فی العمل و لو کان الاحتیاط مخالفاً لهما، وجوب الاخذ بما طابق منهما الاحتیاط."

۶ مقصود از "قاعده ی اوّلیه" و "استفاضت الاخبار" چیست؟

۷ تفاوت نظریه ی دوم و سوم را با ذکر مثال برای هر کدام، توضیح دهید.

"من أدلّه الاستصحاب صحیحه زراره، و هی مضمرة؛ قال زراره: "قلت له (ع): الرجل ینام و هو علی وضوء أ یوجب الخفّقه والخفقتان علیه الوضوء؟ قال (ع): "یا زراره قد تنام العین و لا ینام القلب و الاذن، فإذا نامت العین و الاذن فقد وجب الوضوء" قلت: "فإن حرّک فی جنبه شیء و هو لا یعلم؟" قال (ع): "لا- حتّی یستیقن أنّه قد نام حتّی یجىء من ذلك امر یبّین و إلاّ فإنّه علی یقین من وضوئه، و لا ینقض الیقین بالشکّ ابدأً و لکن ینقضه بیقین آخر."

۸ مقصود از "مضمرة" چیست؟ کدام یک از دو سؤال زراره، سؤال از "شبهه ی حکمیة ی مفهومیة" و کدام یک از "شبهه ی موضوعیة" است؟ توضیح دهید.

۹ دلالت این حدیث را بر "حجیت استصحاب"، بیان کنید.

اصول الفقه، از اول اجتماع امر و نهی تا پایان ج ۲

اصول الفقه، از اول اجتماع امر و نهی تا پایان ج ۲

الف- چهار گزینه ای:

۱ "إنّ القیاس الأصولی نوع من ..... المصطلح علیه فی المنطق."

أ) البرهان ب) التمثیل ج) الاستقراء التام د)

۲ بین دو مثال "اذا شككت فابنِ علی الاكثر" و "لا شك لكثير الشك" چه رابطه ای وجود دارد؟

أ) حکومت ب) ورود ج) تخصیص د) تخصّص

۳ شبهه در مثال های "الشك في أنّ التدخين من المفطرات للصوم" و "الشك في طهاره ماء معين" به ترتیب چه نوع شبهه ای است؟

أ) شبهه ی حکمیّه شبهه ی موضوعیّه ب) شبهه ی حکمیّه شبهه ی حکمیّه

ج) شبهه ی موضوعیّه شبهه ی موضوعیّه د) شبهه ی موضوعیّه شبهه ی حکمیّه

۴ "مقتضى الاخبار (لا تنقض اليقين بالشك) حجّیه الاستصحاب فی مورد الشك فی .....". (بنا بر نظر مرحوم مظفر)

أ) المقتضى ب) الراجع ج) المقتضى والراجع معاً د) رافعيّه الموجود

ب- تشریحی:

"و قد استدللّ لحجّیه خبر الواحد بآیه النفر (و ما كان المؤمنون لينفروا كافةً فلو لا نفر من كلّ فرقه منهم طائفةً ليتفقهوا في الدين و لينذروا قومهم إذا رجعوا إليهم لعلّهم يحذرون)"

۱ دو موضع از آیه، بر "وجوب نفر"، دلالت می کند؛ آن دو را بیان کنید. تقریب استدلال به آیه را بنویسید.

۲ با توجه به این که "طائفه" اسم جمع است (و شامل انذار و اخبار سه نفر یا بیشتر) می شود، چگونه آیه شریفه، بر حجّیت خبر واحد دلالت می کند؟

"لا- إشكال في وجوب متابعه القطع والعمل عليه مادام موجوداً؛ لانه بنفسه طريق الى الواقع، و ليست طريقيته قابله لجعل الشارع إثباتاً أو نفيّاً"

۳ دو صفت از صفات "قطع" را طبق عبارت فوق، بیان کنید. کدام یک از آن دو صفت برای قطع، ذاتی است؟ چرا؟

۴ "اجماع دخولی" را همراه با ویژگی آن تعریف کنید.

۵ با توجه به این که "ظواهر قرآن" حجت است؛ روایت "من فسر القرآن برأيه فليتبوأ مقعده"

من النار" را چگونه توجیه می کنید؟ (دو جهت بیان کنید)

"المقصود من العباده التي هي محلّ النزاع [في مسأله دلالة النهي على الفساد]، العباده بالمعنى الاخصّ، و لا يشمل النزاع العباده بالمعنى الاعمّ"

۶ چرا نهی در عبادات، مستلزم فساد است؟ عبادت "بالمعنى الاخصّ" و "بالمعنى الاعمّ" را در قالب مثال توضیح دهید.

۷ قاعده "الجمع مهما أمكن أولى من الطرح" يك قاعده عقلی است یا قاعده شرعی؟ چرا؟

"الرابع من مقومات الاستصحاب: تعدّد زمان المتیقّن والمشكوك، و يشعر بهذا الشرط نفس الشرط الثالث (و هو اجتماع اليقين والشك في زمان واحد)"

۸ چگونه از شرط سوم، شرط چهارم فهمیده می شود؟ توضیح دهید.

"قال زراره: قلتُ له: الرجل ينام و هو على وضوء، أيوجب الخفقه والخفقتان عليه الوضوء؟ قال(ع): "يا زراره قد تنام العين و لا ينام القلب والأذن، فإذا نامت العين والأذن فقد وجب الوضوء"، قلتُ: فإن حرّك في جنبه شيء و هو لا يعلم؟ قال(ع): "لا، حتّى يستيقن أنّه قد نام، حتّى يجيء من ذلك أمر بيّن والأ-فإنّه على يقين من وضوئه و لا ينقض اليقين باشك أبداً و لكنّه ينقضه بيقين آخر"."

۹ سؤال دوم زراره از امام سؤال از شبهه حکمیّه است یا شبهه موضوعیه؟ چرا؟

آشنایی با علوم اسلامی (فلسفه)

آشنایی با علوم اسلامی (فلسفه)

الف- چهار گزینه ای:

۱ "علم هیئت" و "علم موسیقی" در کدام بخش از فلسفه قرار دارند؟

أ) فلسفه ی نظری ریاضیات ب) فلسفه ی علیا ریاضیات

ج) فلسفه ی عملی طبیعیات د) امور عامّه ریاضیات

۲ "متافیزیک" علمی است که فقط درباره ..... بحث می کند.

أ) خدا و امور مجرّد از ماده ب) موجود بما هو موجود ج) ماوراء الطبیعه د) ریاضیات و فلسفه ی اولی

فلاسفه اشراقی اسلامی ..... و سر دسته فلسفه مشاء اسلامی ..... است.

أ) شهاب الدین سهروردی میرفندرسکی ب) ابوعلی سینا شهاب الدین سهروردی

ج) شهاب الدین سهروردی ابوعلی سینا د) افلاطون ارسطو

۴ کدام یک از فلاسفه اسلامی با نظریه "مُثُل" مخالف بوده است؟

أ) بوعلی ب) میرداماد ج) صدرالمتألهین د) میرفندرسکی

ب- تشریحی:

۱ "فلسفه اولی" یا "الهیات" را تعریف کرده بیان کنید این بخش فلسفه چه امتیازهایی بر سایر بخش ها دارد؟

۲ روش فکری استدلالی کلامی را توضیح دهید.

۳ "حکمت تجربی" را نقد کنید.

۴ "عوامل هستی" را از دیدگاه حکمای اسلام نام برده و هر یک را تعریف کنید.

۵ نظر "سپتی سیست ها" درباره مطابقت ادراکات بشر با واقعیت را بیان کنید.

۶ "حدوث" و "قدم" را تعریف کرده و نظر فلاسفه را درباره حادث یا قدیم بودن جهان توضیح دهید.

۷ "حرکت جوهری" را توضیح دهید.

۸ "علت" در اصطلاح طبیعیات و فلسفه به چه معنا است؟

۹ این جمله را توضیح دهید: "الشیء ما لم یجب لم یوجد".

ادبیات عرب / از کتاب اللمعه ج ۱

ادبیات عرب / از کتاب اللمعه ج ۱

الف- تشریحی:

"لا ینجس البئزُّ بالباعوه إلا مع العلم بالاتصال"

۱ کلمه های "بالوعه" و "مع" را تجزیه کنید و مستثنی منه را در عبارت مذکور بیان کنید.

"يجب توجيه المحتضر الى القبله بحيث لو جلس استقبال"

۲ کلمه های "يجب"، "قبله"، "حيث" و "ال" را تجزیه کنید.

۳ جمله های موجود در عبارت را جداگانه بنویسید. کدام يك از آن ها دارای محل اعرابی است؟

"و لیکن التیّم عند آخر الوقت وجوباً مع الطمع فی الماء و إلاّ استحباً"

۴ متعلّق "عند" چیست؟ تقدیر "إلاّ" را بیان کنید. موقعیت اعرابی "وجوباً" چیست؟

"تجب السجدتان على الاعضاء السبعه قائلاً فیهما سبحان ربّی الاعلی و بحمده"

۵ عبارت

"و بحمدہ" را ترکیب کنید. دو تقریر برای آن بنویسید.

۶ در عبارت فوق، "حال"، "ذوالحال" و کلمه هایی را که دارای اعراب تقدیری هستند، بیان کنید.

"يستحبّ إسماع الامام من خلفه"

۷ موقعیت اعرابی "من" و "خلفه" را بیان کنید. کلمه های "يستحبّ" و "من" را تجزیه کنید.

"يشترط نيئه النيايه و تعيين المنوب عنه قصداً"

۸ کلمه های "نيه" و "منوب" را تجزیه کنید. موقعیت اعرابی "قصداً" را بیان کنید.

"لا يجوز الجعل من الخصوم"

۹ متعلّق و معنای "من" چیست؟ "خصوم" جمع قلّه است یا کثره؟ "جعل" را تجزیه کنید.

نهج البلاغه، خطبه همام

نهج البلاغه، خطبه همام

۱ فراز "وَضَعَهُمْ (أى وضع الله الخلق) من الدنيا مواضعهم" را توضیح دهید.

۲ هر کدام از دو فراز "و مشيهم التواضع" و "وقفوا أسمعهم على العلم النافع لهم"، بر طبق کدام آیه از آیه های شریفه قرآن است؟

۳ همّت متقین در شب و اراده ایشان در بامداد، چیست؟

۴ حضرت علی(ع)، در پاسخ اجمالی به همام چه فرمودند و به کدام آیه شریفه استشهاد کردند؟

۵ یقین و باور پرهیزکاران به بهشت و جهنم چگونه است؟

۶ تجارت پر فایده ای که خداوند برای متقین فراهم آورده است، چیست؟

۷ عکس العمل متقین در برابر آیه شریفه ای که در آن ترس و بیم است، چگونه می باشد؟

"لا يضيّع ما استحفظ و لا ينسى ما ذُكّر و لا يشمت بالمصائب".

۸ عبارت فوق را ترجمه کرده و توضیح دهید.

۹ مفردات زیرا را معنا کنید.

(أ) نَفَثَ:

(ب) بُغِيَ عَلَيْهِ:

(ج) سَأَلَ:

(د) نَصَبُ:

(ه) قَدَّاح:

برگزیده تفسیر نمونه، جلد چهارم

برگزیده تفسیر نمونه، جلد چهارم

"قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ بَلْئِن لَّمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَ لِيَمْسَنَنَّكُمْ مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ".

۱ مقصود از "إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ" و "لَنَرْجُمَنَّكُمْ" چیست و ذکر "عَذَابٌ أَلِيمٌ" اشاره به چه نکته ای دارد؟

۲ شأن نزول آیه شریفه "فَلَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يَسْرُونَ وَ مَا يَعلَنُونَ" را بنویسید.

۳ کنایه به کار رفته در جمله شریفه (وَالسَّمَاوَاتِ مَطْوِيَّاتٍ بِيَمِينِهِ) را توضیح دهید.

۴ از آیه شریفه (... يَكْوَرُ اللَّيْلُ عَلَى النَّهَارِ وَ يَكْوَرُ النَّهَارُ عَلَى اللَّيْلِ) چه نکته لطیفی نهفته است؟ توضیح دهید.

۵ آیه های شریفه (وَالصَّافَّاتِ صَفًّا فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا) در توصیف فرشتگان را توضیح دهید.

۶ از سرگذشت قوم یونس چه پندهایی گرفته می شود؟ (دو مورد)

۷ آیه شریفه (إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافَّاتِ الْجِيَادِ فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حَبَّ الْخَيْرِ عَنِ

ذکر ربی حتی توارت بالحجاب) درباره داستان اسب های سلیمان را توضیح دهید.

۸ مراد از هدایت تشریحی و هدایت تکوینی چیست و کدامیک جنبه همگانی دارد؟

۹ با توجه به آیه شریفه (قالت الاعراب آمنا قل لم تؤمنوا و لكن قولوا أسلمنا و لمّا یدخل الایمان فی قلوبکم) تفاوت "اسلام" و "ایمان" را بنویسید.

شرح لمعه، از اول اجاره تا آخر کتاب نکاح

شرح لمعه، از اول اجاره تا آخر کتاب نکاح

الف- چهار گزینه ای:

۱ لو تزوج الأم و ابنتها فی عقد واحد.....

أ) یصح بالنسبه الی الأم دون البنت لآنها أولى ب) بطلا؛ للنهی عن العقد للجامع بینهما و استحاله الترجیح

ج) یصح عقد البنت دون الأم للروایه و ترجیح عقدها د) یصح العقد بالنسبه الیهما و لكن أقرع بینهما

۲ من تزوج امرأه فی عدتها عالماً بالعدّه و التحريم بطل العقد و.....

أ) حرمت علیه أبداً فی البائنه و الرجعیه لاطلاق النصوص ب) لم تحرم علیه فی الرجعیه للاجماع و الروایه

ج) لا تحرم علیه مطلقاً فی الدائم و المنقطع للاجماع و الروایه د) لا تحرم علیه إلا فی الرجعیه للاجماع

۳ اشتراط السائغ فی عقد النکاح کاشتراط الاتیان لیلاً أو نهاراً.....

أ) جایز؛ لأنه شرط لا ینافی مقتضی العقد ب) غیر جایز؛ لعدم حصول الغرض و هو استماع فی کلّ وقت

ج) غیر جایز؛ لأنه مخالف للکتاب و السنّه د) غیر جایز؛ لا "ه شرط ینافی مقتضی اطلاق العقد

۴ عبارت " ... الخطبه بعد اجابه الغیر... "، با کدام گزینه کامل می شود؟

أ) لا تحرم لاصاله البراءه من الحرمة ب) تحرم للنهی عنها فی قوله (ص) الظاهر فی کلّ وقت

ج) لا تحرم لحمل النهی علی الکراهه جمعاً بین الاخبار د) تکره لما فیہ من إثارة الشحناء المحرّم

ب- تشریحی:

۱ زمان رضاع کامل چقدر است و قدر واجب بر مادر و دلیل وجوب آن را بنویسید.

۲ وکالت از چه راهی قابل اثبات است و چرا شهادت زن ها بدون انضمام مردان در اثبات وکالت کافی نیست؟

" (و لا- يجوز العزل عن الحره بغير شرط ذلك حال العقد؛ لمنافاته لحكمه النكاح، و هي الاستيلاء، فيكون منافياً لغرض الشارع".

۳ با توجه به عبارت مراد از "عزل" و دلیل عدم جواز آن را بیان کنید.

۴ اگر یکی از چهار زن دائمی خود را طلاق رجعی دهد آیا در حال عده او می تواند با زن دائمی دیگری ازدواج کند؟ چرا؟

"لو زوّج الفضولَى الصغیرین فبلغ أحدهما و أجاز العقد لزم من جهته و بقى لزومه من جهة الآخر موقوفاً على بلوغه و إجازته".

۵ عبارت فوق را توضیح دهید.

" و لا- بدّ فی المسابقه من إيجاب و قبول على الاقرب؛ لعموم قوله تعالى: (أوفوا بالعقود). و كلّ من جعله لازماً حکم بافتقاره إلى إيجاب و قبول".

۶ وجه دلالت آیه "أوفوا بالعقود" بر اشتراط ایجاب و قبول در مسابقه را بنویسید.

" و لا- يشترط كون متعلّق الوصیّه معلوماً للموصی، و لا- للموصی له، و لا- مطلقاً، و لا موجوداً بالفعل حال الوصیّه، بل يكفي صلاحیته للوجود عادةً فی المستقبل".

۷ "لا مطلقاً" را توضیح دهید. برای عبارت "بل يكفي صلاحیته..."، مثال ذکر کنید.

"يجوز اشتراط الخيار للمؤجر والمستأجر و لاحدهما مدّة مضبوطة؛ لعموم (المؤمنون عند شروطهم)".

۸ وجه استدلال به عموم "المؤمنون عند شروطهم" را بنویسید.

" و يحرم التعريض للمطلقه تسعاً للعدة من الزوج، لا متناع نكاحه لها و مثله الملاعنه و نحوها من المحرّمات على التأیید".

۹ مراد از "تعريض" و ضابطه حرمت آن

را بیان نمایید.

شرح لمعه، از کتاب المتاجر تا کتاب الاجاره

شرح لمعه، از کتاب المتاجر تا کتاب الاجاره

الف - چهار گزینه ای:

۱ از عبارت "تحلّ الديون المؤجله إذا مات المديون و لا تحلّ بموت المالك" استفاده می شود که:

(أ) دیون متوفی با فوت او حالّ می شود

(ب) مطالبات مالک با فوت او حالّ می شود

(ج) در فرض موت مديون، استفاده طلبکار از مال او حلال است

(د) با فوت مالک اموال او برای دیگران حلال نمی شود

۲ در عبارت "ولو ادى المحال عليه فطلب الرجوع لا- نكاره الدين و ادعاه المحيل تعارض الاصل والظاهر" مقتضای ... براءت ذمه محال عليه و..... اشتغال ذمه اوست.

(أ) اصل ظاهر (ب) ظاهر ظاهر (ج) ظاهر اصل (د) اصل اصل

۳ اگر در عقد مضاربه میان عامل و مالک در مقدار "رأى المال" و "سود حاصله" نزاعی صورت گرفت به ترتیب اول چه کسی مقدّم است؟

(أ) مالک مالک (ب) عامل عامل (ج) مالک عامل (د) عامل مالک

۴ "المعامله على الاصول [أى الاشجار] بحصّه من ثمرها" ... نام دارد.

(أ) اجاره (ب) مزارعه (ج) قبالة (د) مساقات

ب- تشریحی:

۱ آیا "صیغه قرض" منحصر در لفظ یا الفاظ خاصی است؟ چرا؟

"ولو جعل لحالّ ثمناً و لمؤجل أزيد منه أو فاوت بين أجلين فى الثمن بطل لجهاله الثمن".

۲ دو فرع ذکر شده در عبارت فوق را بیان کرده، علت جهل به ثمن را نیز توضیح دهید.

۳ "حواله" را تعریف کرده، ذکر کنید در چه صورتی حواله مشابه ضمان می گردد.

"قال النبي (ص): (لا يتوكل حاضر لبادٍ، دَعُوا الناسَ يرزق الله بعضهم من بعض)".

۴ از حدیث فوق چه ادبی از آداب بیع استفاده شده است؟ وجه استدلال را توضیح

۵ "بیع سلم" را تعریف کرده و دو شرط از شروط اختصاصی آن را بنویسید.

"یشترط کون المبیع ممیلاً یملک، فلا یشح بیع الحرّ، و ما لا نفع فیہ غالباً کالحشرات، و فضلات الانسان إلا لبن المرأه، و لا المباحات قبل الحیازه".

۶ منظور از "مایملک" و "حیازه" چیست؟ قید "غالباً" برای احتراز از چیست؟

"من آداب البیع ترک نسبہ الربح والوضعیہ إلى رأس المال بأن یقول: (بعتك بمأه و ربح المأه عشره أو وضعيتها)؛ للنهی عنه؛ و لأنه بصوره الربا".

۷ فرع فوق را ضمن یک مثال، توضیح دهید. چگونه عمل مذکور در صورت ربا است؟

"فی عقد البیع و هو الايجاب والقبول الدالان علی نقل الملك بعوض معلوم".

۸ عقد "مضاربه" با کدام یک از قیدها خارج می شود؟ آیا "عقد اجاره" نیز خارج می شود؟ چرا؟

"يجوز بیع ما یخُزط کالحناء والتوت خرطه و خرطات، و ما یجُزُّ کالرطبہ و هی الفصه والبقل جزّه و جزّات. و لا تدخل الثمره بعد ظهورها فی بیع الأصول إلا فی ثمره النخل بشرط عدم التأبیر".

۹ فرع "يجوز بیع ما یخُزط... جزّات" را توضیح دهید، منظور از "الأصول" و "عدم التأبیر" چیست؟

علوم قرآنی، نوشته آیت الله معرفت

علوم قرآنی، نوشته آیت الله معرفت

۱ هنگام نزول وحی مستقیم، پیامبر چه حالتی پیدا می کردند و دلیل آن چه بود؟

۲ معیار و ملاک تشخیص سوره های مکی و مدنی را نام برده و یکی را به اختصار توضیح دهید.

۳ ویژگی های مصحف علی (ع) را بنویسید.

۴ مشخصات کلی مصحف های عثمانی را نام ببرید، سرانجام این مصحف ها چه شد؟

۵ ویژگی قرائت حفص را بنویسید.

۶ چند نوع نسخ در قرآن واقع شده است؟ آنها را نام برده و تعریف دو مورد را بنویسید.

در دو آیه (و لا- تقتلوا أولادكم من إملاق نحن نرزقكم و إِيَاهم) و (و لا- تقتلوا أولادكم خشيه إملاق نحن نرزقهم و إِيَاكم) فهمیده می شود، چیست؟

۸ مراحل تحدی قرآن را ذکر کنید.

۹ معانی اصطلاحی تحریف را نام ببرید، در شبهه "تحریف قرآن"، کدام معانی تحریف، مطرح است؟

بدایه المعارف الالهيه، نبوت امامت و معاد

بدایه المعارف الالهيه، نبوت امامت و معاد

الف- چهار گزینه ای:

۱ قوله تعالى: (قل لا أسألكم عليه أجراً إلاّ المودّه في القربى).....

أ) نزل في مكّه

ب) يحمل "القربى" فيه على التقرب من الله بطاعه

ج) سيق لبيان قضيه حقيقته

د) يحمل "القربى" فيه على علي و فاطمه والحسين(ع) لا غير

۲ مراد از "ادعای مشاهده" در توقيع شريف "من ادعى المشاهده قبل خروج السفينانى والصيحه فهو كذاب مفتر" چیست؟

أ) ادعای دیدن امام عصر(ع) ب) ادعای نیابت خاصه ی حضرت

ج) ادعای تشرف به محضر حضرت د) ادعای ظهور حضرت

۳ ما ذكر من علائم الظهور.....

أ) جميعها من المحتومات ب) ليست قابله للتغيير

ج) جميعها من المحتومات القابله للتغيير د) محتوماتها قابله للتغيير

۴ "إنّ الرجعه تقع.... ظهور الامام المهدي، والمرجعون هم....."

أ) بعد الاشخاص و ذواتهم لا أوصافهم و دولتهم ب) بعد أوصاف الاشخاص و دولتهم لا ذواتهم

ج) قبل الاشخاص وذواتهم لا أوصافهم و دولتهم د) قبل أوصاف الاشخاص و دولتهم لا ذواتهم

ب- تشریحی:

۱ فرق بین معجزه و سحر در چیست؟ توضیح دهید.

۲ وجه استدلال به آیه شریفه (هو الَّذی أرسل رسوله بالهدی و دین الحق لیظهره علی الدین کله ولو کره المشرکون) بر "خاتم النبیین" بودن پیامبر اسلام چیست؟

۳ علم امام از چه راه هایی حاصل می شود؟

۴ در تعریف "نبی" به "الانسان المخبر

عن الله تعالى بغير واسطه أحد من البشر" با قید "غیر واسطه أحد من البشر" چه چیزی خارج می شود و اشکال این تعریف چیست؟

۵ چگونه از آیه شریفه (یا أيها الرسول بلغ ما أنزل الیک من ربک و إن لم تفعل فما بلغت رسالته) استفاده می شود که امامت از اصول دین است؟

۶ در آیه شریفه (یا أيها الذین آمنوا أطیعوا الله و أطیعوا الرسول و أُولی الامر منکم) چرا مراد از "اولی الامر" خصوص امامان معصوم است؟ با توجه به خود آیه شریفه، توضیح دهید.

۷ کیفیت استدلال به آیه ولایت (إنما ولیکم الله و رسوله والذین آمنوا) بر امامت حضرت علی(ع) بر فرض اینکه "ولی" به معنی "ناصر" باشد را بیان کنید.

"ان آیه (إنما یرید الله لیذهب عنکم الرجس أهل البیت و یطهرکم تطهیراً) بناءً علی کونها جملهً معترضهً فی ضمن الایات المذكوره، فالاراده فیها متعلقه بإذهاب الرجس فمعنی الایه هو أنه تعالی حصر إرادته لاذهاب الرجس والتطهیر فی أهل البیت، و من المعلوم أن هذه الاراده لیست إلا آرادۀ تکوینیۀ، و إلا فلا معنی للحصر".

۸ دلیل تشریحی نبودن "اراده" در فرض مذکور چیست و چرا تکوینی بودن اراده، با اختیاری بودن عصمت اهل بیت(ع) منافات ندارد؟

۹ دلالت آیه شریفه (قیل ادخل الجنة قال یا لیت قومی یعلمون بما غفر لی ربی وجعلنی من المکرمین) بر وجود "حیات برزخی" را توضیح دهید.

جزوات تفسیر (از شماره ۱ تا پایان جزوه ۱۵)

جزوات تفسیر (از شماره ۱ تا پایان جزوه ۱۵)

۱ با توجه به آیه شریفه "ایاک نعبد و ایاک نستعین" فرق عبادت با عبودیت را بیان نموده و درجات عبادت را بنویسید.

۲ با اینکه قرآن برای هدایت همه مردم است، چرا در آیه

شریفه: "ذلك الكتاب ... هدى للمتقين". فرموده قرآن برای هدایت متقین است؟

۳ مقصود از قلب در قرآن کریم چیست؟

۴ وجه تسمیه منافق به "منافق" چیست؟ و دو صفت از صفات منافقین که در آیات سوره بقره مطرح شده است را بیان نمایید.

۵ با توجه به آیه شریفه "الذین یَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ یَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ یُوصَلَ وَ یُفْسِدُونَ فِی الْأَرْضِ أُولَئِکَ هُمُ الْخَاسِرُونَ" معانی لغوی "نقض"، "عهد"، "خسران" را بیان نموده و منظور از عهد خداوند چیست؟ توضیح دهید.

۶ با چه بیانی می توان از آیه شریفه "کیف تکفرون بالله و کنتم امواتاً فاحیاکم ثم یمیتکم ثم یحییکم ثم الیه ترجعون" عالم برزخ را اثبات نمود؟

۷ منظور از اسمائی که خداوند به آدم آموخت چیست؟

۸ در آیه شریفه "ان الذین آمنوا والذین هادوا والنصارى والصابئين من امن بالله والیوم الآخر و عمل صالحاً فلهم اجرهم عند ربهم و لا خوف علیهم و لا هم یحزنون" معانی "هادوا"، "نصارى" و "صابئين" را بیان کنید و دو نکته از نکات تفسیری آیه را توضیح دهید.

۹ شفاعت از نظر قرآن کریم را بیان کنید.

تجزیه و ترکیب اشعار سیوطی

تجزیه و ترکیب اشعار سیوطی

"و فی اختیار لا یجىء المنفصل اذا تأتی أن یجىء المتصل"

۱ وزن "یجىء" چیست؟ چه اعلالی در آن به کار رفته است؟ "إذا" را تجزیه کنید.

"و مُضَمَّرُ الشَّأْنِ اسْمًا اُنْوِ اِنْ وَقَعَ مَوْهَمٌ مَا اسْتَبَانَ اَنْهُ امْتَنَعَ"

۲ نقش ترکیبی "اسماً" و "ما" چیست؟ جمله "استبان" چه محلی از اعراب دارد؟ چرا؟

"و حذف ال ذی اِنْ تَنَادٍ اَوْ تُضْفٌ اَوْجِبُ وَ فِی غَیْرِهِمَا قَدْ تَنَحَذَفُ"

۳ "حذف" چه اعرابی دارد و چرا؟ "تنحذف" از چه بابی است و

فاعل آن چیست؟

۴ فعل "أوجب" چه صیغه ای است و از چه بابی است؟ "ذی" را تجزیه کنید.

"و خُفِّتْ كَأَنَّ أَيْضاً فَنَوَى مَنْصُوبَهَا وَ ثَابِتاً أَيْضاً رَوَى"

۵ نائب فاعل هر کدام از فعل های "خُفِّتْ" و "نَوَى" و "رَوَى" به ترتیب چیست؟ وجه نصب "ثابتاً" را نیز بیان کنید.

"مَنْ ذَاكَ" "ذُو" "إِنْ صَحْبَهُ أَبَانَا وَالْفَمُّ حَيْثُ الْمِيمُ مِنْهُ بَانَا"

۶ در بیت فوق دخول "إِنْ" شرطیه بر اسم چگونه توجیه می شود؟ چرا "صحبته" منصوب است؟

۷ دلیل رفع "الفم" و محلّ اعرابی جمله "أبانا" و متعلّق "مَنْ ذَاكَ" و "منه" را بیان کنید.

"وَالْحَذْفُ مَعَ فَصْلِ بِاللَّاءِ فَضْلاً كَمَا زَكَ إِلاَّ فَتَاهُ ابْنُ الْعَلَاءِ"

۸ نقش ترکیبی "مع فصل" چیست؟ در "مَا زَكَ إِلاَّ فَتَاهُ ابْنُ الْعَلَاءِ" مستثنی، مستثنی منه و نوع استثناء را مشخص کنید.

"و عَامِلٌ ضَمَّنَ مَعْنَى الْفِعْلِ لَا حُرُوفَهُ مُؤَخَّرًا لَنْ يَعْمَلَا"

۹ مسوِّغ ابتدا به نکره در "عَامِلٌ" چیست؟ اعراب "معنی" و "يعملا" را به همراه دلیل ذکر کنید.

"و مَا يَلِي الْمُضَافَ يَأْتِي خَلْفاً عَنْهُ فِي الْأَعْرَابِ إِذَا مَا حَذَفَا"

۱۰ چه قاعده اعلالی در "یلی" جاری شده است؟ نقش ترکیبی کلمات مشخص شده را بنویسید.

۱۱ مصراع اول در "و فَعَلَ الْإِلَازِمَ بِأَبِهِ فَعَلَ / كَفَّرِحَ وَ كَجَوَى وَ كَشَلَل" را ترکیب کنید.

سیره پیشوایان، از زندگی امام هادی(ع) تا آخر کتاب

سیره پیشوایان، از زندگی امام هادی(ع) تا آخر کتاب

الف - چهار گزینه ای:

۱ فرمانده دژخیمان متوکل عباسی، که بود؟

أ) محمد بن قحطبه ب) وصیف ترکی ج) سندی بن شاهک د) یحیی بن هرثمه

۲ "..... از دانشمندان شیعه و پیروان امام هادی(ع) بود که به دستور خلیفه وقت به شهادت رسید."

أ) جابر بن حيان ب) فضل بن شاذان ج) كندی د) ابن سګیت

۳ نواب خاصّ امام

زمان (عج) به ترتیب زمانی عبارتند از:

أ) عثمان بن سعید حسین بن روح علی بن محمد سمري محمد بن عثمان

ب) عثمان بن سعید محمد بن عثمان علی بن محمد سمري حسین بن روح

ج) علی بن محمد سمري محمد بن عثمان عثمان بن سعید حسین بن روح

د) عثمان بن سعید محمد بن عثمان حسین بن روح علی بن محمد سمري

۴ هر يك از "ناووسيه" و "واقفيه"، اعتقاد به مهدی موعود بودن چه کسی داشتند؟

أ) محمد بن حنفیه امام صادق (ع) ب) امام عسکری (ع) ج) امام صادق (ع) د) امام صادق (ع)

ج) امام صادق (ع) امام موسی بن جعفر (ع) د) محمد بن حنفیه امام موسی بن جعفر (ع)

ب- تشریحی:

۱ چرا خلافت عباسیان در زمان امامت امام هادی (ع) هیبت خود را از دست داده بود؟

۲ متوکل عباسی قبر امام حسین (ع) را توسط چه کسی تخریب کرد و دلیل انتخاب این شخص چه بود؟

۳ موضع امام هادی (ع) را در برابر مکتب های کلامی زمان خویش، بنویسید.

۴ چرا امام یازدهم، عسکری نامیده می شود؟

۵ ضرورت ایجاد شبکه ارتباطی با شیعیان در زمان امام عسکری (ع) را بنویسید.

۶ امام عسکری (ع) جهت آماده سازی شیعیان برای دوران غیبت، چه اقداماتی انجام دادند؟

۷ در روایات، در زمینه علل و اسباب غیبت، روی چه موضوعاتی تکیه شده است؟ آنها را بنویسید.

۸ شیعیان قم و بعضی از مناطق ایران چگونه به نادرستی ادعای جعفر کذاب واقف شدند؟

۹ یکی از جهات اهمیت بیانیه "رابطه العالم الاسلامی" را بیان کنید.

اصول الفقه، جلد ۱، از اول کتاب تا اول "اجتماع امر و نهی"

اصول الفقه، جلد یک، از اول کتاب تا اول "اجتماع امر و نهی"

الف- چهار گزینه ای:

۱ کدام معنا از

معانی حسن و قبح مورد نزاع بین اشاعره و عدلیه است؟

أ) کمال و نقص ب) ملائمت و منافرت ج) مدح و ذم د) کمال و منافرت

۲ بحث اجزاء در اصول عملیه در کدام یک از موارد زیر جاری است؟

أ) أصالة الاحتیاط والحلیه ب) استصحاب، براءت شرعیه

ج) براءت عقلیه و قاعده تخییر د) اصالة الاحتیاط، قاعده تخییر

۳ کدام تعریف در مورد مقدمات مفوّته صحیح است؟

أ) مقدماتی که اگر فوت شود مانعی برای ذی مقدمه ایجاد نمی کند

ب) مقدماتی که باید فوت شود تا ذی المقدمه وجود پیدا کند

ج) مقدماتی که ترک آن قبل از زمان واجب موجب تفویت واجب در وقتش می شود

د) مقدماتی که با آمدن آن ذی المقدمه فوت می شود

۴ "المختار (عند المنف) فی مسأله مقدّمه الواجب هو..."

أ) الوجوب مطلقاً ب) عدم الوجوب مطلقاً

ج) وجوب السبب دون غیره د) وجوب المقدمه الداخلیه دون غیرها

ب- تشریحی:

۱ حکم واقعی و ظاهری را تعریف کنید، و مدلول دلیل فقاهتی، حکم واقعی است یا ظاهری؟

"لو ورد أمر من الشارع فی مورد حکم العقل فالحقّ أنّه للارشاد حیث یفرض أنّ حکم العقل هذا کاف لدعوه المکلّف الی الفعل الحسن و اندفاع ارادته للقیام به فلا حاجه الی جعل الداعی من قبل المولی ثانیاً، بل یكون عبثاً و لغواً، بل هو مستحیل؛ لانه یكون من باب تحصیل الحاصل".

۲ با توجه به متن وجه ارشادیت امر شارع در موارد حکم عقل را توضیح دهید.

۳ مقدمات حکمت را بیان کنید و آیا "انصراف" مانع از تمسک به اطلاق کلام می شود؟

۴ مورد جریان "اصاله العموم" را با ذکر مثال توضیح دهید.

در مورد اجمال مخصّص ذکر کنید.

۶ مفهوم موافق را با ذکر مثال تعریف کنید.

۷ تقسیمات ثانویه واجب را با ذکر مثال توضیح دهید.

"إنّهُ من المعلوم أنّ الاحكام الواردة في حال الاضطرار وارده للتخفيف على المكلفين والتوسعه عليهم في تحصيل مصالح التكاليف الاصلية الاوليّه (يريد الله بكم اليسر ولا يريد بكم العسر)".

۸ با توجه به عبارت آیا اتیان مأمور به اضطراری در صورت رفع اضطرار مجزی از مأمور به اختیاری است یا خیر؟ چرا؟

"خلاصه فکرة الترتّب: أنّه لا مانع عقلاً من أن يكون الامر بالمهمّ فعلياً عند عصيان الامر بالاهمّ، فإذا عصى المكلف و ترك الاهمّ فلا محذور في أن يفرض الامر بالمهمّ حينئذ، إذ لا يلزم منه طلب الجمع بين الضدّين".

۹ با توجه به عبارت فوق نظریه ترتّب را با ذکر مثال توضیح دهید.

ادبیات عرب / اشعار الفیه ابن مالک

ادبیات عرب / اشعار الفیه ابن مالک

"واحدہ کلمہ والقول عمّ و کلمہ بها کلام قد یؤمّ"

۱ در بیت فوق چند جمله وجود دارد؟ جمله هایی را که دارای اعراب محلی هستند با بیان نوع اعراب، مشخص کنید.

۲ متعلّق "بها" و وزن "یؤمّ" را بنویسید.

"و بعض الاعلام عليه دخلا للمح ما قد كان عنه نقلا"

۳ نوع "ما" و مرجع ضمیر و متعلّق "عنه" و نقش ترکیبی "نقلا" را بیان کنید.

"و همزَ إنَّ افْتَحَ لسدّ مصدر مسدّها و فی سوی ذاک اکسیر"

۴ نقش ترکیبی "إنّ"، "مسدّ" و "همزَ" و مرجع ضمیر "مسدّها" را معین کنید.

"إنّ مُضَمَّرُ اسمٍ سابقٍ فعلاً شَغَلَ عنه بنصب لفظه او المحلّ"

۵ نقش ترکیبی "فعلاً" و معنای "باء" در بنصب "چیست؟ لفظ "المحلّ" را تجزیه کنید.

"و إن تَكَرَّرَ لالتوكيدِ فمع تفریغ التأثيرِ بالعاملِ دَع"

٦ نقش ترکیبی "التأثیر" و متعلق "مع

تفریح " و "بالعامل" و وزن "دع" را مشخص کنید.

"واضُمُ بِنَاءٍ غَيْرًا إِنْ عَدِمْتَ مَا بِهِ أُضِيفَ نَاوِيًا مَا عُدِمَا"

۷ وجه نصب "بناءً"، "غیراً" و "ناویاً" و نقش ترکیبی "ما" در "ناویاً ما" چیست؟

۸ در بیت فوق چند جمله وجود دارد؟ جمله هایی را که محلی از اعراب ندارند با ذکر دلیل مشخص کنید.

"فَعْلَانِ غَيْرِ مُتَصَرِّفِينَ نِعْمَ وَ بئسَ رَافِعَانِ اسْمِينَ"

۹ در بیت فوق چند جمله وجود دارد؟ ارکان آن ها را مشخص کنید.

"بَدَلُ الْمُضَمَّنِ الْهَمْزِيْلِي هَمْزًا كَمَنْ ذَا أُسْعِدَ أُمَّ عَلِيٍّ"

۱۰ کلمه "المُضَمَّنِ" را تجزیه کنید. وزن لفظ "یلی" را مشخص نمایید.

۱۱ نقش ترکیبی "الهمز"، "یلی" و "همزاً" و مجرور "ك" را مشخص کنید.

نهج البلاغه، نامه ۳۱

نهج البلاغه، نامه ۳۱

"من الوالد الفانى.... إلى المولود..... رهينه الايام".

۱ مقصود از "رهينه الايام"، چیست؟ توضیح دهید.

"والجئ نفسك في الامور كلها إلى إلهك فإنك تلجئها إلى كهف حريز و مانع عزيز... و أكثر الاستخاره و تفهّم وصيتي و لا تذهبن عنها صفحاً".

۲ کلمه های "الجئ"، "كهف حريز"، "مانع عزيز"، "الاستخاره" و "صفحاً" را معنا کنید.

۳ فراز "يسبقني إليك بعض غلبات الهوى أو فتن الدنيا فتكون كالصعب النفور"، چگونه با مقام امامت و عصمت، سازگار است؟

"و إن أنت لم يجتمع لك ما تُحبّ من نفسك و فراغ نظرك و فكرك فاعلم أنّك إنّما تخبط العشاء و تتورّط الظلماء".

۴ فراز فوق را ترجمه کنید.

۵ با توجه به فراز "آخر بعد الاشياء بلانهايه"، بیان کنید که چرا برای خداوند متعال پایانی نیست؟

٦ عبارت "فإنما أهلها (الدنيا) نَعَم مُعَقَّلَه" را توضیح دهید.

"أَنَّ مِنْ كَانَتْ مَطِيَّتُهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ فَإِنَّهُ يَسَارُ بِهِ وَإِنْ كَانَ وَقْفًا وَ يَقْطَعُ الْمَسَافَةَ وَ إِنْ كَانَ مَقِيمًا وَادِعًا".

٧ عبارت فوق، کنایه از چیست؟ توضیح دهید.

فرازهای "مراره الیأس خیر من الطلب"، "من أكثر أهجر" و "إياک و الاتکال علی المئنی فإنها بضائع النوکی" را توضیح دهید.

۹ فراز "لا یکبرنّ علیک ظلم من ظلمک" را همراه با دلیل آن، توضیح دهید.

برگزیده تفسیر نمونه، جلد سوم

برگزیده تفسیر نمونه، جلد سوم

- ۱ جمله "و تحسبهم أیقاظاً و هم رقود" درباره اصحاب کهف را معنی کرده و بیان کنید این حالت در آن ها برای چه بود؟
- ۲ نسبت نسیان به پیامبری همچون موسی در آیه شریفه "قال ذلک ما کنا نبغ فارتدا علی آثارهما قصصاً نسیا حوتهما" چگونه قابل توجیه است؟

۳ مراد از ارث در آیه شریفه "یرثنی و یرث من آل یعقوب و اجعله ربّ رضیاً" چیست؟ توضیح دهید.

۴ در آیه شریفه "ثم جعلناه نطفه فی قرار مکین" تعبیر به "قرار مکین" اشاره به چیست؟

۵ آیه شریفه "لیس علیکم جناح أن تدخلوا بیوتاً غیر مسکونه فیها متاع لکم واللّه یعلم ما تبدون و ما تکنمون" جمله "واللّه یعلم ما تبدون و ما تکنمون" اشاره به چیست؟

۶ مقصود از "امر جامع" در آیه شریفه "إنما المؤمنون الذین آمنوا باللّه و رسوله و إذا کونوا معه علی أمرٍ جامع لم یذهبوا حتی یستأذنوه" چیست؟

۷ در آیه های شریفه "و إذ نادى ربک موسی أن ائت القوم الظالمین قوم فرعون الا یتقون" چرا تنها به صفت ظلم فرعونیان تکیه شده است؟

۸ در آیه شریفه "و تفقد الطیر فقال مالی لا أرى الهدهد أم کان من الغائین" تعبیر به "و تفقد الطیر" بیانگر چیست؟

۹ محتوای کلی سوره لقمان را بنویسید.

شرح لمعه، از اول کتاب الصوم تا اول کتاب المتاجر

شرح لمعه، از اول کتاب الصوم تا اول کتاب المتاجر

الف- چهار گزینه ای:

۱ ملاک صحت نذر..... متعلق نذر می باشد؟

أ) وجوب شرعی ب) استحباب شرعی ج) رجحان دینی یا دنیوی د) رجحان دینی

۲ بنا بر نظر شهید ارتزاق قاضی از بیت المال در چه صورتی جایز است؟

أ) مطلقاً جایز است ب) در صورت تعیین قضاء چه با حاجت

چه بدون حاجت

ج) در صورت حاجت چه با تعیین قضاء چه بدون آن د) در صورت حاجت و تعیین قضاء

۳ در باب قضاء و مرافعه ادعا بر میت و طفل و مجنون با چه چیزی ثابت می شود؟

أ) بینة فقط ب) یمین فقط ج) چهار شاهد د) بینة و یمین با هم

۴ اگر واقف در صیغه وقف عام کسی را به عنوان ناظر معین نکرد چه کسی ناظر است؟

أ) خود واقف ب) خود موقوف علیهم ج) حاکم شرع د) واقف یا موقوف علیهم

ب- تشریحی:

۱ در چه مواردی جهاد واجب عینی می شود؟

۲ "صوم الصمت" و "صوم الوصال" را تعریف کنید. نذر این دو، چه حکمی دارد؟

"(و یتخیر قاضی شهر رمضان بین البقاء علی الصوم والافطار ما بینه و بین الزوال) الضمیر يعود الی الزمان الذی هو ظرف المکلف المخیر و (ما) ظرفیه زمانیه و یمکن عوده الی الفجر".

۳ با توجه به متن دو احتمال در مرجع ضمیر "بینة" را توضیح دهید.

۴ فرق بین عمره مفرده و عمره تمتع را بیان نمایید.

۵ در عمره تمتع تا چه زمانی می توان طواف عمره را به تأخیر انداخت؟

۶ "هدی قران"، کجا ذبح می شود؟

"لو نذر الحجّ و أطلق کفت المرّه مخیراً فی النوع والوصف، إلا أن یمین أحدهما فیتعیّن الاوّل مطلقاً والثانی إن کان مشروعاً".

۷ مقصود از "نوع"، "وصف" و "مطلقاً" چیست؟ برای "والثانی إن کان مشروعاً"، مثال بنویسید.

"والمعتبر فی الشروط المعتره فی الشهاده وقت الاداء لا وقت التحمل".

۸ مراد از "وقت الاداء" و "وقت التحمل" چیست؟ ثمره اعتبار "وقت اداء" در کجا ظاهر می شود؟

"المدعی هو الذی یترک لو ترک الخصومه و قیل (هو من یمخالف قوله الاصل

أو الظاهر و لا یختلف موجبها غالباً".

۹ مراد از "عدم اختلاف موجب" چیست؟ این عدم اختلاف را در یک مثال، توضیح دهید.

شرح لمعه، از اول کتاب تا اول صوم

شرح لمعه، از اول کتاب تا اول صوم

الف- چهار گزینه ای:

۱ اگر در حال انجام غسل جنابت حدث اصغری سر بزنند.... (به نظر شهید ثانی)

أ) باید غسل را اعاده کند ب) غسل صحیح است و باید وضو بگیرد

ج) غسل صحیح و وضو هم نیاز نیست د) غسل باید اعاده شود و وضو هم بگیرد

۲ اگر ساتر عورت، لباس رقیق غیر حاکی باشد نماز خواندن در آن .... است.

أ) برای مرد و زن باطل ب) نسبت به مردان فقط جایز

ج) جایز، ولی ترکش مستحب د) نسبت به مردان مکروه و نسبت به زنان باطل

۳ اگر مصلی در قنوت عمداً دعای حرام کند (شیء حرام تقاضا کند).....

أ) اگر حکم وضعی را نداند نمازش صحیح است ب) نماز او باطل است ولو اینکه حکم وضعی را نداند

ج) اگر حکم وضعی را بداند نماز او باطل است د) چون جزء مستحبی است نماز او صحیح است

۴ اگر نماز گزار در حال قرائت قصد کند که قبل از رکوع از نماز خارج شود؟

أ) اگر قصدش را عملی کند نمازش باطل می شود ب) اگر قصدش را عملی نکند نمازش صحیح است

ج) نماز او باطل نمی شود و اعاده لازم نیست د) نماز او باطل می شود و باید آن را اعاده کند

ب- تشریحی:

۱ علت اطلاق سه واژه "موجب، ناقض، سبب" بر بول و غائط و ریح نسبت به وضوء چیست؟ توضیح دهید.

۲ در حال تقیّه وظیفه نماز گزار تکتف بوده است و او این امر

را امتثال نکرده است و با دست باز نماز خوانده نماز او چه حکمی دارد؟ چرا؟

۳ اگر چیزی در منطقه ای مأکول و ملبوس باشد و در سایر مناطق این گونه نباشد آیا می توان بر او سجده کرد (نظر شهید) و دلیلش را بیان کنید.

۴ "الغساله كالمحلّ قبلها" یعنی چه؟ بیان فرمایید؟

"والشهيد هو المسلم و من بحكمه الميّت في معركة قتال أمر به النبيّ (ص) أو الامام أو نائبهما الخاصّ و هو في حزبهما بسببه".

۵ سه قید "من بحكمه"، "و هو في حزبهما" و "بسببه" را توضیح دهید.

"التيّم و شرطه عدم الماء بأن لا يوجد مع طلبه على الوجه المعتبر أو عدم الوصله اليه مع كونه موجوداً إمّا لعجز... أو لضيق الوقت بحيث لا يدرك منه معه بعد الطهاره ركعه".

۶ مقصود از قید "على الوجه المعتبر" چیست؟ مرجع دو ضمير "منه" و "معه" را مشخص فرمایید.

"ثمّ يجب الركوع منحنياً الى أن يصل كفاه ركبته فلا يكفي وصولهما بغير انحناء كالانحناس مع اخراج الركبتين أو بهما".

۷ با توجه به متن، مرحوم شهید چند کیفیت برای رساندن دستها به زانوها تصور فرموده و کدام يك را رکوع شرعی می داند؟

"وقت العصر الفراغ منها (صلاه الظهر) ولو تقديراً".

۸ فائده قید "ولو تقديراً" چیست؟

"و استحبابهما (اذان و اقامه) ثابت في الخمس اليوميه خاصّه دون غيرها من الصلوات و إن كانت واجبه بل يقول المؤذن للواجب منها الصلاه ثلاثاً بنصب الاويل أو رفعهما أو بالتفريق".

۹ عبارت "بل يقول المؤذن..." را توضیح دهید.

بدایه المعارف الالهيه، تا اول نبوت

بدایه المعارف الالهيه، تا اول نبوت

الف - چهار گزینه ای:

۱ به نظر شارح، "بعثت انبياء(ع)"، مصداق ... می باشد؟

أ) لطف غیر ضروری ب) لطف مقرب ج) لطف ممکن د) لطف مصطلح در علم کلام

الصفات الثبوتية الاضافية:

أ) امور انتزاعيه عن مقام الفعل ب) حقايق عيئيه

ج) موجه لكمال الذات د) يكون فقدانها موجبا لتقص الذات

٣ إن فرضيّه تطوّر الانواع و خروج بعضها من بعض:

أ) صحيحه بحكم العقل ب) لا دليل على عمومها و شمولها

ج) مؤيدّه بالاثار الحفرّيّه المشكوفه د) تنافي الاعتقاد بالمبدأ المتعال

٤ إن احتمال الكذب في الايات القرآنيه:

أ) ينسدّ بالتفكر في الافاق والانفس ب) لا ينسدّ إلا بقاعده التحسين والتقيح العقليين

ج) ينسدّ بالايات الدالّه على حرمه الكذب د) ينسدّ بالاخبار الوارده من المعصومين

ب- تشریحی:

١ برهان "امكان وجودی"، برای اثبات خداوند را توضیح دهید.

٢ آیا نفی نظیر و شبیه اختصاص به ذات و صفات ذاتی خداوند دارد یا شامل صفات فعل خداوند نیز می شود؟ چرا؟

٣ دلیل قائلین به "عدم اتصاف ذات واجب به صفات" را نقل و نقد کنید.

"ثمّ إنّ وجوب دفع الضرر المحتمل أو وجوب شكر المنعم كما يدلّان على وجوب طلب المعرفة و تحصيلها كذلك يدلّان على وجوب التصديق بعد المعرفة والتدین به".

٤ عبارت فوق را توضیحی داده و برای آن دلیل بیاورید.

٥ عقل نظری و عقل عملی را با ذکر مثال توضیح دهید.

٦ چرا اختلاف موجودات از جهت انواع، اصناف و اوصاف با عدل خداوند منافات ندارد؟

"إنّ التأثير مستند إلى قدره الله تعالى دون العباد، و إلّا لزم اجتماع قادرين على مقدور واحد، والتالي باطل، فالمقدّم مثله".

٧ با توجه به عبارت فوق، دلیل قائلین به جبر را توضیح دهید.

۸ تفسیر صحیح از نظریه "الامر بین الامرین" چیست؟

۹ "نسخ" را تعریف کرده و وجه اشتراک و افتراق آن را با "بداء" توضیح دهید.

بدایه الحکمه، کل کتاب

بدایه الحکمه، کل کتاب

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸

سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ فاعل بالتسخیر را تعریف کرده مثال بیاورید.

۲ ماهیت "بشرط شیء"، "بشرط لا" و "لابشرط" را به ترتیب چه می نامند؟

أ) مخلوطه مطلقه مجردة ب) مخلوطه مجردة مطلقه

ج) مطلقه مجردة کلی طبیعی د) مجردة مخلوطه مطلقه

۳ چرا در حرکت باید محرک غیر از متحرک باشد؟

۴ موضوع حرکت عرضی و جوهری چیست؟

۵ الممكن الموجود محفوف.....

أ) بالضرورة السابقة فقط ب) بالضرورة اللاحقه فقط

ج) بالضرورتين السابقة واللاحقه د) بلا ضرورة السابقة واللاحقه و أنه كما كان ممكن

"و الامكان بالقياس الى الغير، كما في الواجبين بالذات المفروضين، ففرض وجود أهدهما لا يأبی وجود الاخر و لا عدمه؛ إذ ليس بينهما علیّه و معلولیه، و لا هما معلولا علیّه ثالثه".

۶ امکان بالقياس الى الغير را با توجه به مثال مذکور در متن توضیح دهید.

۷ نسبت جنس به فصل و فصل به جنس چیست؟ با ذکر مثال توضیح دهید.

۸ "سمیت قضیه امتناع..... أولى الاوائل".

أ) الدور والتسلسل ب) اجتماع الضدين ج) شريك الباری د) اجتماع النقيضين و ارتفاعهما

۹ وجه عدم انفكاك زمانی معلول از علت تامه را تقرير نماييد.

"و عمدہ ما دعاهم الى القول بجواز الاعاده زعمهم أنّ المعاد و هو ممّا نطقت به الشرائع الحقّه من قبيل إعاده المعدوم".

۱۰ با توجه به متن، استدلال قائلین به جواز اعاده معدوم را توضیح دهید. پاسخ علامه از این استدلال چیست؟

"الزمان لا أول له، ولا آخر له، بمعنى الجزء الذي لا ينقسم من مبتدئه أو منتهاه؛ لأنّ قبول القسمه ذاتي"

له".

۱۱ چرا زمان اول و آخر ندارد؟

۱۲ عروض الوجود للماهیه و ثبوتها لها.....

(أ) من قبیل العروض المقولیّ ب) من حمل الشیء علی نفسه

(ج) من الهلیته المرکبه د) هی ثبوت الماهیه به

۱۳ جوهر و عرض را تعریف کنید.

بدایه الحکمه، کل کتاب

بدایه الحکمه، کل کتاب

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود
(تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

چهار گزینه ای:

۱ المشهور بین حکماء، أنّ الموجود الذهنی.....

(أ) شبح الماهیه ب) نفس الماهیه ج) لا حقیقه له د) اضافه من النفس الی الرخارج

۲ الامکان الاستعدادی..... الوقوعی مورداً.

(أ) أعمّ من ب) أخصّ من ج) یباین د) یساوی

۳ عبارت "الجوهر المجرد عن الماده ذاتاً المتعلق بها فعلاً" تعریف چیست؟

(أ) عقل ب) صورت ج) نفس د) جسم

۴ "الحکمه الالهیه هی العلم الباحت عن... الموجود بما هو...."

(أ) أحوال موجود ب) أحكام متغیّر ج) أقسام موجود د) أحوال مشکک

تشریحی:

۱ شبهه ابن کمونه بر وحدانیت و توحید الهی را بیان کنید.

۲ در عبارت "إنّ العوالم الثلاثه [أى العقل والمثال والماده] متطابقه متوافقه" مقصود از متطابق و متوافق بودن عوالم ثلاثه چیست؟

۳ مراد از "عقل اجمالی" چیست؟ با ذکر مثال توضیح دهید.

"العالم الجسمانی بمادّته الواحده حقیقه واحدہ سیالہ، متحرّکہ بجمیع جواهرها و أعراضها قافلہ واحدہ الی غایه ثابتہ لها الفعلیّہ المحضه".

۴ غایت عالم جسمانی چیست و این غایت بر چه اساسی است؟

"کلّ حادث زمانئى فإنّہ مسبوق بقوّه الوجود؛ لأنّہ قبل تحقّق وجوده یجب أن یكون ممکن الوجود، و یجوز أن یتّصف بالوجود، كما یجوز أن لا یوجد؛ إذ لو کان ممتنع الوجود استحال تحقّقه، كما

أنه لو كان واجباً لم يتخلف عن الوجود، لكنه ربما لم يوجد".

۵ مراد از "مسبوق بودن حادث زمانی به قوه وجود" را توضیح داده و دلیل آن را بیان نمایید.

۶ اقسام "غیریت" را با ذکر مثال توضیح دهید.

۷ "نفس الامر" را در بحث صدق و کذب قضایا تعریف کنید.

۸ "وجود رابط" را اثبات کنید.

۹ چرا "دور" محال است؟ به طور کامل بیان کنید.

بدایه الحکمه، همه کتاب

بدایه الحکمه، همه کتاب

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به دو سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ "وجود فی نفسه" و "وجود فی غیره" را تعریف کنید.

۲ "امکان ذاتی" و "امکان استعدادی" چه تفاوت هایی دارند؟

۳ قاعده "فرعیت" چیست؟ اشکال وارد بر آن و جواب از این اشکال را بنویسید.

"والحقیقه الوجود کثره طولیه باعتبار المراتب المختلفه الاخذه من أضعف المراتب... ثم تتصاعد المراتب الی أن تنتهی الی المرتبه الواجبه لذاتها، ولها کثره عرضیه باعتبار تخصّصها بالمهائيات المختلفه".

۴ به چه اعتباری "وجود" دارای کثرت طولیه یا عرضیه می باشد؟ هر کدام را جداگانه در قالب مثال بیان نمایید.

"المتضادان: أمران وجودیان متواردان علی موضوع واحد، داخلان تحت جنس قریب، بینهما غایه الخلاف".

۵ با توجه به تعریف مذکور، آیا تقابل تضاد در بین جواهر ممکن است؟ چرا؟

۶ چرا به حرکت جوهر در مقوله "این، کیف، کم و وضع"، حرکات ثانیه گفته می شود؟ توضیح دهید.

"أما العله المادیه فی الماده بالنسبه الی النوع المركب منها و من الصوره؛ فإن لوجود النوع توقفاً علیها بالضروره، و أما بالنسبه الی الصوره فیهی ماده قابله معلوله لها".

۷ ماده، نسبت به صورت و نسبت به نوع مرکب چه نسبتی دارد؟ چرا؟

"كلّ حادث زمنيّ فإنّه مسبق بقوّه

الوجود؛ لانه قبل تحقق وجوده يجب أن يكون ممكن الوجود، و يجوز أن يتّصف بالوجود، كما يجوز أن لا يوجد؛ إذ لو كان ممتنع الوجود استحال تحققه، كما أنه لو كان واجباً لم يتخلف عن الوجود، لكنّه ربّما لم يوجد".

۸ مراد از "مسبوق بودن حادث زمانی به قوه وجود" را توضیح داده و دلیل آن را بیان نماید.

"إذا كانت العلة التامة موجودةً وجب وجود معلولها، و إلاّ جاز عدمه مع وجودها، و لازمه تحقّق عدمه المعلول لعدم العله من دون عله".

۹ با توجه به عبارت فوق، دلیل بر استحاله انفکاک معلول از علت تامه را بنویسید.

"والحقّ أنّ التشخّص بالوجود؛ لأنّ انضمام الكى إلى الكلى لا يفيد الجزئية، فما سمّوها أعراضاً مشخّصه هي من لوازم التشخّص و أماراته".

۱۰ بنا بر هر دو قول مذکور در عبارت، نقش اعراض را در "تشخّص" بنویسید. مرحوم علامه کدام یک از دو قول را پذیرفته اند؟ چرا؟

مکاسب محرّمه تا القول فی ماهیة العیب

مکاسب محرّمه تا القول فی ماهیة العیب

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ اگر شخصی، هدیه سلطان جائز را بعد از علم به این که مال حرام است پذیرفت، حکم او نسبت به مال مأخوذ چیست؟

أ) غاصب مال است حتی اگر به نیت رد باشد ب) غاصب نیست حتی اگر نیت رد نداشته باشد

ج) اگر به نیت رد آن به صاحبش گرفته امین محسوب است د) اگر علم گیرنده به حرمت مال، تفصیلی است، غاصب می باشد

۲ به جواز اخذ اجرت بر صناعات و شغل هایی که واجب کفایی اند و قوام جامعه به آنهاست

اشکال کرده اند دو جواب از جواب های آن را به جز اجماع ذکر کنید.

"و من جمله الشرائط التنجيز في العقد بأن لا- يكون معلقاً على شيء بأداه الشرط،... و يدلّ عليه: فحوى فتاواهم و معاهد الاجتماعات في اشتراط التنجيز في الوكاله".

۳ استدلال به "فحوى" در جمله "و يدلّ عليه فحوى..." را توضیح دهید.

"أقول: و قد يستظهر ذلك [الايجاب بلفظ اشترت] من عباره كلّ من عطف على "بعث" و "ملك" شبههما أو ما يقوم مقامهما؛ إذ اراده خصوص لفظ "شريت" من هذا بعيد، و حمله على اراده ما يقوم مقامهما في اللغات الآخر للعاجز عن العربيّه أبعد".

۴ جمله "إذ إرادة خصوص..." را توضیح دهید.

۵ از دیدگاه مرحوم شیخ، سازگارترین قول با قواعد در ارتباط با معاطات کدام است؟

أ) معاطات از همان ابتدا مفید ملکیت لازم است ب) اگر دالّ بر تراضی لفظ باشد مفید ملکیت لازم است

ج) معاطات در هیچ زمانی لازم الوفا نیست د) معاطات صرفاً مفید اباحه ی تصرّف است

۶ مفتوحه عنوة بودن زمین با چند چیز ثابت می شود؟

"لو باع العين ثالث فضولاً- (فی مسأله المعاطاه) فأجاز المالك الأوّل، على القول بالملك لم يبعد كون إجازته رجوعاً كبيعته و سایر تصرّفاته الناقله ولو أجاز المالك الثاني، نفذ بغير إشكال و ينعكس الحكم إشكالاً و وضوحاً على القول بالاباحه".

۷ عبارت "و ينعكس الحكم..." را کاملاً تبیین کنید.

۸ قال الشيخ: في مسأله عدم جواز أخذ الأجره على الواجب..... .

أ) الاجماع المحضّـل والمنقول يدلّ على عدم الجواز ب) الاخبار تدلّ على عدم الجواز

ج) الاجماع والاخبار يدلّان على عدم الجواز د) لا دليل على عدم الجواز يشمل جميع الواجبات

"أصل المعاطاه يتصوّر بحسب قصد المتعاطيين على وجوه... ثانيها:

أن يقصد كلُّ منهما تملك الآخر ما له بازاء تملك ماله إياه، فيكون تملكاً بإزاء تملك، فالمقاوله بين التملكين لا الملكين، والمعامله متقومه بالعطاء من الطرفين، فلو مات الثاني قبل الدفع لم يتحقق المعاطاه و هذا بعيد عن معنى البيع".

۹ با توجه به عبارت فوق، ثمره مقابله بين تملكين نه ملكين را بيان كنيد.

"ثم إنه يشكل أطراد القاعده (ما لا يضمن بصحيحه لا يضمن بفساده) في موارد: منها: الصيد الذي استعاره المحرم من المحل؛ بناءً على فساد العاربه، فإنهم حكموا بضمان المحرم له بالقيمه مع أن صحيح العاربه لا يضمن به".

۱۰ عبارت "يشكل أطراد القاعده..." را در ضمن مثال مذکور توضیح دهید.

"فإن قلت: إنَّ الاجماع على اعتبار القبول في العقد يوجب تأخير قوله: "اشترت" حتى يقع قبولاً؛ لأنَّ إنشاء ملكيته لمال الغير إذا وقع عقيب تملك الغير له يتحقق فيه معنى الانتقال و قبول الاثر، قلت: المسلم من الاجماع هو اعتبار القبول من المشتري بالمعنى الشامل للرضا بالايجاب، و أما وجوب تحقق مفهوم القبول المتضمن لقبول الاثر فلا".

۱۱ با توجه به عبارت فوق اشكال و جواب آن را بنويسيد. (ترجمه كافي نيست)

۱۲ از نظر شيخ انصارى معاطات..... .

أ) فقط در باب بيع جاری می شود ب) در باب بيع و اجاره و هبه جاری می شود

ج) در باب بيع و اجاره فقط جاری می شود د) در باب بيع و هبه فقط جاری می شود

۱۳ دو قول از علما را در بيع كتب ادعيه مشتمل بر اسماء الهی به كافر به همراه دليل آن بنويسيد.

مكاسب، تا القول في ماهيته العيب

مكاسب، تا القول في ماهيته العيب

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به

سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ مرحوم شیخ به..... قائل است.

أ) اشتراط تنجيز در عقود لازمه و جائزه ب) عدم اشتراط تنجيز در عقود لازمه و جائزه

ج) اشتراط تنجيز در خصوص عقود لازمه د) اشتراط تنجيز در خصوص وقف

۲ دلالت مستثنی و مستثنی منه در آیه شریفه "لا تأكلوا أموالكم بينكم بالباطل إلا أن تكون تجارةً عن تراضٍ" بر لزوم معاطات را توضیح دهید.

"ذكر بعض الاساطين أن القول بالاباحه المجزّده مع فرض قصد المتعاطين التمليك مستلزم لتأسيس قواعد جديدة، منها: أن النماء الحادث قبل التصرف، إن جعلنا حدوثة مملّكاً له دون العين فبعيداً أو معها فكذلك، وكلاهما منافٍ لظاهر الاكثر".

۳ با توجه به عبارت، قول به اباحه مجزّده مستلزم تأسيس چه قاعده جدیدی است؟ توضیح دهید.

"فاعلم أن تلف العوضين ملزم إجماعاً... و أما على القول بالملك فلما عرفت من أصله اللزوم، والتمتقن من مخالفتها جواز تراذ العينين، و حيث ارتفع مورد التراد امتنع، و لم يثبت قبل التلف جواز المعامله على نحو جواز البيع الخياري حتى يستصحب بعدالتلف؛ لأن ذلك الجواز من عوارض العقد لا العوضين، فلا مانع من بقائه".

۴ بنا بر قول به ملكيت در معاطات، وجه ملزم بودن تلف عوضين را تقرير كنيد. جمله "ولم يثبت... " اشاره به چیست؟

۵ "كلمه (على) فى النبوى المشهور: (على اليد ما أخذت حتى تؤدى).....". (نظر مرحوم شيخ انصارى)

أ) ظاهره فى الحكم التكليفى فلا يدلّ على ضمان ب) لمجرّد الاستقرار فى العهده إذا كان ديناً

ج) لمجرّد الاستقرار فى العهده إذا كان عيناً د) لمجرّد الاستقرار فى العهده عيناً كان أو ديناً

۶ دو احتمال در معنى لفظ "باء" در "بصحيحه و

بفاسده" را نوشته و بنا بر هر دو، مفاد قاعده "ما یضمن بصحیحه یضمن بفاسده" را بیان کنید.

۷ لو مات المحیاه حال الفتح فالظاهر..... .

أ) أنّها بحکم الانفال؛ للروایه والاجماع و لزوال ملکیه المسلمین بصیورته موأناً

ب) بقائها علی ملک المسلمین لاختصاص أدلّه الموات بما إذا لم یجر علیه ملک مسلم

ج) خروجها عن ملک المسلمین لالیه والشهره المحقّقه

د) دخولها فی ملک الامام؛ لاطلاق الاخبار الدالّه علی أنّ الموات بقول مطلق للامام

۸ آیا مال مجهول المالك را می توان به عنوان صدقه به هاشمی فقیر داد؟ چرا؟

"عزّف البیع بالایجاب والقبول الدالّین علی الانتقال، و حیث إنّ البیع من مقوله المعنی دون اللفظ مجرداً أو بشرط قصد المعنی، والألم یعقل انشاؤه باللفظ عدل جامع المقاصد الی تعریفه بنقل العین".

۹ "حیث إنّ البیع... دلیل بر چیست؟ این عبارت را توضیح دهید.

"هل یشرط فی المعاطاه شروط البیع مطلقاً [أی علی القول بالملک والاباحه] أم لا... و یشهد للثانی: أنّ البیع فی النصّ والفتوی ظاهر فیما حکم فیهِ باللزوم و ثبت له الخيار فی قولهم: "البیعان بالخیار ما لم یفترقا"، أمّا علی القول بالاباحه، فواضح؛ لأنّ المعاطاه لیست علی هذا القول بیعاً فی نظر الشارع والمتشرّع؛ إذ لا نقل فیهِ عند الشارع... و أمّا علی القول بالملک، فلانّ المطلق ینصرف الی الفرد المحکوم باللزوم فی قولهم: (البیعان بالخیار)".

۱۰ وجه عدم اعتبار شروط بیع در معاطاه بنا بر قول به اباحه و ملک را توضیح دهید.

"أقول: ما ذکره [القائل باعتبار الموالاه فی العقد من أنّ العقد المرکب من الايجاب والقبول بمنزله کلام واحد مرتبط بعضه ببعض ینقدح تخلل الفصل المخلّ بهیئته الاتصالیه، و لا یصدق المعاقده إذا کان

الفصل مفرطاً في الطول] حسن لو كان حكم الملك واللزوم في المعامله منوطاً بصدق العقد عرفاً كما هو مقتضى التمسك بآيه الوفاء بالعقود، أما لو كان منوطاً بصدق البيع أو التجاره عن تراض فلا يضره عدم صدق العقد".

۱۱ با توجه به عبارت دلیل قائلین به اعتبار موالات را همراه جواب مرحوم شیخ بنویسید.

۱۲ آیا می توان مالی را که سلطان جائز به نام خراج یا زکات گرفته از وی خریداری کرد؟

أ) حرام است و مال مأخوذ بر ملکیت صاحب آن باقی است ب) جائز است هر چند مال مأخوذ بر ملکیت صاحب آن باقی است

ج) به مقتضای قاعده، جاز ولی بنا بر مشهور حرام است د) به مقتضای قاعده، جایز ولی بنا به روایات خاصه حرام است

"كما لا يجوز أخذ الأجره من المشهود له كذلك لا يجوز من بعض من وجبت عليه كفايه إذا استأجره لفائده إسقاطها عن نفسه".

۱۳ دو فرع مذکور در عبارت را توضیح دهید.

مکاسب، از ابتدای النوع الخامس ممّا يحرم التکسب به

مکاسب، از ابتدای کتاب تا النوع الخامس ممّا يحرم التکسب به

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ ذکر الشخص بعينه الذي صار بمنزله الصفه المميزه التي لا يعرف الا بها كالاعمش والاعرج والاحول..... .

أ) غيبه محرّمه لانه ذكر الشخص بعينه ب) غيبه غير محرّمه لانه من موارد استثناء الحرمة

ج) ليس غيبه و لكنّه محرّم لانه ظلم د) ليس غيبه و لا محرّم لعدم كراهيه ذكر عيبه

۲ معامله بر چیزی که شأناً فعل حرامی از آن قصد شود مانند بیع سلاح به اعداء دین

آیا صحیح است؟ چرا؟

"الثانيه عشر: الغش حرام بلا خلاف والاخبار به متواتره نذكر بعضها تيمناً... و روايه موسى بن بكر عن أبي الحسن (ع) أنه أخذ ديناراً من الدنانير المصبوبه بين يديه فقطعها نصفين ثم قال له: (ألقه في البالوعه حتى لا يباع بشيء فيه غش) ".

۳ دلالت روایت را بر حرمت غش توضیح داده و مرجع ضمیر "لا يُباع" را بیان کنید.

۴ گزینه صحیح در رفع تعارض دو روایت "ثمن العذره سحت" و "لا بأس ببيع العذره" را طبق نظر مرحوم شیخ طوسی بیان کنید.

أ) حمل روایت مانعه بر کراهت تا با جواز منافات نداشته باشد ب) خبر منع را بر تقيّه حمل کنیم

ج) روایت منع بر عذره ی انسان و روایت جواز بر عذره ی بهائم د) رجوع به مرجحات سندیه ثم التخيير أو التوقف

۵ ملاك حرمت سب مؤمن و مرجع در تحقق سب المؤمن چیست؟ نسبت بين سبّ را با غيبت بیان کنید.

"ولو وقعت المعاوضه على الدراهم المغشوشه جهلاً فتبين الحال لمن صار اليه فإن وقع عنوان المعاوضه على الدرهم المنصرف اطلاقه الى المسكوك سكه السلطان... و إن وقعت المعاوضه على شخصه من دون عنوان فالظاهر... إن كانت الماده مغشوشه و إن كان مجرد تفاوت السكه فهو خيار التدليس فتأمل".

۶ با توجه به عبارت صورت اول و دوم را به همراه حکم آنها توضیح دهید.

۷ كلّ ماله نفع ما يجوز بيعه ولو فرض الشك في صدق المال على مثل هذه الاشياء كالحشار و دیدان القزّ المستلزم للشك في صدق البيع.....

أ) أمكن الحكم بصحة المعاوضه عليها لعمومات التجاره ب) ولا يمكن الحكم بصحة المعاوضه والبيع لأنه مبادله مال بمال

ج) لا يمكن

الحكم بصحة المعاوضه لعدم صدق التجاره د) أمكن الحكم بصحة المعاوضه لاصاله البراءه

٨ حكم تشبه رجال به نساء و بالعكس را با دليل بيان كنيد. (نظر مرحوم مصنف)

"الثانى: ان الميته من غير ذى النفس السائله يجوز المعاوضه عليها اذا كانت مما ينتفع بها أو ببعض أجزائها... لوجود المقتضى و عدم المانع؛ لأن أدله عدم الانتفاع بالميته مختصه بالنجسه".

٩ برای ميته غير ذى النفس السائله يك مثال زده و مراد از وجود مقتضى و عدم المانع را بيان كنيد.

"فقد استظهر بعض مشايخنا المعاصرين اختصاص الحرمة بما كان بالالات المعده للقمار و أما مطلق الرهان والمغالبة غيرها فليس فيه الا فساد المعامله و عدم تملك الرهن فيرحم التصرف فيه لأنه أكل مال بالباطل و لا معصيه من جهه العمل كما فى القمار بل لو أخذ الرهن هنا بعنوان الوفاء بالعهد... أمكن القول بجوازه".

١٠ مدعاى بعض مشايخنا را به همراه دليل آن توضيح دهيد.

١١ بيع كل ذى منفعة محلله على أن يصرف فى الحرام....

أ) حرام و فاسد؛ لأن أكل الثمن بازائه أكل للمال بالباطل ب) حرام و فاسد؛ لان الشرط فاسد و مفسد للبيع

ج) جائز و فاسد؛ لان أكل الثمن بازائه أكل بالباطل د) حرام؛ لحرمة شرطه و لكن صحيح وضعاً

١٢ چرا آيه شريفه "إنما الخمر والميسر والانصاب والازلام رجس من عمل الشيطان فاجتنبوه" دلالت بر حرمت انتفاع به متنجسات ندارد؟

"إن المحقق الاردبيلی بعد ما وجه استثناء المراثی و غيرها من الغناء بأنه ما ثبت الاجماع الا فى غيرها والاخبار ليست بصحيحه صريحه فى التحريم مطلقاً أئيد استثناء المراثی بأن البكاء والتفجع مطلوب مرغوب و فيه ثواب عظيم والغناء معين على ذلك ثم أئيده

بجواز النياحه و جواز أخذ الاجر عليها والظاهر أنها لا تكون إلا معه و بأنّ تحريم الغناء للطرب و ليس في المراثي طرب بل ليس إلا الحزن".

۱۳ مدعا و دليل مرحوم اردبیلی را توضیح دهید.

تلخیص الالهیات، از ابتدای کتاب تا اول بحث نبوت

تلخیص الالهیات، از ابتدای کتاب تا اول بحث نبوت

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ توحید در تشریح را تعریف کرده و ثابت کنید.

۲ مراد از الحاد در اسماء الهی چیست؟ به سه مصداق اشاره کنید.

۳ آیا سمیع، بصیر و مدرک اوصافی مستقل از صفات علم هستند؟ توضیح دهید.

۴ اقوال در مسأله حسن و قبح عقلی را بیان نمایید.

"إنّ برهان النظم لا يتمّ بشرائط البرهان التجربی؛ لانه لم یجرب فی أنّ عالم آخر غیر هذا العالم...".

۵ اشکال مذکور در عبارت در برهان نظم را تقریر کرده و پاسخ دهید.

"لا شك أنّ لله تعالی صفات و أسماء مختلفه فكيف یجتمع ذلك مع القول بالعیته و وحده الذات والصفات".

۶ عبارت را توضیح داده و پاسخ آن را بنویسید.

۷ اقسام سه گانه لطف نسبت به فاعل لطف را با ذکر مثال بیان کنید.

۸ شبهه "لزوم الفعل مع المرجح الخارج عن الاختیار" را نقل و نقد کنید.

۹ نظر حکما را در بیان حقیقت کلام خداوند متعال توضیح دهید، یک شاهد از قرآن بر درستی این نظریه بنویسید.

تلخیص الالهیات، از ابتدای کتاب تا اول بحث نبوت

تلخیص الالهیات، از ابتدای کتاب تا اول بحث نبوت

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ عبارت "صرف الوجود لا یتثنی و لا یتکرّر" دلیل بر چه مطلبی است؟ توضیح دهید.

۲ نظریه مختار در تفسیر صفات خیریه را توضیح دهید.

۳ نظریه شیعه در مورد حقیقت بداء را بیان کنید.

۴ کیفیت استدلال بر توقیفی بودن اسماء الهی به آیه شریفه

"ولله الاسماء الحسنی فادعوه بها و ذُرُوا الذین یُلحدون فی اسمائه سَیَجْزُونَ ما كانوا یعملون" و جواب مؤلف از آن را بنویسید.

"إنَّ هناك فی عالم الطبیعه ظواهر و حوادث غیر متوازنه خارجة عن النظام، و هی لا تَتَّفِق مع النظام المدّعی، و لا مع الحکمه الّتی یوصف بها خالق الكون كالزلازل".

۵ اشکال مذکور در عبارت را تقریر کرده و پاسخ دهید.

"ربّما یقال الالتزام بعمومیّه خالقیته تعالی لكلّ شیء یستلزم إسناد قبائح الافعال الیه تعالی، و هذا ینافی تنزّهه سبحانه من کلّ قبح و شین".

۶ اشکال مذکور در عبارت را تقریر کرده و پاسخ دهید.

۷ حیات الهی و دلیل آن را توضیح دهید.

۸ آیه شریفه "و ما أرسلنا فی قریه من نبیّ إلاّ أخذنا أهلها بالبأساء والضراء لعلهم یضّرّعون" به کدام یک از فواید بلاها اشاره دارد؟ توضیح دهید.

۹ مصیبت های جمعی که مطیع و عاصی هر دو را می گیرد چگونه با عدل خدا سازگار است؟

تفسیر جوامع الجامع، سوره مبارکه توبه

تفسیر جوامع الجامع، سوره مبارکه توبه

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

"جاء المعذّرون من الاعراب لیؤذّن لهم وقعد الذّین کذبوا الله و رسوله سیصیب الذّین کفروا منهم عذاب أليم"، "المعذّرون" المقصّرون من عدّ في الامر: إذا توانی و لم یجدّ فیهِ، و حقیقته: أن یُوهم أنّ له عذراً فیما یفعل و لا عذر له، أو المعذّرون، یادغام التاء فی الذال و نقل حرکتها الی العین... و هم الذّین یعتذرون بالباطل".

۱ بنا بر دو احتمال مذکور در متن، کلمه "معذّرون" از چه بابی از ابواب ثلاثی مزید است و چه معنایی دارد؟

"لقد جاءکم رسول من أنفُسِکم"

و قرئ: "من أَنْفَسِكُمْ"، و قيل: هي قراءه رسول الله(ص) و فاطمه(س) "عزيز عليه ما عنتم" أى شديد عليه لكونه بعضاً منكم عنتكم و لقاءكم المكروه "حريص عليكم بالمؤمنين رؤوف رحيم".

۲ چه فرقی بین قرائت "أَنْفُسِكُمْ" و "أَنْفَسِكُمْ" از نظر معنی وجود دارد؟ جمله "عزيز عليه ما عنتم" را معنا کنید.

"و يحلفون بالله إنهم لمنكم و ما هم منكم و لكنهم قوم يفرقون لو يجدون ملجأً أو مغارات أو مدخلاً لولّوا اليه و هم يجمعون".

۳ آیه شریفه در مورد چه کسانی نازل شده است؟ معنی واژه های "يفرقون" و "يجمعون" را بنویسید.

در ذیل آیه شریفه: "يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْكِرُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا" مرحوم طبرسی می فرماید: "النَّجَسُ، مصدر و معناه ذو نَجَسٍ؛ لِأَنَّ مَعَهُمُ الشُّرْكَ الَّذِي هُوَ بِمَنْزِلَةِ النَّجَسِ، أَوْ جُعِلُوا كَأَنَّهُمُ النَّجَاسَةُ بِعَيْنِهَا مَبَالِغَةٌ فِي وَصْفِهِمْ بِهَا...".

۴ چرا "نَجَسٌ" به "ذو نَجَسٍ" معنی گردیده است؟ عبارت "أَوْ جُعِلُوا كَأَنَّهُمُ النَّجَاسَةُ مَبَالِغَةٌ فِي وَصْفِهِمْ بِهَا" را توضیح دهید.

"أَفَمَنْ أَسَّسَ بِنِيَانِهِ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بِنِيَانِهِ عَلَى قَاعِدَةٍ هِيَ أَرْسَافٌ مَرْتَابَةٌ وَ هُوَ الْبَاطِلُ وَ النَّفَاقُ الَّذِي مِثْلُهُ مِثْلُ "شَفَا جُرْفٍ هَارٍ"، وَ الشَّفَا: الشَّفِيرُ، وَ جُرْفُ الْوَادِي: جَانِبُهُ الَّذِي يَتَحَفَّرُ أَصْلُهُ بِالْمَاءِ وَ تَجْرُفُهُ السِّيُولُ، وَ الْهَارُ: الْهَائِرُ الَّذِي أَشْفَى عَلَى السَّقُوطِ وَ التَّهْدُمِ".

۵ عبارت "وَ الشَّفَا: الشَّفِيرُ وَ جُرْفُ الْوَادِي: جَانِبُهُ..." و تشبیه به کار رفته در آیه شریفه را توضیح دهید.

۶ با توجه به تفسیر جوامع مرحوم طبرسی، معانی الفاظ زیر را بنویسید.

أ استَجَبُوا:

ب يَضَاهَتُونَ:

ج أولوا الطول:

د تُكْوَى:

ه النَّسَىء:

"براءه من الله و رسوله إلى الذين عاهدتم من المشركين... و أذان من الله و رسوله"

الوجه في رفع الاذان ما ذكرنا في "براءه" بعينه، ثم الجمله معطوفه على مثلها، و هو بمعنى الايدان، والجمله الأولى إخبار بثبوت البراءه، والجمله الثانيه إخبار بوجوب الاعلام بما ثبت من البراءه الواصله من الله و رسوله إلى المعاهدين والناكثين لجميع الناس من عاهد منهم و من لم يعاهد "يوم الحجّ الاكبر" ..

۷ مقصود از "يوم الحجّ الاكبر" چیست؟ مفاد عبارت "والجمله الأولى..." را بیان کنید.

۸ فاعل و مفعول "منع" در آیه مبارکه "ما منعهم ان تقبل منهم نفقاتهم إلا أنّهم كفروا بالله" را مشخص نموده و آیه را ترجمه کنید.

"لو كان عرضاً قريبا و سفراً قاصداً لاّ تبعوك و لكن بعدت عليهم الشقه و سيحلفون بالله لو استطعنا لخرجنا معكم" المعنى: "لو كان ما دعوا اليه غنماً قريبا و سفراً قاصداً" أى وسطاً مقارباً... "والشقه": المساقه الشاقه، و "سيحلف" المتخلفون عند رجوعك من غزوه تبوك... والاخبار بما سوف يكون بعد قفولهم: من حلفهم و اعتذارهم و قد كان من جمله المعجزات".

۹ معنی واژه های "عرضاً" "قاصداً" "الشقه" را نوشته و جمله "والاخبار....." من جمله المعجزات" را توضیح دهید.

نهایه الحکمه، از ابتدای مرحله هشتم تا پایان کتاب

نهایه الحکمه، از ابتدای مرحله هشتم تا پایان کتاب

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ تقسیم علم به "تصور و تصدیق" و به "بدیهی و نظری" به ترتیب از تقسیمات کدام علم است؟

أ) حصولی حضوری ب) حضوری حضوری ج) حصولی حصولی د) حضوری حصولی

۲ چرا صفات فعلیه باری تعالی زائد بر ذات هستند؟

۳ سه خصوصیت شیء مادی که مجردات مثل علم آن ها را ندارند چیست؟

غایت افعال به نظر دقیق دائماً به چه چیز رجوع می کند؟

(أ) فاعل ب) فعل ج) ماده د) باری تعالی

۵ "الواحد لا یصدر عنه إلا الواحد" یعنی چه؟ دلیلش چیست؟

"والحق أن لا اتفاق فی الوجود، والبرهان علیه: أن الأمور الممكنه فی وقوعها علی أربعة أقسام: دائمی الوقوع، والاكثری الوقوع، والمتساوی الوقوع، واللاوقوع والأقلی الوقوع..."

۶ اتفاق را تعریف کرده و دلیل بر "عدم اتفاق در وجود" را با توجه به متن فوق توضیح دهید.

۷ عبارت "هو الذی لا علم له بفعله و لا فعله ملائم بطبعه" تعریف کدام قسم از اقسام علت فاعلی است؟

(أ) الفاعل بالطبع ب) الفاعل بالجبر ج) الفاعل بالقسر د) الفاعل بالرضا

۸ با توجه به اینکه علم مجرد است پس لزوم اتصال و ارتباط ادوات حسی به ماده خارجی برای چیست؟

"إنَّ حقیقه الوجود الّتی هی عین الأعیان و حاقّ الواقع حقیقه مرسله یمتنع علیها العدم، إذ کلّ مقابل غیرقابل لمقابله، والحقیقه المرسله الّتی یمتنع علیها العدم واجبه الوجود بالذات، فحقیقه الوجود الكذائیه واجبه بالذات، و هو المطلوب".

۹ مقدمات دلیل فوق را جدا جدا ذکر کنید و توضیح دهید.

۱۰ القوه الفاعله إذا قارنت العلم والمشیه سمیت .....

(أ) قوه الانسان ب) قوه العاقله ج) قوه الطبیعیّه د) قوه الحيوان

۱۱ يك دليل از ادله ای که در نهایت حکمه مطرح شده است بر "حرکت جوهر" بیاورید.

۱۲ قوه را تعریف کرده مثالی بزنید.

"السرعه والبطؤ من المعانی الاضافیه الّتی تحقّق بالاضافه: فإنّ البطیئه تعود سرّیعه إذا قیست الی ما هو أبطأ منه والسرّیعه تصیر بطیئه إذا قیست الی ما هو أسرع منها".

۱۳ نسبت سرعت و بطؤ چیست؟ آیا تقابل دارند یا نه؟ با توجه به متن

مراد از "وصفان اضافیان" را توضیح دهید.

مکاسب، خيارات، از القول ماهیه العیب تا پایان کتاب

مکاسب، خيارات، از القول ماهیه العیب تا پایان کتاب

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ قال الشيخ: "لو كان العقد الذي أوقعه المشتري على المثلث منافعاً للشرط، كبيع ما اشترط وقفه على البائع فالعقد.....".

أ) صحيح سواء أذن أو أجازته المشروط له أم لا ب) باطل سواء أجازته المشروط له أم لا

ج) صحيح إن أذن أو أجازته المشروط له د) صحيح في صورة إذن المشروط له و باطل في غيرها

۲ از شروط صحت شرط این است که شرط مقدور مکلف باشد مراد از مقدور بودن و دلیل اعتبار آن را توضیح دهید.

"ثم إنه لا إشكال في نفوذ التصرف باذن ذي الخيار و أنه يسقط خياره بهذا التصرف إما لدلاله الاذن على الالتزام بالعقد عرفاً و إن لم يكن منافاه بين الإذن في التصرف أو الاتلاف و إرادته الفسخ و أخذ القيمة و إما لأن التصرف الواقع تفويت لمحل هذا الحق و هي العين بإذن صاحبه".

۳ دو دلیل سقوط خيار ذوالخيار را با اذن در تصرف توضیح دهید.

۴ اگر شرط فاسدی که قبل از عقد ذکر شده از اول اجرای عقد فراموش شود به نظر مرحوم شيخ اين عقد ..... .

أ) صحيح است چون بر عقد مقید اقدام نکرده اند ب) باطل است چون عقود تابع قصود است

ج) صحيح است چون ضرر به خيار تدارك می شود د) و شرط صحيحند به خاطر ادله وفاء به شرط

۵ دو معنای عرفی و دو معنای اصطلاحی شرط

را توضیح دهید.

"نعم ربّما يتصوّر ذلك (أى كون الارش مستغرقاً للثمن) فيما إذا حدث قبل القبض أو فى زمان الخيار عيب يستغرق للقيمه مع بقاء الشىء على صفه التملك بناءً على أنّ مثل ذلك غير ملحق بالتلف فى انفساخ العقد به، بل يأخذ المشتري أرش العيب، و هو هنا مقدار تمام الثمن".

۶ عبارت فوق را در قالب يك مثال توضیح دهید. قيد "بناءً...." به چه نکته ای اشاره دارد؟

۷ برای "تعارض میان حقیقه اصلیه و حقیقه ثانویه" مثالی ذکر کنید. به نظر مرحوم شیخ در صورت تعارض مزبور، ملاک سنجش حقیقه اصلیه است یا حقیقه ثانویه؟

۸ لو باع شيئاً على أنه قدر معين فتبين النقص فى متساوى الأجزاء فلا إشكال فى .... (عند الشيخ)

أ) بطلان البيع؛ لعدم القصد اليه ب) الخيار بين الردّ والامضاء بحصّه من الثمن

ج) لزوم البيع و اشتغال ذمه الباع بالباقي د) بطلان الامضاء بحصّه من الثمن

۹ آیا به نظر مرحوم شیخ غیر ذی الخيار در مثل خيار عيب و حيوان حق تصرفی را که مانع از ردّ عين می شود دارد یا خير؟ چرا؟

"عن جعفر عن أبيه(ع): "أَنَّ عَلِيًّا(ع) قَضَى فِي رَجُلٍ اشْتَرَى مِنْ رَجُلٍ عُكَّةً فِيهَا سَمْنٌ احْتَكْرَهَا حَكْرَةً، فَوَجَدَ فِيهَا رُبًّا، فَخَاصَمَهُ إِلَى عَلِيٍّ(ع)، فَقَالَ لَهُ عَلِيٌّ(ع): "لَكَ بِكَيْلِ الرَّبِّ سَمْنًا" فَقَالَ لَهُ الرَّجُلُ: "إِنَّمَا بَعْتَهُ مِنْهُ حَكْرَةً، فَقَالَ لَهُ عَلِيٌّ(ع): "إِنَّمَا اشْتَرَى مِنْكَ سَمْنًا وَ لَمْ يَشْتَرِ مِنْكَ رُبًّا"، وَ هَذِهِ الرَّوَايَةُ بظَاهِرِهَا مُنَافٍ لِحُكْمِ الْعَيْبِ مِنَ الرَّدِّ أَوْ الْارْشِ".

۱۰ وجه منافات ظاهر روایت با حکم عيب را بیان کنید.

"إِنَّ حُكْمَ الْمَوْضُوعِ قَدْ يَثْبُتُ لَهُ مِنْ حَيْثُ نَفْسِهِ وَ مَجْرَدًا عَنْ مَلَاظَمِهِ عُنْوَانِ آخِرِ طَارِ عَلَيْهِ...

و قد یثبت له لا- مع تجرّده عن ملا-حظه العنوانات الخارجه الطارئه علیه... إذا ورد الشرط علی ما كان من قبیل الأوّل لم یکن الالتزام بذلك مخالفاً للکتاب؛ إذ المفروض أنّه لا تنافی بین حکم ذلك الشیء فی الکتاب والسّنّه و بین دلیل الالتزام بالشرط و وجوب الوفاء به، و إذا ورد علی ما كان من قبیل الثانی كان التزامه مخالفاً للکتاب والسّنّه".

۱۱ با توجه به عبارت دو قسم حکم را در ضمن مثال بیان نموده و بگوئید کدام یک با دلیل التزام به شرط تنافی دارد؟

۱۲ در صورت تعدّد شرط ضمن عقد، برای مشتری.....

(أ) به مقتضای روایت ارش ثابت است (ب) به دلیل تخلف شرط خیار ثابت است

(ج) به خاطر دفع ضرر از مشتری، ارش و خیار ثابت است (د) به جهت قرار گرفتن مقداری از ثمن در مقابل شرط ارش ثابت است

"لو فسخ ذوالخيار فالعين فی یده مضمونه بلا خلاف علی الظاهر؛ لانّها كانت مضمونه قبل الفسخ، إذ لم یسلّمها ناقلها إلا فی مقابل العوض، والاصل بقاؤه إذ لم یتجدّد ما یدلّ علی رضا مالکة بکونه فی ید الفاسخ أمانه؛ إذ الفسخ إنّما هو من قبله".

۱۳ مراد از "اصل" در "الأصل بقاؤه" چه اصلی است و عبارت "دذ لم یتجدّد ما یدلّ علی رضا مالکة...." تعلیل برای چیست؟ وجه دلالت آن را توضیح دهید.

اصول الحدیث و احکامه

اصول الحدیث و احکامه

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ درایه در لغت و اصطلاح به چه معنا می باشد؟

۲ شرایط تحقق تواتر را بنویسید.

۳ اقسام حدیث را به نظر شهید ثانی

تعریف کنید.

۴ معلق به چه حدیثی گویند، احادیث کدام یک از کتب اربعه معلق است؟

۵ به نظر مؤلف چه روایتی مقبول و قابل عمل است؟ آیا امامی، شیعی یا ضابط بودن شرط قبولی روایت است؟

۶ مرجئه از کدام قسم از طوائف مسلمانان هستند و چه عقیده ای دارند؟

۷ با توجه به عبارت "یعدّ علو الاسناد من مرجّحات الخبر"، وجه ترجیح را توضیح دهید.

۸ "حدیث موقوف" را تعریف کنید. آیا موقوف بودن روایت، به اعتبار آن، خدشه وارد می کند؟ چرا؟

۹ دو معنی اصطلاحی حدیث معلل را بنویسید.

اصول الحدیث و احکامه

اصول الحدیث و احکامه

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ سه قرینه از قرائنی که سبب می شد قدما به روایت اعتماد کنند، بنویسید،

۲ از چه راهی می توان فهمید راوی امامی است یا نه و چه اثری بر این فهم مترتب است؟

۳ نظر امامیه پیرامون زید بن علی بن الحسین و قیامش چیست؟

۴ آیا ایمان از شرایط "من تقبل روایت" است؟ نظر شیخ طوسی را در این باره بیان نمایید؟

۵ فرق بین "سماع" و "قراءت" را بیان کنید. دو مورد از الفاظی را که بر قرائت دلالت می کند، بیان کنید.

۶ چگونه توصیف راوی به "صالح"، بر عدالت راوی دلالت می کند؟

۷ معانی اصطلاحی واژه های زیر را بیان کنید.

(أ) سنت:

(ب) حدیث:

(ج) متن:

د) حدیث قدسی:

۸ حدیث "معنعن" و "معلق" را تعریف کنید.

۹ حدیث "مضممر" و "معضل" را تعریف کنید.

تفسیر المیزان، جلد سیزدهم، سوره مبارکه کهف

تفسیر المیزان، جلد سیزدهم، سوره مبارکه کهف

لطفاً فقط به ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲)

"الحمد لله الذي نزل على عبده الكتاب و لم يجعل له عوجاً قِيماً" ... قيل: إن جملة "و لم يجعل له عوجاً" معطوف على الصلّه و "قِيماً" حال من ضمير "له" أو أن "قِيماً" منصوب بمقدرّ و لازم الوجهين انقسام العناية بين أصل النزول و بين كون الكتاب قِيماً لا عوج له".

۱ بنا بر دو احتمال مذکور در ترکیب "قِيماً"، جمله "و لم يجعل له عوجاً قِيماً" را معنی کنید.

"و إذ اعتزلتموهم و ما يعبدون إلاّ الله فَأُوأا إلى الكهف ينشر لكم ربكم من رحمته و يُهيء"

لکم من أمرکم مرفقاً"

۲ "اعتزال" و "مرفق" به چه معنی است، و استثنا در آیه شریفه چه نوع استثنایی است؟ توضیح دهید.

۳ به نظر مرحوم علامه چرا اسکندر مقدونی نمی تواند ذی القرنین باشد؟

"و أُحِيطَ بِشمره فَأَصْبَحَ يَقْلَبُ كَفَّيْهِ عَلَيَّ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَ هِيَ خَاوِيَةٌ عَلَيَّ عَرُوشَهَا..."

۴ دو جمله "فأصبح يقلب كفيه" و "هي خاوية علي عروشها" را توضیح دهید.

"و يوم يقول نادوا شركاءي الذين زعمتم فدعوهم فلم يستجيبوا لهم وجعلنا بينهم موبقاً"

۵ عامل "يوم" و مرجع ضمير "يقول" چیست؟ مراد از جمله "وجعلنا بينهم موبقاً" و کنایه به کار رفته در آن را توضیح دهید.

۶ تشبیه به کار رفته در جمله "إنا أعتدنا جهنم للكافرين نزلاً" را توضیح دهید.

"واتل ما أوحى إليك من كتاب ربك لا مبدل لكلماته و لن تجد من دونه ملتحداً"... إن كلاً من قوله: "لا مبدل لكلماته" و قوله: "لن تجد من دونه ملتحداً" في مقام التعليل، فهما حجتان على الأمر في قوله: "واتل". و يمكن أن يكون المراد: و لن تجد أنت ملتحداً من دونه لأنك رسول و لا ملجأ للرسول من حيث إنه رسول إلا مرسله."

۷ دو احتمال مذکور در معنای "لن تجد من دونه ملتحداً" را توضیح دهید.

"قال هذا فراق بيني و بينك سأبئتك بتأويل ما لم تستطع عليه صبراً".

۸ احتمالات مذکور در مشار الیه "هذا" را نوشته و بنا بر هر کدام جمله "هذا فراق بيني و بينك" را معنی کنید.

"إنهم إن يظهوروا عليكم يرجوكم أو يعيدوكم في ملتهم".

۹ دو احتمال در معنای "إن يظهوروا" بنویسید. از متعدی شدن "اعاده" به "فی" چه نکته ای استفاده می شود؟

کفایه الاصول، از ابتدای نواهی تا اول برائت

کفایه الاصول، از ابتدای نواهی تا اول برائت

لطفاً به همه سؤال های

تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ ملاک اصولی بودن یک مسأله از دیدگاه مرحوم آخوند چیست و مسأله حجیت خبر واحد چگونه اصولی می باشد؟

۲ المفهوم من "رجل" فی "جاء رجلٌ من أقصى المدینه" هو..... و فی "جئنی برجل" هو.....

أ) الفرد المعین فی الواقع الطبیعه مع قید الوحده ب) الفرد المرّد فی الواقع الفرد المرّد فی الواقع

ج) الطبیعه مع قید الوحده الطبیعه مع قید الوحده د) الطبیعه مع قید الوحده الفرد المعین فی الواقع

۳ در صورت صدور عام و خاص متخالف در چه صورتی خاص، مخصّص و در چه صورتی ناسخ می باشد؟

"ما يمكن أن يقال في بيان ما يلزم التعبد بغير العلم من المحال، أمور: أحدها: اجتماع مثلين من إيجابين أو تحريمين مثلاً فيما أصاب، أو ضدين من إيجاب و تحريم، و من إرادة و كراهه، و مصلحه و مفسده ملزمتين بلاكسر و انكسار في البيت فيما أخطأ، أو التصويب و أن لا يكون هناك غير مؤديات الامارات أحكام".

۴ با توجه به عبارت توضیح دهید در چه صورتی اجتماع مثلین و در چه صورتی اجتماع ضدین و در چه صورتی تصویب لازم می آید؟

۵ إتيان مجمع الأمر والنهي بداعي الأمر..... بناء على جواز الاجتماع و.... بناءً على الامتناع مع ترجيح جانب الأمر.

أ) يوجب حصول الامتثال بلامعصيه يوجب حصول الامتثال بلامعصيه

ب) يوجب حصول الامتثال مع المعصيه يوجب حصول الامتثال بلامعصيه

ج) لا يوجب حصول الامتثال لا يوجب حصول الامتثال لعدم حصول الغرض

د) يوجب حصول الامتثال مع المعصيه

۶ قطع موضوعی را تعریف کرده و برای دو قسم از اقسام آن مثال بنماید.

"من أدله القائلین بجواز اجتماع الامر والنهی فی واحد: أنّ أهل العرف یعدّون من أتى بالمأمور به فی ضمن الفرد المحرّم مطیعاً و عاصياً من وجهین فإذا أمر المؤلّی عبده بخياطه ثوب و نهاده عن الكون فی مكان خاص، فلو خاطه فی ذاك المكان عدّ مطیعاً لأمر الخياطه و عاصياً للنهی عن الكون فی ذلك المكان. و فيه مضافاً الى المناقشه فی المثال بأنّه ليس من باب الاجتماع ضروره أنّ الكون المنهی عنه غیر متّحد مع الخياطه وجوداً أصلاً المنع".

۷ با توجه به عبارت دلیل قائلین به جواز اجتماع را توضیح داده و بیان کنید چرا مثال مذکور از باب اجتماع نیست؟

۸ إذا شكّ فی دلاله النهی علی الفساد فلا- أصل عملی فی المسأله الا-صولیه. و أمّا فی المسأله الفرعیه فالاصل العملی فی المعاملات ..... و فی العبادات .....

(أ) أصاله الفساد أصاله الفساد ب) أصاله الصّحه أصاله الصّحه

(ج) أصاله الصّحه أصاله الفساد د) أصاله الفساد أصاله الصّحه

"إنّه لو دلّت الجملة الشرطیه علی المفهوم لكانت بإحدى الدلالات والملازمه كبطلان التالی ظاهره. و قد أُجيب عنه بمنع بطلان التالی و أنّ الالتزام ثابت".

۹ استدلال را در قالب قیاس به همراه جواب آخوند بیان نماید.

"لا شبهه فی جریان نزاع ثبوت المفهوم فی الوصف فیما إذا كان الوصف أخصّ من موصوفه ولو من وجه فی مورد الإفتراق من جانب الموصوف أمّا فی غیره ففي جریانه إشکال".

۱۰ برای موردی که وصف اخص من وجه از موصوف باشد مثال زده و جریان نزاع

در ماده افتراق موصوف را بیان نماید.

۱۱. ی‌کون بین خطاب "صل" و "لاتغصب" علی القول بامتناع اجتماع الأمر والنهی إذا احرز الغالب من المقتضیین ..... و إذا لم یحرز الغالب (بنا بر نظر آخوند)

أ) تعارض تعارض ب) تعارض تراحم ج) تراحم تراحم د) تراحم تعارض

"لا- یذهب علیک الفرق بین الفحص عن الخاص و بینة فی الأصول العلمیة، حیث إنّه هاهنا عمّا یزاحم الحجّه بخلافه هناک؛ فیأنّه بدونہ لا- حجّه؛ ضروره أنّ العقل بدونہ یستقلّ باستحقاق المؤاخذه علی المخالفه... والنقل و إن دلّ علی البراءه أو الاستصحاب فی موردهما مطلقاً إلاّ أنّ الإجماع بقسمیه علی تقيیده به".

۱۲. فرق فحص در بحث عام و خاص و اصول عملیه را توضیح داده و اشکال و جوابی را که از عبارت "والنقل و إن دلّ..." استفاده می شود توضیح دهید.

"ربما یؤخذ فی محلّ النزاع [أی مبحث اجتماع الأمر والنهی فی واحد] قید المندوحه فی مقام الإمتثال؛ إذ بدونها یلزم التکلیف بالمحال. و لکنّ التحقیق عدم اعتبارها فی ما هو المهمّ فی محلّ النزاع من لزوم المحال، و هو إجماع حکمین المتضادین ... و لزوم التکلیف بالمحال بدونها محذور آخر لا دخل له بهذا النزاع من التکلیف المحال".

۱۳. وجه اعتبار قید مندوحه را با جواب مرحوم آخوند توضیح دهید.

نهایه الحکمہ، از ابتدای کتاب تا پایان مرحله هفتم

نهایه الحکمہ، از ابتدای کتاب تا پایان مرحله هفتم

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ "الحجّه علی تحقّق الوجود لغيره هی ....".

أ) وجودات الخارجیه ب) وجودات الامکانیّه ج) وجودات الجواهر د) وجودات الاعراض

۲ امکان وقوعی

و امکان استعدادی را تعریف کنید.

۳ فرق امکان ماهوی و امکان وجودی چیست؟

۴ مراد از "الماهیه کثیره فی الخارج بکثره أفرادها" چیست؟

۵ دو دلیل بر وجود ذهنی را ذکر کنید.

۶ "کَلَّ ما یحمل علی حیثیه الماهیه فائما هو بالوجود و أنّ الوجود فی کَلَّ حمل ما هوّی ....".

(أ) حیثیه تعلیلیّه (ب) حیثیه اضافیّه (ج) حیثیه تقیدیّه (د) حیثیه ذهنیه

۷ "لا مجری لبرهان اللّم فی الفلسفه" چرا برهان لمّ در فلسفه جاری نیست؟

"لو فرض لموجود وجودان: کانت هوئیته العیّیه الواحده کثیره و هی واحده، و هذا محال".

۸ عبارت فوق استدلال بر کدام قاعده فلسفی است؟ ضمن توضیح عبارت وجه استحاله را بیان کنید.

۹ "الصفات الممتعه التي تنفيها البراهين الإتيه عن الواجب بالذات مرجعها جميعاً الى ....".

(أ) نفی الوجوب الذاتی (ب) نفی القدره عنه تعالی (ج) نفی العلم عنه تعالی (د) نفی الإمكان الذاتی

"القضیه المعدوله المحمول تساوی السالبه المحصله عند وجود الموضوع".

۱۰ متن را شرح دادن و برای هر یک از دو قضیه مثال بزنید.

"الاشکال فی تقدّم أجزاء الماهیه علیها بأن مجموع الأجزاء عین الكلّ فتقدّم المجموع علی الكلّ تقدّم الشیء علی نفسه و هو محال فمدفوع بأنّ التقدّم للأجزاء بالاسر علی الكلّ و بین الاعتبارین تغایر".

۱۱ اشکال و جواب را بیان کنید. فرق کلّ و جزء چیست؟

۱۲ کدام عبارت درست است؟

(أ) الکمّ یوجد فیہ التشکیک بالشده والضعف و بالزیاده والنقص (ب) الکمّ لا یوجد فیہ إلاّ التشکیک بالزیاده والنقص

(ج) الکمّ لا یوجد فیہ إلاّ التشکیک بالشده والضعف (د) الکمّ لا یوجد فیہ التشکیک بالشده والضعف و لا بالزیاده والنقص

۱۳ "نوع" را تعریف کرده و اقسام آن را با ذکر مثال بنویسید.

نهایه الحکمہ، تا اول مرحلہ ہشتم

نهایه الحکمہ،

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ نسبت ماهیت به افرادش نسبت أب به اولاد یا نسبت آباء است به اولاد؟ چرا؟

۲ در عبارت "علت احتیاج ممکن به علت، حدوث است" مراد از "حدوث" چیست؟

أ) حدوث زمانی ب) حدوث دهری ج) حدوث ذاتی د) حدوث اعتباری

۳ آیا وجود، متصف به احکام ماهیت مثل کلیت و جزئیت می شود یا نه؟ چرا؟

۴ چرا هلیات بسیطه رابط ندارند؟

۵ دلیل اینکه اشیاء دارای ماهیت و وجود هستند چیست؟

۶ گزینه صحیح را تعیین کنید.

أ) كلّ واجب بالغير إمّا ممكن أو واجب بالذات ب) كلّ ممتنع بالغير إمّا ممتنع بالذات أو ممكن بالذات

ج) الواجب بالذات لا يكون واجباً بالغير د) الممتنع بالذات قد يكون ممتنعاً بالغير أيضاً

۷ مراد از اینکه گفته می شود: "النفس مادّه للصوره المجزّده المعقوله" چیست؟

۸ خط، سطح، و حجم از اقسام کدام "کم" هستند؟ چرا؟

۹ إنّ كلّاً من الجنس والفصل محمول على النوع.....

أ) بحمل الحقیقه والرقیقه ب) حملاً أولیاً ج) حملاً شایعاً د) بحمل المطلق على المقید

"العقل كما لا يقدر أن يتعقل حقیقه الواجب بالذات؛ لغايه مجده و عدم تناهی عظمته و کبریائه، كذلك لا يقدر أني تصور الممتنع بالذات بما هو ممتنع بالذات؛ لغايه نقصه و محوضه بطلانه و لا شیئته".

۱۰ چند چیز در متن فوق، غیر قابل تعقل ذکر شده است؛ دلیل هر کدام چیست؟

"و بالجمله من الممتنع أن يوجد موجود واحد بأكثر من وجود واحد سواء كان الوجودان مثلاً واقعین فی زمان واحد من غیر

تخلّل العدم بينهما أو منفصلين يتخلّل العدم بينهما فالمحذور و هو لزوم العيته مع فرض الاثنيته في الصورتين سواء".

۱۱ مدعی مذکور در متن و برهان آن را توضیح دهید.

۱۲ الامکان من .....

(أ) المعقولات لاثانيه المنطقيّه ب) المعقولات الثانيه الفلسفيه

(ج) المحمول بالضميمه د) المعقولات الاولى

"وجود الجوهر والعرض في الخارج ضروري في الجملة، فمن أنكر وجود الجوهر فقد قال بجوهريه الاعراض من حيث لا يشعر، و من الاعراض ما لا ريب في عرضيته كالاعراض النسبيّه".

۱۳ چرا وجود جوهر و نیز عرض بودن "اعراض نسبی" قابل شک نیست؟

مکاسب، از اول خيارات تا القول في ماهيه العيب

مکاسب، از اول خيارات تا القول في ماهيه العيب

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ قال الشيخ: خيار المجلس للفضوليين .....

(أ) ثابت إن جعلنا الاجازه كاشفه ب) غير ثابت؛ لعدم صدق المتبايعين عليهما

(ج) غير ثابت؛ لعدم حصول الملك شرعاً قبل الاجازه د) غير ثابت؛ لفحوى عدم ثبوته للوكيلين الغير المستقلين

۲ آیا قرار دادن خيار شرط برای اجنبی جایز است، در صورت جواز اگر اجنبی متعدد باشند و یکی فسخ و دیگری اجازه کند کدامیک مقدم است؟ چرا؟

"وقد يعرّف الخيار بأنّه: ملك إقرار العقد و إزالته، و يمكن الخدشه فيه بأنّه: إن أريد من "إقرار العقد" إبقاؤه على حاله بترك الفسخ، فذكره مستدرک؛ لأنّ القدره على الفسخ عين القدره على تركه؛ إذ القدره لا تتعلّق بأحد الطرفين".

۳ در عبارت فوق اشکال شیخ بر تعریف مذکور را تقریر کنید.

۴ لو أجاز أحد المتبايعين العقد و فسخ الآخر مع ثبوت خيار المجلس لهما .....

انفسخ العقد؛ لأنه مقتضى ثبوت الخيار ب) لم ينفسخ العقد؛ لتعارض الاجازة والفسخ، و ترجيح الاجازة

ج) لم ينفسخ العقد؛ لأنه مقتضى أدله لزوم البيع د) انفسخ العقد؛ لتعارض الاجازة والفسخ، و ترجيح الفسخ

۵ شرایط خيار "ما يفسد من يومه" را بیان کنید.

۶ چگونه با حدیث "لاضرر" می توان ثابت کرد که تشخص مبيع، شرط تحقق خيار تأخير است؟

"قوله(ع): "فذلك رضا منه ولا شرط له" [فی صحیحہ ابن رثاب "إن أحدث المشتري فيما اشترى حدثاً قبل الثلاثه أيام فذلك رضا منه ولا شرط له"] [يحتمل وجوهاً: أحدها: أن تكون الجملة جواباً للشرط، فيكون حكماً شرعياً بأن التصرف التزام بالعقد و إن لم يكن التزاماً عرفاً. الثاني: أن تكون توطئة للجواب، و هو قوله: "و لا شرط له"، لكنه توطئة لحكمه الحكم و تمهيد لها، لا عله حقيقته، فيكون إشارة الى أن الحكمه في سقوط الخيار بالتصرف دلالة غالباً على الرضا".

۷ دو احتمال مذکور در معنای حدیث را توضیح داده و بیان کنید آیا بنا بر این دو احتمال، تصرف غیر دال بر رضا مسقط است یا خیر؟

"لو تلف ما في يد المغبون... و كان بإتلاف الاجنبى ففسخ المغبون أخذ الثمن و رجع الغابن الى المتلف إن لم يرجع المغبون عليه، و إن رجع عليه بالبدل ثم ظهر الغبن ففسخ ردّ على الغابن القيمه يوم التلف أو يوم الفسخ".

۸ دو صورت مذکور در عبارت فوق را توضیح دهید.

۹ به نظر مرحوم شیخ مبدأ خيار مجلس از زمان ..... است.

أ) شروع در ایجاب ب) حصول عقد ج) شروع در قبول د) حصول تقابض

۱۰ چه اموری فقط ردّ (نه ارش) را در خيار عيب ساقط می کند؟

"قال

فی التذکره: لو شرط خيار الغد صحّ عندنا، خلافاً للشافعی. و استدلال له بلزوم صیوروه العقد جایزاً بعد اللزوم. و ردّ بعدم المانع من ذلك، مع أنه منتقض بخيار التأخیر و خيار الرؤیه".

۱۱ دلیل قول شافعی و ردّ آن را توضیح دهید.

۱۲ به نظر مرحوم شیخ، و کیلی که فقط در اجرای عقد، و کالت دارد خيار مجلس.....

أ) ندارد چون متبادر از ادله ی خيار غیر چنین و کیلی است ب) دارد چون مفاد ادله خيار اثبات سلطنت بر "ما انتقل عنه" است

ج) ندارد چون قدر متیقّن از معقد اجماع، مالک عاقد است د) دارد چون و کیل بمنزله مالک است

۱۳ کیفیت استدلال به حدیث "لاضرر" بر خيار غبن را توضیح دهید.

کلیات فی علم الرجال، از ابتدای مشایخ الثقات تا آخ

کلیات فی علم الرجال، از ابتدای مشایخ الثقات تا آخر کتاب

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ با آنکه مرحوم شیخ مراسیل مشایخ ثلاث را در "عده" معتبر دانسته است چرا در تهذیب به این مراسلات عمل نکرده است؟

۲ دلیل کسانی که اساتید (مشایخ بلاواسطه) نجاشی را ثقه می دانند چیست؟

۳ از عبارت: "نحن ذاکرون و مخبرون بما ینتهی الینا و رواه مشایخنا و ثقاتنا عن الذین فرض الله طاعتهم"، در مقدمه تفسیر

قمی بر چه چیزی استدلال می شود؟

۴ صحیح نزد قدما و متأخرین را تعریف کنید.

۵ به نظر مؤلف آیا جمع آوری کافی در مدت ۲۰ سال بیانگر صحت احادیث آن است؟ چرا؟

۶ نظر علامه مجلسی نسبت به صحّت و سقم روایات کتاب کافی چیست؟ توضیح دهید.

۷ دلیل کسانی که مراسلات فقیه را حجت می دانند بنویسید. (یک دلیل کافی است)

۸ فطحیه چه کسانی

هستند؟ آیا این فرقه امروز طرفدارانی دارد؟

۹ به نظر مؤلف کدام یک از معانی تفویض خلق و رزق و اماته و احیا نسبت به معصومین شرک نیست؟ چرا؟

کلیات فی علم الرجال، از اول مشایخ الثقات تا آخر ک

کلیات فی علم الرجال، از اول مشایخ الثقات تا آخر کتاب

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ دلیل کسانی را که معتقد به وثاقت مشایخ احمد بن محمد بن عیسی هستند همراه با جواب آن بنویسید.

۲ آیا کلمه "عدّه من أصحابنا" در ابتدای اسانید "کافی" موجب ضعف روایت می شود یا خیر؟ چرا؟

۳ معانی لفظ "ثقه" را نوشته و بیان کنید در قول شیخ طوسی "لایروون ولا یرسلون الا مّمن یوثق به"، کدام معنی مراد است؟

۴ دلیل کسانی که به وثاقت همه اصحاب امام صادق (ع) معتقد هستند، چیست؟ همراه با پاسخ آن، بیان کنید.

۵ نویسنده کتاب "نوادر الحکمه" کیست و قول حقّ درباره مشایخ نویسنده نوادر الحکمه چیست؟

۶ چه تفاوتی بین شیخ کلینی در "الکافی" و شیخ صدوق در "الفقیه" در ذکر سند حدیث وجود دارد؟

۷ عبارت "لا یروون ولا یرسلون إلا عن ثقه" درباره چه کسانی است و در صورت اثبات این قضیه، چه نتایجی بر آن مترتب می شود؟

۸ مختار مؤلف کتاب "کلیات فی علم الرجال" درباره کتاب کافی را بنویسید.

۹ اصناف سه گانه زیدیه و عقاید هر یک را بنویسید.

تفسیر المیزان، سوره مبارکه اسراء

تفسیر المیزان، سوره مبارکه اسراء

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

"سبحان الّٰهٰی اُسْرِی بَعْبِدِه لَیْلًا۔ مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَى الْمَسْجِدِ الْاَقْصٰی الْاَلْهٰی بَارِکْنَا حَوْلَه لَنْرِیْه مِّنْ اٰیٰتِنَا اِنَّهٗ هُوَ السَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ"۔

۱ تفاوت معنوی "اسراء" و "سیر" چیست و از تعبیر به "لیلاً" چه نکته ای استفاده می شود؟

"ثم رددنا لكم الكره عليهم و أمددناكم بأموال و

بنین وجعلناکم اکثر نفیراً".

۲ "کره" و "نفیر" به چه معناست و از ظاهر این آیه شریفه چه مطلبی استفاده می شود؟

۳ دو احتمال در معنای آیه شریفه "و ما منعنا أن نرسل بالآیات إلا أن کذب بها الاولون" بنویسید.

"و لا تقف ما لیس لک به علم إن السمع والبصر والفؤاد کلّ اولئک کان عنه مسؤولاً".

۴ دو احتمال مذکور در مرجع ضمائر "کلّ اولئک کان عنه مسؤولاً" نوشته و بنا بر هر دو، جمله را معنی کنید.

"قل کونوا حجارهً أو حديداً أو خلقاً ممّا یکبر فی صدورکم فسیقولون من یعیدنا قل الذی فطرکم أول مرّه فسینغضون الیک رؤوسهم و یقولون متی هو قل عسی أن یکون قریباً".

۵ جمله "فسینغضون الیک رؤوسهم و یقولون متی هو" را توضیح دهید.

"من کان یرید العاجله عجلنا له فیها ما نشاء... و من أراد الاخره و سعی لها سعیها و هو مؤمن فأولئک کان سعیهم مشکوراً" و فی الایتین دلاله علی أنّ الاسباب الأخرویه و هی الاعمال لا تتخلف عن غایاتها بخلاف الاسباب الدنیویه".

۶ از اضافه در "سعیها" چه نکته ای استفاده می شود؟ عبارت "و فی الایتین دلاله علی أنّ الاسباب..." را توضیح دهید.

۷ بنا بر نظر معروف از علمای شیعه، انسان افضل است یا ملائکه؟ چرا؟

"و ننزل من القرآن ما هو شفاء و رحمه للمؤمنین و لا یزید الظالمین إلا خساراً".

۸ مراد از شفاء و رحمت بودن قرآن برای مؤمنین "را توضیح دهید.

والدلیل علی أنّ النفس الّتی هی حقیقه الانسان محفوظه عند الله مع تفرّق أجزاء البدن و فساد صورته قوله تعالی: "و قالوا ءإذا ضللنا فی الارض ءإنّا لفی خلق جدید بل هی بلقاء ربّهم کافرون قل یتوفّاکم ملک الموت الذی

و كلّ بكم".

۹ وجه دلالت آیه شریفه بر مدّعی مذکور در متن را توضیح دهید.

تفسیر المیزان، سوره مبارکه اسراء

تفسیر المیزان، سوره مبارکه اسراء

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

"و لقد صرّفنا فی هذا القرآن لیذکروا و ما یزیدهم إلاّ نفوراً" قال فی المجمع: فإن قيل: إذا كان المعلوم أنّهم یزدادون النفور عند إنزال القرآن فما المعنی فی إنزاله؟ و ما وجه الحکمه فیهِ؟"

۱ از اشکال مذکور در متن پاسخ دهید.

"و کم أهلكنا من القرون من بعد نوح و کفی برّبک بذنوب عباده خبیراً".

۲ "قرن" به چه معناست و این آیه شریفه اشعار به چه مطلبی دارد؟

"یوم ندعو کلّ أناس یا امامهم فمن أوتی کتابه بیمنه فأولئک یقرؤن کتابهم و لا یظلمون فتیلاً و من کان فی هذه أعمى ... " و تفریع التفصیل علی دعوتهم یا امامهم دلیل علی أنّ ائمتّامهم هو الموجب لانقسامهم الی قسمین و تفرّقهم فریقین".

۳ مراد از "فتیل" چیست؟ عبارت "تفریع التفصیل علی دعوتهم..." را توضیح دهید.

"و قد افتتحت السوره فیما ترومه من التسیح بالاشاره الی معراج النبی(ص) فذکر اسراء... ثمّ سبق الکلام بالمناسبه الی ما قدره الله لمجتمع بنی اسرائیل من الرقیّ والانحطاط فکلّموا أطاعوا رفعهم الله و کلّموا عصوا خفضهم الله".

۴ رابطه بین "معراج" و "تسیح" را بیان کنید. و با توجه به عبارت تقدیر الهی برای جامعه بنی اسرائیل را بنویسید.

"وَ اسْتَفْزَزْ مِنْ اسْتَطَعَتْ مِنْهُمْ بصوتک و أجلب علیهم بخیلک و رجلیک و شارکهم فی الاموال والاولاد...".

۵ "استفزاز به صورت" کنایه از چیست؟ مراد از مشارکت شیطان با انسان در مال و ولدش به نظر مرحوم علامه چیست؟

"و

آتینا موسی الکتاب و جعلناه هدی لینی اسرائیل ألا تتخذوا من دونی وکیلاً".

۶ به نظر مرحوم علامه چرا خداوند به جای این که بفرماید: (ما برای موسی تورات فرستادیم)، فرمود: (ما برای موسی کتاب فرستادیم)؟

۷ ترجمه کنید.

(أ) مدحور:

(ب) القسطاس المستقیم:

(ج) حاصب:

(د) لاتنهرهما:

(ه) یزجی:

"قل کلّ يعمل علی شاکلته فریکم أعلم بمن هو أهدی سیلاً".

۸ "شاکله" در لغت به چه معناست و مقصود از "کلّ يعمل علی شاکلته" چیست؟ به اختصار توضیح دهید.

"و لقد آتینا موسی تسع آیات بینات فسئل بنی اسرائیل إذ جاءهم فقال له فرعون إنی لاطنک یا موسی مسحوراً".

۹ دو احتمال در معنای "إنی لاطنک یا موسی مسحوراً" بنویسید.

کفایه الاصول، از ابتدای کتاب تا اول نواهی

کفایه الاصول، از ابتدای کتاب تا اول نواهی

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ فرق مشتق و مبدأ از دید اهل معقول که آخوند نیز می پذیرد فرق ماهیت .... و ماهیت ..... است.

(أ) بشرط شیء لا بشرط ب) لا بشرط بشرط شیء ج) لا بشرط بشرط لا د) بشرط لا بشرط شیء

۲ مراد از تبدیل امتثال چیست و در کجا امکان دارد؟ توضیح دهید.

"إنّ الظاهر أنّ وصفی الاطلاق والاشترای وصفان إضافیان لا حقیقیان والألم یکد یوجد واجب مطلق، ضروره اشتراط وجوب

كُلّ واجب ببعض الامور، لا أقلّ من الشرائط العامه كالبلوغ والعقل".

۳ مراد از دو وصف اضافی و حقیقی را بیان کرده مدعی آخوند را با دلیل توضیح دهید.

"مرحوم آخوند از علم اصول دو تعریف ارائه می دهند و دومی را اولی می دانند: أ) العلم بالقواعد الممهّده لاستنباط الاحكام الشرعيه.

ب)

صناعه يعرف بها قواعد الاستنباط أو ما ينتهي اليه في مقام العمل".

٤ وجه اولويت را از نظر آخوند بيان كنيد.

٥ إن صيغه الامر ظاهره في ..... (به نظر مرحوم آخوند)

أ) الوجوب لتبادره عند استعمالها بلا قرينه ب) المشترك بين الوجوب والندب لمقدمات الحكمه

ج) الوجوب لحكم العقل باشتغال الذمه د) الندب لكثرة استعمالها فيه في الكتاب والسنة

"والاستدلال بأن فعل المندوب طاعه، و كل طاعه فهو فعل المأمور به؛ وفيه ما لا يخفى من منع الكبرى لو اريد من المأمور به معناه الحقيقي، والأ لا يفيد المدعى".

٦ استدلال فوق بر وضع ماده امر برای جامع بين وجوب و ندب را با جواب آن توضيح دهيد.

"والاشكال في تصوير الجامع بين الافراد الصحيحه بأن الجامع لا يكاد يكون أمراً بسيطاً لأنه لا يخلو إما أن يكون هو عنوان المطلوب أو ملزوماً مساوياً له والاول غير معقول لبداهه استحاله أخذ ما لا يتأتى إلا من قبل الطلب في متعلقه مع عدم جريان البراءه مع الشك في أجزاء العبادات و شرائطها لعدم الاجمال حينئذ في المأمور به فيها مع أن المشهور القائلين بالصحيح قائلون بها في الشك فيها...".

٧ دو اشكال مذکور در متن بر جامع بودن عنوان "مطلوب" را توضيح دهيد.

٨ إن معنى البساطه بحسب المفهوم ..... (طبق نظر آخوند)

أ) أن لا يتصور عند تصوّره الآ شيء واحد بعد العمل من العقل ب) أن لا يتصور عند تصوّره الآ شيء واحد من دون العمل من العقل

ج) أن يحتاج في تصوّره الى تصوّر شيء آخر من دون العمل العقلاني د) أن لا يحتاج في تصوّره شيء آخر بعد العمل العقلاني

٩ اشكال دور بر علامت بودن تبادر

برای معنای حقیقی و جواب آن را توضیح دهید.

"الصفات الجاریه علیه تعالی و علی غیره [مثل العالم] جاریه علیهما بمفهوم واحد و إن اختلفا فیما یعتبر فی الجری من الاتّحاد و کیفیه التلبس بالمبدأ، حیث إنّ بنحو العینیه فی تعالی والحلول أو الصدور فی غیره فلا- وجه لما عن صاحب الفصول من القول بنقل الصفات الجاریه علیه تعالی عمّا هی علیها من المعنی کیف! ولو كانت بغير معانیها العامّه جاریه علیه تعالی كانت صرف لقلقه اللسان والفاظ بلا معنی".

۱۰ مدّعی صاحب فصول و ردّ آخوند بر آن را توضیح دهید.

"و أمّا إذا شكّ [فی أنّ الاماره بنحو الطریقیه فلا- یجزی أو بنحو السببیه فیجزی] فأصالة عدم الاتیان بما یسقط معه التکلیف مقتضیه للاعاده فی الوقت و استصحاب عدم کون التکلیف بالواقع فعلیاً فی الوقت لا یجدی و لا یثبت کون ما أتى به مسقطاً الاّ علی القول بالاصل المثبت".

۱۱ عبارت فوق مربوط به چه بحثی است؟ و آیا "استصحاب عدم کون التکلیف فعلیاً..." جاری می شود؟ چرا؟ توضیح دهید.

۱۲ هر گاه مولی و جوب اکرام را برای هر عالمی جعل کند و سپس زید، مبدأ علم را از دست دهد مقتضای اصلی عملی طبق نظر آخوند .... است.

أ) عدم لزوم احتیاط به دلیل اصاله البراءه ب) وجوب اکرام او به دلیل استصحاب

ج) لزوم احتیاط به دلیل اصاله الاشتغال د) عدم وجوب اکرام او به دلیل استصحاب عدم ازلی

"و یمکن حلّ الاشکال (عدم جریان نزاع المشتق فی اسم الزمان) بأنّ انحصار مفهوم عامّ بفرد کما فی المقام لا یوجب أنّ یمکن وضع اللفظ بازاء الفرد دون العامّ، و الاّ لما وقع الخلاف فیما وضع

له لفظ الجلاله".

۱۳ با توجه به متن، جواب آخوند را اشکال عدم امکان جریان نزاع مشتق در اسم زمان و مراد از عبارت "والأ-لما وقع الخلاف..." را توضیح دهید.

کفایه الاصول، از ابتدای کتاب تا اول نواهی

کفایه الاصول، از ابتدای کتاب تا اول نواهی

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ موضوع له ماده امر ..... است.

أ) طلب انشائی ب) مصداق مفهوم طلب ج) اراده حقیقی د) طلب تکوینی

۲ با توجه به اینکه مرحوم آخوند "من" و "ابتداء" را مترادف می داند آیا استعمال یکی به جای دیگری صحیح است؟ چرا؟

"و أمّا الثمره بین القولین (ثبوت الحقیقه الشرعیه و عدمه) فیما إذا جهل التاريخ (تاریخ الاستعمال) ففیه اشکال، و أصله تأخر الاستعمال مع معارضتها بأصله تأخر الوضع لا دلیل علی اعتبارها تعبداً إلاّ علی القول بالأصل المثبت".

۳ معارضه مذکور در عبارت را نوشته و بیان کنید چگونه اصل مثبت لازم می آید؟

۴ "الصیغ الانشائیه مثل لعلّ أو همزه الاستفهام فی کلامه تعالی قد استعملت فی .....". (بنا بر نظر مرحوم آخوند)

أ) معانیها الانشائیه، لا لاظهار ثبوتها حقیقه ب) إظهار ثبوتها حقیقه

ج) معانیها الانشائیه لاظهار ثبوتها حقیقه د) المعانی المجازیّه لاستحاله الحقیقه فی حقّه تعالی

۵ آیا از نظر آخوند اطلاق لفظ و اراده شخص لفظ در مثل "زید لفظاً" استعمال نامیده می شود یا خیر؟ چرا؟

"ربّما یشکل فی کون الاجزاء مقدّمه للمركّب و سابقه علیه بأنّ المركّب لیس إلاّ نفس الاجزاء بأسرها. والحلّ: أنّ المقدّمه هی نفس الاجزاء بالاسر، وذا المقدّمه هو الاجزاء بشرط الاجتماع، فیحصل المغایره بینهما، و بذلك ظهر

أنه لا بدّ في اعتبار الجزئيه أخذ الشيء بلا شرط، كما لا بدّ في اعتبار الكلّيه من اعتبار اشتراط الاجتماع".

٦ اشكال مذکور و حلّ آن را توضیح دهید.

"إنّ ثمره النزاع إجمال الخطاب على القول الصحيحى و عدم جواز الرجوع إلى إطلاقه فى رفع ما إذا شكّ فى جزئيه شىء للمأمور به أو شرطيته أصلاً، لاحتمال دخوله فى المسمّى، و جواز الرجوع اليه فى ذلك على القول الاعمى فى غير ما احتمال دخوله فيه ممّا شكّ فى جزئيته أو شرطيته".

٧ وجه عدم جواز رجوع به اطلاق بنا بر قول صحيحى و جواز رجوع به اطلاق بنا بر اعمى را توضیح دهید.

٨ المتّبع فى الحكم بإجزاء المأمور به الاضطرارىّ هو الاطلاق لو كان و الأ فالاصل و هو يقتضى..... .

(أ) ايجاب الاعاده ب) البراءه من ايجاب الاعاده ج) بقاء الوجوب الاوّل د) اشتغال الذمّه بالتكليف

"حجّه القول بعدم الاشتراط (اشتراط التلبس) وجوه... الثانى: عدم صحّه السلب فى مضروب و مقتول عمّن انقضى عنه المبدأ. و فيه: أنّ عدم صحّته فى مثلهما إنّما هو لاجل أنّه ارید من المبدأ معنى يكون التلبس به باقياً فى الحال و لو مجازاً".

٩ دليل مذکور برای قائلین به وضع مشتق بر اعم و اشكال آخوند را توضیح دهید.

"و قد انقدح ما فى استدلال الاشاعره على المغايره (مغايره الطلب والاراده) بالامر مع عدم الاراده، كما فى صورتى الاختبار والاعتذار من الخلل فإنّه كما لا اراده حقيقه فى صورتين لا طلب كذلك فيهما".

١٠ امر اختبارى و اعتذارى را با ذکر مثال توضیح دهید.

١١ به نظر مرحوم آخوند در کدام يك از موارد زیر مأمور به امر ظاهرى، مجزى از واقع مى باشد؟

(أ) تمام أمارات و

اصول عملیه در شبهه ی موضوعیه و حکمیه ب) امارات بنا بر سببیت و تمام اصول عملیه در شبهه ی موضوعیه

ج) امارات بنا بر طریقت و اصول عملیه در شبهات موضوعیه د) امارات بنا بر سببیت و اصول عملیه منقح موضوع حکم واقعی

۱۲ بنا بر استحاله اخذ قصد امتثال در متعلق امر، مقتضای اطلاق مقامی و اصل عملی در مورد شک در تعبدی و توصلی چیست؟ توضیح دهید.

"أما المعرفة والتعلم فلا يبعد القول بوجوبها حتى في الواجب المشروط بالمعنى المختار قبل حصول شرطه، لكنه لا بالاملازمه بل من باب استقلال العقل بتنجز الاحكام على الانام بمجرد قيام احتمالها الا مع الفحص والياس عن الظفر بالدليل على التكليف".

۱۳ مدعای فوق را با دلیل آن توضیح دهید.

مکاسب، از شروط متعاقدين تا شرایط عوضين

مکاسب، از شروط متعاقدين تا شرایط عوضين

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ "لو لم يجز المالك و كان المشتري عالماً بالفضوليه، فإن كان الثمن باقياً استردّه.... و أما لو كان تالفاً فالمعروف عدم رجوع المشتري.....".

أ) لاستصحاب ملكيه المشتري على الثمن لقاعده الاقدام ب) لعدم حصول ما يوجب انتقاله لتسليطه عليه مجاناً

ج) لقاعده الضرر لتسليطه عليه مجاناً د) لقاعده الضرر لقاعده الاقدام

۲ وجه صحّت و وجه بطلان بيع در "لو أكرهه على بيع واحد غير معيّن من عبيد فباعهما دفعه" را بیان کنید.

"في رجل اشترى من امرأه من آل فلان قطائعهم فكتب عليها كتاباً أنّها قد قبضت المال و لم تقبضه، فيعطيهما المال أم يمنعها؟ قال: قل له: يمنعها أشد المنع؛ فإنها باعت

ما لم تملكه)".

٣ مفاد رواية فوق و استدلال به آن بر بطلان بيع فضولى را توضيح دهيد.

٤ إذا باع الفضولى كلياً فى ذمه الغير أو اشترى بكلى فى ذمه الغير فالعقد [على القول بصحة الفضولى]..... .

أ) صحيح؛ لعدم الفرق بين كون مال الغير عيناً أو ديناً ب) باطل؛ لاشتراط كون العوضين عيناً فى الفضوليه

ج) صحيح إن كان ما فى الذمه مبيعاً د) صحيح بشرط إجازة الطرف الاصيل

٥ در عقد فضولى بنا بر قول به كشف آيا اصيل حقّ به هم زدن عقد را دارد يا خير؟ چرا؟

"استدلّ على الكشف بأنّ الاجازة متعلّقه بالعقد، فهى رضا بمضمونه و ليس الأ نقل العوضين من حين العقد. و يرد عليه أنّ مضمون العقد ليس هو النقل من حينه.... و لذلك لم يكن مقتضى القبول وقوع الملك من زمان الايجاب مع أنّه ليس إلا رضا بمضمون الايجاب".

٦ وجه استدلال و پاسخ مصنف را تقرير نماييد.

"احتجّ لبطلان بيع الفضولى بمفهوم الحصر أو سياق التحديد فى قوله تعالى: (لا- تأكلوا أموالكم بينكم بالباطل إلا أن تكون تجارة عن تراض). و فيه: أنّ دلالة على الحصر ممنوعه؛ لانقطاع الاستثناء، و أمّا سياق التحديد الموجب لثبوت مفهوم القيد فهو مع تسليمه مخصوص بما إذا لم يكن للقيد فائده أخرى، ككونه وارداً مورد الغالب".

٧ با توجه به عبارت، جواب مرحوم شيخ از استدلال به مفهوم حصر و سياق تحديد را توضيح دهيد.

٨ لو باع عن المالك معتقداً لكونه غير جائز التصرف، فبان كونه ولياً..... .

أ) فلا إشكال فى اللزوم حتى على القول ببطلان الفضولى ب) فالظاهر الصحه إن أجاز المولى عليه

ج) فالصحه موقوفه على صحه الفضولى د) فالاقوى الصحه مع ثبوت

۹ آیا به نظر مرحوم شیخ، معامله صبی در اشیاء یسیره صحیح است یا خیر؟ چرا؟

"لو باع ما یقبل التملک و ما لا یقبله کالخمر والخزیر صفقہ بثمان واحد صحّ فی المملوک عندنا، ... ثمّ إنّ طریق تقسیط الثمن علی المملوک و غیره بتقویم کلّ منهما منفرداً و نسبه قیمه المملوک الی مجموع القیمتین".

۱۰ با توجه به عبارت طریق تقسیط ثمن را در ضمن مثال توضیح دهید.

"ما یغرمه المشتري للمالك فی مقابل العین من زیاده القیمه علی الثمن الحاصله وقت العقد، كما لو باع الفضولی ما یسوی عشرين بعشره فتلف فأخذ منه المالك عشرين فأنه لا یرجع بعشره الثمن، و إلاّ لزم تلفه من کیس البایع من دون أن یغره فی ذلك؛ لأنه لو فرض صدق البایع فی دعوی المملکیه لم یزل غرامه المشتري للثمن بإزاء المبیع التالف؛ فهذه الغرامه للثمن لم تنشأ عن کذب البایع".

۱۱ با توجه به متن وجه عدم جواز رجوع به مقدار ثمن (یعنی عشره الثمن) را توضیح دهید.

۱۲ إذا باع الفضولی للمالك مع عدم سبق منع من المالك فالمشهور فیه:

(أ) البطلان؛ لعدم صدق اسم العقد علیه ب) البطلان؛ لعدم سبق إذن المالك

(ج) ثبوت الخيار للمشتري؛ لعدم كونه عالماً بفضولیته البایع د) الصحه؛ لعدم أدله البیع والعقود

"و أمّا تعیین الموجوب لخصوص المشتري المخاطب والقابل لخصوص البائع فیحتمل اعتباره إلاّ فیما علم من الخارج عدم إرادته خصوص المخاطب لكلّ من المتخاطبین كما فی غالب البیوع والاجارات... و یحتمل عدم اعتباره إلاّ فیما علم من الخارج إرادته خصوص الطرفين كما فی النكاح".

۱۳ فرع مذکور و دو احتمال موجود در آن را توضیح دهید.

مکاسب، از شروط متعاقدين تا شرایط عوضین

مکاسب، از شروط متعاقدين تا شرایط

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ "لو لم یجز المالك و كان المشتري عالماً بالفضولیه، فإن كان الثمن باقیاً استردّه.... و أما لو كان تالفاً فالمعروف عدم رجوع المشتري.....".

أ) لاستصحاب ملكیه المشتري على الثمن لقاعده الاقدام ب) لعدم حصول ما یوجب انتقاله لتسلیطه علیه مجاناً

ج) لقاعده الضرر لتسلیطه علیه مجاناً د) لقاعده الضرر لقاعده الاقدام

۲ وجه صحّت و وجه بطلان بیع در "لو أكرهه على بیع واحد غیر معین من عیدین فباعهما دفعه" را بیان کنید.

"فی رجل اشتری من امرأه من آل فلان قطائعهم فكتب علیها كتاباً أنّها قد قبضت المال و لم تقبضه، فیعطيها المال أم یمنعها؟ قال: (قل له: یمنعها أشدّ المنع؛ فإنّها باعت ما لم تملكه)".

۳ مفاد روایت فوق و استدلال به آن بر بطلان بیع فضولی را توضیح دهید.

۴ إذا باع الفضولی كلياً فی ذمه الغير أو اشتری بكلياً فی ذمه الغير فالعقد [على القول بصحة الفضولی]..... .

أ) صحیح؛ لعدم الفرق بين كون مال الغير عيناً أو ديناً ب) باطل؛ لاشتراط كون العوضين عيناً فی الفضولیه

ج) صحیح إن كان ما فی الذمه مبيعاً د) صحیح بشرط إجازة الطرف الاصيل

۵ در عقد فضولی بنا بر قول به كشف آیا اصیل حقّ به هم زدن عقد را دارد یا خیر؟ چرا؟

"استدلّ على الكشف بأنّ الاجازة متعلّقه بالعقد، فهي رضا بمضمونه و ليس الّا نقل العوضين من حين العقد. و یرد علیه أنّ مضمون العقد ليس هو النقل من حينه.... و لذلك لم یکن

مقتضى القبول وقوع الملك من زمان الايجاب مع أنه ليس إلا رضا بمضمون الايجاب".

٦ وجه استدلال و پاسخ مصنف را تقرير نمايد.

"احتج بطلان بيع الفضولى بمفهوم الحصر أو سياق التحديد فى قوله تعالى: (لا تأكلوا أموالكم بينكم بالباطل إلا أن تكون تجارة عن تراض). و فيه: أن دلالة على الحصر ممنوعه؛ لانقطاع الاستثناء، و أما سياق التحديد الموجب لثبوت مفهوم القيد فهو مع تسليمه مخصوص بما إذا لم يكن للقيد فائده أخرى، ككونه وارداً مورد الغالب".

٧ با توجه به عبارت، جواب مرحوم شيخ از استدلال به مفهوم حصر و سياق تحديد را توضيح دهد.

٨ لو باع عن المالك معتقداً لكونه غير جائز التصرف، فبان كونه ولياً....

(أ) فلا إشكال فى اللزوم حتى على القول بطلان الفضولى ب) فالظاهر الصحه إن أجاز المولى عليه

ج) فالصحه موقوفه على صحه الفضولى د) فالاقوى الصحه مع ثبوت الخيار للمشتري

٩ آیا به نظر مرحوم شيخ، معامله صبى در اشیاء يسيره صحيح است یا خير؟ چرا؟

"لو باع ما يقبل التملك و ما لا يقبله كالخمر والخنزير صفقه بثمان واحد صح فى المملوك عندنا، ... ثم إن طريق تقسيط الثمن على المملوك و غيره بتقويم كل منهما منفرداً و نسبة قيمه المملوك الى مجموع القيمتين".

١٠ با توجه به عبارت طريق تقسيط ثمن را در ضمن مثال توضيح دهد.

"ما يغرمه المشتري للمالك فى مقابل العين من زياده قيمه على الثمن الحاصله وقت العقد، كما لو باع الفضولى ما يسوى عشرين بعشره فتلف فأخذ منه المالك عشرين فأنه لا يرجع بعشره الثمن، و إلا لزم تلفه من كيس البايع من دون أن يغره فى ذلك؛ لأنه لو فرض صدق البايع فى دعوى

الملكيه لم يزل غرامه المشتري للثمن بإزاء المبيع التالف؛ فهذه الغرامه للثمن لم تنشأ عن كذب البايع".

۱۱ با توجه به متن وجه عدم جواز رجوع به مقدار ثمن (يعنى عشره الثمن) را توضیح دهید.

۱۲ إذا باع الفضولى للمالك مع عدم سبق منع من المالك فالمشهور فيه:

(أ) البطلان؛ لعدم صدق اسم العقد عليه ب) البطلان؛ لعدم سبق إذن المالك

(ج) ثبوت الخيار للمشتري؛ لعدم كونه عالمًا بفضوليته البايع د) الصحه؛ لعموم أدله البيع والعقود

"و أما تعيين الموجوب لخصوص المشتري المخاطب والقابل لخصوص البائع فيحتمل اعتباره إلا فيما علم من الخارج عدم إرادته خصوص المخاطب لكل من المتخاطبين كما فى غالب البيوع والاجارات... و يحتمل عدم اعتباره إلا فيما علم من الخارج إرادته خصوص الطرفين كما فى النكاح".

۱۳ فرع مذکور و دو احتمال موجود در آن را توضیح دهید.

مکاسب، از شروط متعاقدين تا شرایط عوضين

مکاسب، از شروط متعاقدين تا شرایط عوضين

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ أن يبيع الفضولى مال غيره لنفسه والأقوى.....

(أ) الصحه و يقع للمالك للعمومات ب) البطلان لكونه من قبيل "بيع مالى لنفسك"

(ج) الصحه و يقع للبائع لتبعيته العقود للقصود د) صحته منوطه بإجازة المشتري

"لو باع لنفسه معتقداً لكونه غير جائز التصرف فانكشف كونه ولياً فالظاهر صحه العقد، لأن قصد بيع مال الغير لنفسه لا ينفع و لا يقدر".

۲ وجه دلالت در "لأن قصد..." را بر حکم مذکور تقرير نماييد.

۳ مصنف در عدم فرق میان بيع عقدی فضولى و معاطات فضولى استدلال می کند به "أحل الله البيع" وجه دلالت این آیه

در خصوص معاطات فضولی را بیان فرمایید.

"عن علی (ع) فی المجنون والصبی عمدھا خطأ تحمله العاقله و قد رفع عنھما القلم " مصنف می گوید: " ذکر (رفع القلم) فی الذیل لیس له وجه ارتباط الا بأن تكون علہ لحکم ثبوت الیدیه علی العاقله...".

۴ عبارت حدیث را به گونه ای تقریر کنید که وجه علیت روشن گردد؟

۵ کدام گزینه تعریف شخص فضولی است؟

أ) الكامل الغير المالك للتصرف و لو كان غاصباً ب) غير المالك للمال و لو أذن له المالك

ج) غير الكامل للمال إن أذن له المالك د) الكامل الغير المالك للتصرف الغير الغاصب

۶ قائل به بطلان فضولی استدلال می کند به توجیع صادر از امام زمان (ع): " لا يجوز لاحد أن يتصرف في مال غيره إلا بإذنه " وجه استدلال مستدل و یکی از پاسخ های مصنف را بر آن بیان نمایید.

۷ "الاجازه.....، للعمومات و لو لم يجز المالك و لم يردّ حتى لزم تضرر الاصيل بعدم تصرفه فيما انتقل عنه و إليه علی القول بالكشف فالاقوى تداركه...".

أ) ليست علی الفور بالخيار أو اجبار المالك علی أحد الامرین ب) فوريه بضمان تضرر الاصيل

ج) فوريه بخيار الطرفين أو اجبارهما علی أحد الامرین د) ليست علی الفور بخيار الطرفين أو اجبارهما علی أحد الامرین

"لو لم يجز المالك و كان المشتري عالماً بالفضوليه فان كان الثمن باقياً استرده؛ إذ لم يحصل منه ما يوجب انتقاله".

۸ فرع فوق و دليل آن را توضیح دهید.

"إن اغترم المشتري للمالك غير الثمن و كانت غرامه لم يحصل له في مقابلها نفع، كالفقه و ما صرفه في العماره، فالمعروف رجوع المشتري الجاهل بها علی البائع، فإنّ البائع مغرر للمشتري و موقع إياه في خطرات

الضمان".

۹ قاعده ای را که در این حکم بدان استناد شده ذکر نمایید.

۱۰ هر گاه فضولی مال قیمی خود و دیگری را در یک معامله بفروشد و دیگری معامله را رد کند معامله نسبت به مال فضولی صحیح است، طریقه تقسیط ثمن و تعیین حصه اصیل را توضیح دهید.

۱۱ مقتضی الاصل و عدم حدوث حلّ مال الغير إلاّ عن طيب نفسه كون الرضا المتأخر..... إلاّ أنّ الأقوى بحسب الأدلّه النقلیه.....

أ) كاشفاً لا ناقلاً هو الكشف ب) ناقلاً لا كاشفاً هو النقل

ج) ناقلاً لا كاشفاً هو الكشف د) كاشفاً لا ناقلاً هو النقل

"من شروط المتعاقدين قصدهما لمدلول العقد الذي يتلفظان به، فلا يقع من دون قصد الى اللفظ أو الى المعنى لا بمعنى عدم استعمال اللفظ فيه بل بمعنى عدم تعلق ارادته به كما في الامر الصوري".

۱۲ شرط مذکور برای صحت عقد را توضیح دهید.

"من شروط المتعاقدين: الاختيار أى القصد الى وقوع مضمون العقد عن طيب نفس؛ لما فى الخبر (رفع عن امتى تسعه أشياء.... و منها ما اكرهوا عليه" و استشهاد الامام(ع) به فى رفع بعض الاحكام الوضعیه يشهد لعموم المؤاخذه فيه لمطلق الالتزام عليه بشىء".

۱۳ شرط مذکور و دلیل آن و مراد از عبارت "و استشهاد الامام... را توضیح دهید.

تلخیص الالهیات، از اول نبوت تا آخر کتاب

تلخیص الالهیات، از اول نبوت تا آخر کتاب

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ آیه شریفه "لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الكتاب والمیزان ليقوم الناس بالقسط" به کدام دلیل لزوم بعثت اشاره دارد؟

۲ دلیل های عقلی لزوم عصمت انبیا از معصیت را بیان

کنید.

۳ چرا شفاعت موجب تجزّی مجرمین نمی شود؟ توضیح دهید.

"إِنَّ الْقَوْلَ بِالرَّجْعَةِ يَنَافِي ظَاهِرَ قَوْلِهِ تَعَالَى: (حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمَنْ وَرِثَهُمْ يَبِغْثُونَ)".

۴ چگونه ظاهر آیه شریفه مخالف قول به رجعت است و پاسخ آن چیست؟

۵ پاسخ دهید: "إِذَا كَانَ الْمَرَادُ مِنْ قَوْلِهِ "الَّذِينَ آمَنُوا" فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ" هُوَ الْإِمَامُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (ع) فَلَمَّا ذَا جِئَ بِلَفْظِ الْجَمَاعَةِ؟".

۶ صحابه پیامبر(ص) از دیدگاه قرآن چند دسته می باشند؟ بیان کنید.

۷ سرّ این که وجه اعجاز قرآن در فصاحت و بلاغت منحصر نیست، چیست؟ یک دلیل قرآنی بر عدم انحصار نوشته و دلالتش را توضیح دهید.

۸ طرق اثبات امامت نزد شیعه و اهل سنت را بیان کنید.

۹ اموری را که زمینه ساز ظهور امام زمان(ع) می باشند بیان کنید.

تلخیص الالهیات، از اول نبوت تا آخر کتاب

تلخیص الالهیات، از اول نبوت تا آخر کتاب

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ تعریف مشهور معجزه و تعریف مختار مؤلف را بیان کنید.

"الامام لطف فیجب نصبه علی الله تعالی تحصیلاً للغرض".

۲ استدلال مذکور در عبارت را ضمن تبیین مقدمات آن توضیح دهید.

"إِنَّ الْغَايَةَ مِنْ تَنْصِيبِ الْإِمَامِ هِيَ الْقِيَامُ بِوُضَائِفِ الْإِمَامَةِ وَهُوَ يَتَوَقَّفُ عَلَى كَوْنِهِ ظَاهِرًا بَيْنَ أَوْلَادِ الْأُمَّةِ مُشَاهِدًا لَهُمْ فَكَيْفَ يَكُونُ إِمَامًا قَائِدًا وَهُوَ غَائِبٌ عَنْهُمْ؟".

۳ یکی از جواب های اشکال مذکور در متن را بنویسید.

"إِنَّ مَحْذُورَ التَّنَاسُخِ الْمَحَالُ أَمْرَانِ: اجْتِمَاعُ نَفْسَيْنِ فِي بَدَنِ وَاحِدٍ وَتَرَاجُعُ النَّفْسِ الْإِنْسَانِيَةِ مِنْ كَمَالِهَا إِلَى الْحَدِّ

الذی یناسب بدنہا المتعلقہ بہ "۔

۴ آیا دو محذور مذکور در متن برای تناسخ، در مسخ وجود دارد یا خیر؟ چرا؟

۵ نظر معتزله در مورد اثر شفاعت چیست و چرا این قول را اختیار کرده اند؟

۶ دلیل عصمت انبیا از خطا در تطبیق شریعت را تقریر کنید.

۷ دیدگاه و استدلال شیعه در مورد عدالت جمیع صحابه را بیان کنید.

۸ مراد از "صرفه" در وجه اعجاز قرآن و یکی از دلیل های بطلان آن را بنویسید.

۹ با توجه به دو بعد تاریخی و دینی مسأله "خلافت و امامت" چرا بحث از این مسأله لازم است؟

کلیات فی علم الرجال، از ابتدای کتاب تا اول مشایخ ۱

کلیات فی علم الرجال، از ابتدای کتاب تا اول مشایخ الثقات

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ آیا به نظر مؤلف، بحث از وثاقت مشایخ ثقات و مشایخ اجازه و مانند آن، مربوط به علم رجال است یا علم درایه چرا؟

۲ اگر عالم اخباری بگوید: روایات کتب اربعه قطعی الصدور است لذا ما نیازی به علم رجال نداریم، چه پاسخی می دهید؟
(دو جواب کافی است)

۳ کیفیت تألیف کتب اربعه از نظر ذکر تمام یا بعض رجال سند روایات چگونه است؟ توضیح دهید.

۴ به سه مزیت از مزایای رجال ابن داود اشاره کنید.

۵ اگر گفته شود در باب رجال باب علم منسد است لذا می توان با روایت ضعیف ظن آور وثاقت راوی را ثابت کرد، چه پاسخ می دهید؟

۶ پنج نفر از اصحاب اجماع را نام ببرید.

۷ ویژگی کتاب رجال کشی نسبت به سایر کتب رجالی چیست؟

۸ مختار مؤلف راجع به اعتبار تضعیفات ابن غضائری در کتاب "الضعفاء" چیست؟

کسی "تنقیح المقال" را تألیف کرده است و چه خصوصیات دارد؟

کلیات فی علم الرجال، از اول کتاب تا مشایخ الثقات

کلیات فی علم الرجال، از اول کتاب تا مشایخ الثقات

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ مؤلف "رجال برقی" کیست و چه ویژگی هایی دارد؟

۲ مؤلف "بهجه الآمال" کیست؟ ویژگی های آن را بیان کنید.

۳ چرا شهادت "مشایخ ثلاثه" بر صحت روایات کتاب هایشان، از قبیل شهادت در امر حدسی است نه حسی؟ چرا شهادت در امر حدسی، حجت نیست؟

۴ استدلال کسانی که وثاقت راوی را با خبر ضعیف هم اثبات می کنند، چیست؟ جواب آن را توضیح دهید.

۵ تفاوت بین علم رجال و درایه را توضیح داده و مسائل هر یک را بیان کنید؟

۶ اقوال موجود درباره "کتاب الضعفاء" را بنویسید.

۷ مؤلف "معالم العلماء" کیست؟ و این کتاب چه ویژگی هایی دارد؟

۸ "توثیقات عامه" را با ذکر سه نمونه توضیح دهید.

۹ دو احتمال در معنای "مای موصول" در عبارت "اجمعت العصابة علی تصحیح ما یصحّ عنهم" ذکر کرده و نتیجه ی این دو معنا را توضیح دهید.

تفسیر جوامع الجامع، سوره های یوسف و رعد

تفسیر جوامع الجامع، سوره های یوسف و رعد

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

"قال یا بنی لا تقصص رؤیاك علی إختک فیکیدوا لک کیداً"، والمعنی إن قصصتها علیهم کادوک، ضمّن قوله (یکیدوا) معنی حتالوا فعدها باللام لیفید معنی الفعلین".

۱ غرض یعقوب از نهی یوسف از بیان رؤیا چه بود؟ عبارت "ضمّن قوله (یکیدوا)..." را توضیح دهید.

"و ما يؤمن أكثرهم" في إقرارهم "بالله" و بأنه خلقهم و خلق السماوات والارض "إلا و هم مشكرون".

۲ چگونه ایمان با شرک جمع می شود؟ تفسیر وارد از امام باقر(ع)

را در این باره بیان کنید.

" و لقد همّت به وهمّ بها لولا أن رءا برهان ربّه كذلك لنصرف عنه السوء والفحشاء إنّ من عبادنا المخلصين "

۳ با توجه به اینکه عزم بر گناه از شأن انبیای الهی بعید است مرحوم طبرسی جمله "همّ بها" را چگونه تفسیر می کند؟ (بیان یک جهت کافی است)

"... فلما رأينه أكبرنه وقطعن أيديهنّ وقلن حاش لله ما هذا بشراً إنّ هذا إلّا ملك كريم قالت فذلكنّ الذي لمتنني فيه "

۴ کلمه "حاش لله" را معنا کرده و بگویید این کلمه کنایه از چیست؟ چرا زن عزیز مصر از اسم اشاره بعید "ذلکنّ" استفاده کرد با اینکه یوسف نزدیک به او بود؟

"أضغاث الاحلام: تخاليطها و أباطيلها و ما يكون منها من وسوسة أو حديث نفس، و أصل الاضغاث: ما جمع من اخلاط النبات و حُزْم. والمعنى: هي أضغاث أحلام " و ما نحن بتأويل الاحلام بعالمين و قال العذی نجا منهما و اذكر بعد أمّه أنا أنبئکم بتأويله فارسلون "

۵ واژه "أضغاث" به چه معناست؟ فرق "وسوسة" و "حديث نفس" و معنی جمله "اذكر بعد أمّه" را بنویسید.

"قال اجعلني على خزائن الارض " أي ولّني خزائن أرضك " إنّني حفيظ عليم "

۶ چرا تقاضای منصب وزارت از پادشاه کافر، مصداق اعانه ظالم نیست؟ (ذکر یک جهت کافی است)

"(قالوا تالله تفتنوا تذکر يوسف حتّى تكون حرضاً أو تكون من الهالكين) "تفتنوا" أي لا تفتأ، حذف حرف النفي؛ لانه لا يلتبس بالاثبات؛ لانه لو كان إثباتاً لم يكن بدّ من اللام والنون "

۷ کلمه "تفتنوا تذکر" و "حرض" را معنا کنید. عبارت مرحوم طبرسی در کلمه "تفتنوا" را شرح دهید.

"قالوا لئن أكلمه الذئب و نحن عصبه " اللام موطنه للقسم

و "إِنَّا إِذَا لَخَّاسِرُونَ" جواب القسم، و قد سَدَّ مسدَّ جواب الشرط."

۸ "عصبه" به چه معنی است؟ و منظور از جمله "واللام موطنه للقسم" چیست؟

"له معقبات من بين يديه و من خلفه يحفظونه من أمر الله" والاصل معتقات، فأدغمت التاء في القاف، أو مفعلات من عقبه إذا جاء على عقبه، كما يقال: قفاه؛ لأنَّ بعضهم يعقب بعضاً أو لأنَّهم يعقبون ما يتكلَّم به فيكتبونه."

۹ بنا بر دو احتمال در کلمه "معقبات" آیه شریفه را تفسیر کنید.

تفسیر جوامع الجامع، سوره های مبارکه یوسف و رعد

تفسیر جوامع الجامع، سوره های مبارکه یوسف و رعد

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

"نحن نقصُّ عليك أحسن القصص بما أوحينا إليك هذا القرآن و إن كنتَ من قبله لمن الغافلين إذ قال يوسف لآبيه يا أبتِ أُنِّي رأيتُ أحد عشر كوكباً والشمس والقمر رأيتهم لي ساجدين."

۱ ا در جمله "إن كنت من قبله لمن الغافلين" نوع "إن" و مرجع ضمیر "قبله"، چیست؟ این جمله را ترجمه کنید.

ب نقش ترکیبی و اعراب "اذ" چیست؟ آیا جمله "رأيتهم لي ساجدين" محلی از اعراب دارد یا خیر؟ چرا؟

"و قال الذي اشتراه من مصر لامرأته أكرمي مثواه عسى أن ينفعنا أو نتخذه ولداً و كذلك مكنا يوسف في الارض و لنعلمه من تأويل الاحاديث والله غالب على أمره."

۲ ا "أكرمي مثواه" به چه معناست و مشار الیه "ذلك" در "كذلك مكنا" چیست؟

ب مرجع ضمیر "أمره" چیست؟ دو احتمال نوشته و بنا بر هر دو احتمال جمله "والله غالب على أمره" را معنا کنید.

"قال ربِّ السجنُ أحبُّ إليَّ ممَّا يدعونني إليه و إلاَّ تصرّف عنّي كیدهنّ أضبُ"

اليهنّ و أكن من الجاهلين".

۳ تفاوت معنایی "سَجَن" و "سَجَن" چیست؟ و "أصب اليهنّ" به چه معناست؟ دو احتمال در معنای "جاهلين" در جمله "أكن من الجاهلين" بنویسید.

"يوسف أيها الصديق أفتنا في سبع بقرات سمانٍ يأكلهنّ سبع عجاف و سبع سنبلات خضر و أحرّ يابساتٍ لعلّي أرجع الى الناس لعلهم يعلمون قال تزرعون سبع سنين دأباً فما حصدتم فذروه في سنبله..."

۴ آن نکته تعبیر به "لعلّ" در جمله "لعلّي أرجع الى الناس" و مفعول محذوف در جمله "لعلهم يعلمون" چیست؟

ب "تزرعون" خبر است یا انشا؟ با توجه به سیاق آیه توضیح دهید.

"و قال يا بنی لا تدخلوا من باب واحد و ما أغنی عنکم من الله من شیء... و لما دخلوا من حیث أمرهم أبوهم ما كان یغنی عنهم من الله من شیء إلا حاجه فی نفس یعقوب قضاها..."

۵ منظور از جمله "ما أغنی عنکم من الله شیء" چیست و استثنا در آیه شریفه "و لما دخلوا من حیث أمرهم..." متصله است یا منقطعه؟ این آیه را تفسیر کنید.

"فلما دخلوا علیه قالوا یا أيها العزیز مسنا و أهلنا الضرّ و جننا ببضاعه مزجاه فأوف لنا الکیل و تصدّق علينا".

۶ معنای لغوی "الضرّ" و "مزجاه" چیست؟ منظور از "بضاعه مزجاه" (دو احتمال) و جمله "تصدّق علينا" را بنویسید.

"(الله الذی رفع السموات بغير عمدٍ ترونها)، "ترونها" کلام مستأنف، و قیل: صفه ل "عمدٍ"، و قرئ "عمدٍ بضمّین".

۷ معنای "بغير عمدٍ ترونها" را بنابر کلام مستأنف و صفت بودن، بیان کنید. آیا قرائت "عمدٍ" با "عمد" از نظر معنا تفاوت دارد یا خیر؟ توضیح دهید.

"له دعوه الحقّ والذین یدعون من دونه لا یتجیبون لهم بشیء إلا کباسط کفیه الی

الماء ليبلغ فاه و ما هو ببالغه".

۸ ا دو احتمال در معنای "له دعوه الحق" بنویسید.

ب تشبیهی را که در آیه شریفه فوق به کار رفته است توضیح دهید، وجه شبه در این تشبیه چیست؟

۹ دو احتمال از احتمالات مذکور در تفسیر آیه شریفه "محو الله ما يشاء و يُثبت" را بنویسید.

رسائل، استصحاب، تعادل و تراجیح

رسائل، استصحاب، تعادل و تراجیح

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ اگر منشأ شك در صحت معامله احتمال عروض مفسد یا احتمال انتقاء رکنی از ارکان معامله باشد اصالة الصحه... (نظر شیخ)

أ) در هر دو صورت جاری است ب) در هیچ صورتی جاری نیست

ج) فقط در صورت اول جاری است د) فقط در صورت دوم جاری است

۲ علت عدم جریان استصحاب در حکم عقل و در حکم شرعی مستند به آن چیست؟

"منها صحیحه زراره، قال قلت له: الرجل ینام و هو علی وضوءٍ أتوجب الخفقه والخفقتان علیه الوضوء؟ قال: .... فإذا نامت العین والاذن فقد وجب الوضوء. قلت: فإن حرك الی جنبه شیء و هو لا یعلم؟ قال: لا، حتی یستیقن أنه قد نام... و إلا فإنه علی یقین من وضوئه و لا ینقض الیقین أبداً بالشك".

۳ نحوه دلالت روایت بر حجیت استصحاب به عنوان قانون کلی را بیان کنید.

۴ تقدیم دلیل (اماره معتبره) بر اصول عقلیه از باب ..... است.

أ) ورود ب) حکومت ج) تخصیص د) تخصّص

"فإذا قلنا العنب یحرم ماؤه إذا غلا أو بسبب الغلیان فهناك لازم و ملزوم و ملازمه".

۵ استصحاب ملازمه، استصحاب تعلیقی

است یا تنجیزی؟ چرا؟

"الامر الاوّل أنّ المحمول عليه فعل المسلم باقتضاء أصاله الصّحّه في فعل الغير هل الصّحّه باعتقاد الفاعل أو الصّحّه الواقعيّه".

۶ دو احتمال مذکور در متن را با مثال توضیح دهید.

۷ وظیفه در باب امارات منصوبه در غیر احکام مثل قول لغوی در صورتی که با یکدیگر تعارض کنند و هیچکدام مرجحی نداشته باشد، چیست؟ چرا؟

۸ در استصحاب قیام زید، موضوع استصحاب که حتماً باید باقی باشد..... است.

(أ ماهیت قیام ب) وجود قیام ج) قیام زید د) وجود زید

"لا يخفى أنّ الشك واليقين لا يجتمعان حتّى ينقض أحدهما الآخر بل لا بدّ من اختلافهما إمّا في زمان نفس الوصفين و إمّا في زمان متعلّقهما و إن اتّحد زمانهما".

۹ مشخص کنید هر قسمتی از عبارت اشاره به چه قاعده ای دارد؟ توضیح دهید.

"المسأله الثانيه: في أنّ أصاله الصّحّه في العمل بعد الفراغ عنه لا يعارض بها الاستصحاب إمّا لكونها من الامارات.... و إمّا لأنّها و إن كانت من الاصول الا أنّ الامر بالاخذ بها في مورد الاستصحاب يدلّ على تقديمها عليه فهي خاصّه بالنسبه اليه يخصّص بأدلّتها أدلّته".

۱۰ با توجه به عبارت مذکور، علّت تقدیم اصاله الصّحّه بر استصحاب چیست؟

۱۱ برای عبارت مذکور مثالی ذکر نمایید.

۱۲ الرابع أنّ المناط في اعتبار الاستصحاب على القول بكونه من باب التعبد الظاهري هو.... .

(أ) عدم الظنّ بزوال الحاله السابقه ب) الظنّ بعدم زوال الحاله السابقه

ج) العلم بعدم زوال الحاله السابقه د) عدم العلم بزوال الحاله السابقه

"إنّ بعض الموضوعات الخارجيه المتوسّطه بين المستصحب و بين الحكم الشرعيّ من الوسائط الخفيّه بحيث يعدّ في العرف الاحكام الشرعيّه المترتبه عليها أحكاماً لنفس المستصحب".

۱۳ عبارت را همراه با مثال توضیح

رسائل، برائت و اشتغال

رسائل، برائت و اشتغال

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ قال الشيخ: "اللحم المرّد بين المذكي والميته" تجرى فيه....

أ) أصاله الاباحه ب) أصاله عدم الموت حتف أنفه ج) أصاله عدم التذكيه د) أصالتا عدم التذكيه و عدم الموت حتف أنفه

۲ در مسأله "اقل و اكثر ارتباطی" آیا به نظر مرحوم شیخ علم اجمالی موثر در وجوب احتیاط است یا خیر؟ دلیل آن را توضیح دهید.

"و ممّا ذکرنا: يظهر لك وجه تقديم الأدله على الاصول؛ لأنّ موضوع الاصول يرتفع بوجود الدليل، فلا معارضه بينهما، لا لعدم اتحاد الموضوع، بل لارتفاع موضوع الاصل و هو الشك بوجود الدليل".

۳ با توجه به عبارت مراد از ادله، ادله اجتهادی است یا فقهاتی و مقصود از اصول، اصول لفظی است یا عملی و وجه تقدیم ادله بر اصوله را توضیح دهید.

۴ قال الشيخ: أوامر الاحتياط (مثل احتط لدينك) بناءً على كونها ارشاديّة.....

أ) يترتب الثواب على موافقتها من جهه موافقه أوامره ب) يترتب الثواب على موافقتها من جهه كون الاحتياط انقياداً

ج) لا- يترتب الثواب على موافقتها من جهه كونه ارشادياً د) يترتب الثواب على موافقتها من جهه موافقه أوامره و من جهه كون الاحتياط انقياداً

۵ آیا به نظر مرحوم شیخ روایت "كلّ شيء لك حلال حتى تعرف أنّه حرام" در مسأله "دوران بین المحذورین" جاری می شود یا خیر؟ دلیل آن را توضیح دهید.

"الطائفه الثالثه (من الاخبار التي احتجّ بها الاخباريون): ما دلّ على وجوب الاحتياط و هي كثيره منها: ما أرسله الشهيد

من قوله "دع ما يريبك الى ما لا يريبك" و رده المحقق في المعارج بأن الزام المكلف بالاثقل مظنه الريبه".

٦ نحوه استدلال به روایت "دع ما يريبك الى ما لا يريبك" بر وجوب احتیاط را همراه با ایراد مرحوم محقق توضیح دهید.

٧ به نظر مرحوم شیخ اخبار توقف (قف عند الشبهه) دلالت بر وجوب احتیاط نمی کنند زیرا....

أ) از جهت سند ضعیف هستند ب) در مقام منع از عمل به قیاس هستند

ج) ظهور در حرمت حکم و فتوای بغیر علم دارد د) این اوامر ارشادی است همچون اوامر اطبا

٨ وجه تقدیم اصل موضوعی بر اصاله الاباحه را همراه با مثال توضیح دهید.

"لا- ريب في أنّ الاحتياط في جميع الشبهات موجب لاختلال النظام والتبعيض بحسب الموارد، و استحباب الاحتياط حتى يلزم الاختلال أيضاً مشكلاً لأنّ تحدیده بلزوم الاختلاط في غايه العسر... والاولى الحكم برجحان الاحتياط في كلّ موضع لا يلزم منه الحرام و ما ذكر من أنّ تحديد الاستحباب بصوره لزوم الاختلال عسر فهو إنّما يقدح في وجوب الاحتياط لا في حسنه".

٩ عبارت "لأنّ تحدیده بلزوم..." را همراه با جواب مرحوم شیخ از آن توضیح دهید.

"أما المقام الثاني (أى وجوب الموافقه القطعيه في الشبهه المحصوره و عدمه) فالحقّ فيه: وجوب الاجتناب عن كلا المشتبهين، لنا على ما ذكرنا: أنّه إذا ثبت كون أدلّه تحريم المحرّمات شامله للمعلوم إجمالاً و لم يكن هنا مانع عقليّ أو شرعيّ من تنجّز التكليف به، لزم بحكم العقل التحرّز عن ارتكاب ذلك المحرّم بالاجتناب عن كلا المشتبهين".

١٠ دليل "وجوب الاجتناب عن كلا المشتبهين" را با توجه به عبارت فوق توضیح دهید.

"والمعروف في الشبهه الغير المحصوره: عدم وجوب

الاجتناب. و يدلّ عليه الاخبار الدالّه على حليّه كلّ ما لم يعلم حرّمته؛ فإنّها بظواهرها و إن عمّت الشبهه المحصوره، إلا أنّ مقتضى الجمع بينها و بين ما دلّ على وجوب الاجتناب بقول مطلق، هو حمل اخبار الرخصه على غير المحصور و حمل اخبار المنع على المحصور".

۱۱ دليل "عدم وجوب اجتناب از اطراف شبهه غير محصوره" را با توجه به عبارت فوق توضیح دهید.

۱۲ قال الشيخ: المرفوع بحديث الرفع هي الاثار..... .

(أ) المترتبة على نفس الفعل لا بشرط الخطأ والعمد ب) المترتبة على الفعل بقيد الخطأ والنسيان

(ج) المترتبة على الفعل بقيد العمد والذكر د) المجعوله الشرعيه والعقليه والعاديه

۱۳ آیا به نظر مرحوم شیخ حدیث "ما حجب الله علمه عن العباد فهو موضوع عنهم" دلالت بر براءت می کند یا خیر؟ دلیل آن را توضیح دهید.

بدایه الحکمه، کل کتاب

بدایه الحکمه، کل کتاب

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ چه حملی به حمل ذو هو و به حمل هو هو تقسیم می شود؟ هر یک از این دو قسم را با ذکر مثال تعریف کنید.

۲ عبارت "عرض لا يقبل القسمة و لا النسبه لذاته" تعریف چیست؟

(أ) کم ب) جده ج) کیف د) وضع

۳ چرا مفهوم وجود حد و رسم ندارد؟

۴ معقولات ثانیه فلسفی را تعریف کرده یک مثال بزنید.

۵ کون الشیء بحیث لا یلزم من فرض وقوعه محالاً یسمی..... .

(أ) الامکان الذاتی ب) الامکان الوقوعی ج) الامکان الاستعدادی د) الامکان الاستقبالی

۶ چرا وجود نه جوهر است و نه عرضی؟

"هو الذی له اراده و علم سابق على الفعل زائد

على ذات الفاعل نفس الصورة العلميه منشأ لصدور الفعل من غير داع زائد".

۷ عبارت فوق تعريف کدام یک از اقسام "فاعل" است؟ برای این قسم مثال بنید.

"و أمّا الشبهه بأنّ قولهم: "المعدوم المطلق لا يخبر عنه" يناقض نفسه؛ فإنّه بعينه إخبارٌ عنه بعدم الاخبار فهى مندفعه".

۸ شبهه و وجه رد آن چه می باشد؟

۹ "الوجودات الرابطة..... والرابط إنّما يتحقّق فى مطابق.....".

(أ) لا ماهيه لها الهيات المركبه ب) لها ماهيه الهيات المركبه

(ج) لا ماهيه لها الهيات البسيطة د) لها ماهيه الهيات البسيطة

۱۰ "زمان" و "آن" را تعريف كنيد.

"كلّ حادث زمانى فإنّه مسبق بقوّه الوجود؛ لأنّه قبل تحقّق وجوده يجب أنى كون ممكن الوجود، و يجوز أن يتّصف بالوجود، كما يجوز أن لا- يوجد؛ إذ لو كان ممتنع الوجود استحال تحقّقه، كما أنّه لو كان واجباً لم يتخلف عن الوجود، لكنّه ربّما لم يوجد".

۱۱ مراد از "مسبق بودن حادث زمانى به قوه وجود" را توضيح داده و دليل آن را بيان نمايد.

۱۲ والحقّ كما ذهب اليه المعلّم الثانى و تبعه صدر المتألّهين أنّ التشخص.....

(أ) بالماهيه ب) بالوجود ج) بالاعراض اللاحقه د) بالالين والتمتى

"و أمّا الكيف: ففوق الحركه فيه و خاصّه فى الكيفيات غير الفعليه، كالكيفيات المختصّه بالكيفيات ظاهر؛ فإنّ الجسم المتحرّك فى كمّه يتحرّك فى الكيفيات القائمه بكمّه".

۱۳ عبارت "فإنّ الجسم المتحرّك... را در ضمن مثال، شرح دهيد.

اخلاق ۱، پایه اول، متفرقه

پایه اول

اخلاق ۱، پایه اول، متفرقه

۱ حديث شريف "من غدا فى طلب العلم أظلت عليه الملائكه و بورك له فى معيشته و لم ينقص من رزقه" را ترجمه و توضيح دهيد.

٢ حديث شريف "ليس العلم بكثرة التعلّم و إنّما

هو نورٌ يقذف الله تعالى في قلب من يريد الله أن يهديه " را توضیح دهید.

۳ دو عامل از عوامل "حسد" را نام ببرید.

۴ حدیث شریف "من أذاع فاحشه كان كمتدئها و من عير مؤمناً بشيء لم يمّت حتى يركبه" را ترجمه کنید.

۵ دو مورد از آداب تعلیم را بنویسید.

۶ "حسد" چیست؟ دو عامل از عوامل حسد را نام ببرید.

۷ به نظر شما، چگونه انسان می تواند معرفت خداوند را به دست آورد؟

۸ "توکل" یعنی چه؟

۹ به نظر شما از چه راه هایی انسان می تواند بفهمد که صفت مذموم کبر را ندارد و متواضع است؟

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقاتی و ترجمانی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

